

Branko Rosić

A TAKO
JE DOBRO
POČELO

Branko Rosić

**A TAKO
JE DOBRO
POČELO**

— Laguna —

Olji

I

Šteta što digitalni satovi ne mogu da kucaju. A da mogu, bilo bi to potpuno zadovoljstvo. Barem za mene. Obožavam kucanje sata.

Pre tri godine nabavio sam stari model sata koji je imao, kao zvono, one dve kapice nalik na medveđe uši. Nikada se nisam plašio mraka, ali sam od najranijeg detinjstva, tačnije od prve večeri u kojoj sam izbačen iz roditeljske spavaće sobe i poslat da se osamostalim, morao imati noćnog prijatelja. Nisam pravio pitanje oko materijala od kog je napravljen – mogao je da bude plišani medved, a kasnije tranzistor ili digitalni sat u plastičnom pakovanju.

Kada sam plišanog prijatelja otpratio u „penziju“, odlučio sam da ga nasledi tranzistor koji sam svake večeri nosio u krevet. Voleo sam noćni program. Zamišljao sam džinovsku antenu kako sa krova radio-stanice baca vibrirajuće signale koji silaze u naše tranzistore i uši. Voleo sam telefonske razgovore voditelja sa slušaocima, najave muzičkih hitova, kretanje noćne temperature, pritiska, brzine vetra. Kasnije nisam želeo da slušam nikakve priče u spavaćoj sobi, pa sam se bacio na satove.

Ovde, u bolnici u Kopenhagenu, tu je digitalni sat čiji displej deluje hipnotički. Sat, okačen na zidu moje bolničke sobe, danonoćno je u pogonu. Nikada nisam razmišljao o tome šta će bolesnicima tačno vreme? O tajmingu za uzimanje lekova brinu medicinske sestre. I o posetama, ručku, večeri, terapiji... Dakle, šta će bolesnicima tačno vreme? Možda da bi rekli: „Evo i u ovom satu smo prevarili kosca sa crnom kapuljačom. Prevarili smo ga za punih četrnaest sati i devetnaest minuta i pred nama je još jedna porcija vizita, lekova, infuzija, poseta rodbine...“

Retko mislim na kosca dok gledam u digitalni bolnički sat sa zelenim brojevima i datumom. Tako prolazi i moja sedma noć u bolnici u Kopenhagenu.

Obožavam kad ugase svetlo i ostanem u večernjem polumraku. Tada nastupa redovni bolnički lajtšou sačinjen od snopa koji dolazi iz lampe u hodniku, zelenih treptaja digitalnog sata i prigušenog plavičastog mlaza

neonke podešene na minimalnu potrošnju struje. Sve to čini svetlosni koktel koji me pokriva poput tankog letnjeg ćebeta. I gost, ogromni toranj DT, danske nacionalne televizije čiji reflektor na vrhu svojim svetlosnim snopom opisuje krug nad Kopenhagenom kao da pravi oreol iznad grada, oreol od nekoliko miliona luksa ispisan na noćnom nebu.

Upravo to o reflektoru i oreolu od nekoliko miliona luksa spomenuo sam doktoru Klasu Torstrupu tokom jutrošnje vizite. Toplo je prihvatio moju asocijaciju. Nije imao čak ni onu sažaljivu grimasu uz koju su ozbiljni ljudi ozbiljnih karijera i profesija skloni da vam udele zrno razumevanja kad im ispričate neku od svojih budalaština za koju možda samo vi mislite da je inteligentna. Doktor Klas Torstrup je pažljivo saslušao moje mikrozapažanje o večernjem svetlu koje dolazi sa DT tornja. Možda i zato što su ono zbog čega ležim u ovoj bolnici, kao i moja karijera, sve samo ne nezanimljivi i obični. Zbog toga ovaj doktor tokom vizite, kada se nađemo jedan na jedan, nema onu savršenu veštačku ljubaznost koju njegove kolege koriste kada žele da se otresu dosadnog pacijenta. Primećivao sam u njegovom ophođenju dozu onoga što u Beogradu zovu *rispekt*. Bilo je primetno da se radi o uvažavanju osobe koja se u jednom trenutku preračunala, ili pak uložila mnogo, a na kraju dobila loše karte.

Ponekad ne slutiš da te život ili sudbina mogu skinuti kao haljinu sa vešalice na sezonskom popustu u *Zari* ili *H&M*... Osećao sam se upravo tako.

Svako moje koketiranje sa spoljnim svetom postalo je besmisleno. Poslednjih nekoliko dana, život van bolnice je slao samo treptaje čiji sam niski intenzitet osećao s vremena na vreme. Moje nove kolege iz bolničkih soba bili su domaćini, Danci, kojima su u posetu dolazili članovi porodice, prijatelji, kolege sa posla... Oni su im donosili vesti, *hajlajt* momente iz prirodnog poslovno-porodičnog okruženja koje su ovi propuštali zbog odsutnosti iz normale. Kao stranac, bio sam van domašaja i izolovan od bilo kakve komunikacije. Bio je to apsurd koji me je zasmeyavao. Moja prošlost razbila se pred surovom aktuelnošću trenutka. Do juče junak brojnih promocija, prezentacija, kampanja, intervjuva, poslovnih sastanaka, odjednom sam bio u gotovo potpunoj izolaciji. Samo s vremena na vreme dobijao sam naznake odigravanja pravog života koji je uspevao da se probije ispod radara. Te male porcije realnosti nisam uvek grabio sa strašću, već kao nešto što mi je slučajno palo šaka.

Loše fizičko stanje u kojem sam se nalazio lišavalo me je čestih kontakata sa ostalim bolesnicima. Oskudnu komunikaciju obavljao sam isključivo sa lekarima, medicinskim sestrama i bolničkim psihologom koji je dolazio da razbije moju tajnovitost. Mnogi pacijenti koji su ležali u bolnici znali su da izlaze odavde. Oni drugi, koji su bili prikovani za krevete, davili su se meditacijom, stanjem nirvane izazvanim hipnotičkim i dugim gledanjem u scenografiju bolničkih soba. Njima, kao i meni, spoljašnji svet bio je dalek i nešto što se događa drugima, ravan dešavanjima u blokbusteru koji se prikazuje u nekom od sinepleksa na obodu Bulevara Hansa Kristijana Andersena koji se nalazio nekoliko kilometara odavde.

Setio sam se posete ocu koji je ležao na VMA na Banjici, na odeljenju za plućne bolesti. Mesecima nakon poslednjeg ciklusa hemioterapije koja je oca potpuno iscrpela, njegov kancer pluća bio je u poslednjem stadijumu. Delio je sobu sa takođe starim pacijentom koji mi je jednom prilikom otkrio da je tokom Drugog svetskog rata bio padobranac i da se iskrcao u Italiji. Otac već duže vreme nije ništa pričao. Samo je dugo gledao u mene dok sam mu prenosio vesti iz spoljnog sveta, koje on nije registrovao. Bilo je to logično jer u zaustavnom vremenu života i u poslednjoj sudijskoj nadoknadi sudbine vesti iz TV dnevnika, pa čak i one iz porodice, postaju daleke i bespotrebne. U sobi je vladala tišina. Čuli su se samo povremeni jecaji oca dok je menjao stranu na kojoj je ležao i duboki uzdasi njegovog sustanara koji je imao neku tešku plućnu bolest. Kiseonik mu je dopreman crevom i onom medicinskom njuškom koja se stavlja na lice.

U jednom trenutku začuo sam huk koji me je naterao da se približim prozoru. Dopirao je sa Radovog stadiona na kojem je gostovala Crvena zvezda. Bila je to neka od besmislenih utakmica domaće lige, proglašena gradskim derbijem. Ali na njoj je tekao život kog nisu bili svesni ni moj otac, a ni njegov sustanar kome je upumpavan kiseonik. Moj otac, doktor prava, legenda skokova sa mosta u reku, ležao je pokošen kancerom i poslednjom porcijom citostatika. A na krevetu do njegovog bio je ratni heroj, padobranac koji se iskrcao u Italiji pred desant saveznika. Život koji se odigravao na stadionu nije imao moć da makar na sekund probudi ta dva čoveka koja su se opraštala od uzbuđenja u ovozemaljskom formatu. Bio sam razgraničenje, kao vojnik mirovnih trupa na liniji koja deli život i smrt.

Ovde, u Kopenhagenu, vakuum-staklo predstavlja liniju razgraničenja sa pravim životom. Već danima sam bio ukotvljen u dosadnu mirnoću

bolničkog tretmana i samo s vremena na vreme osećao sam nostalgiju za danima slobode. Istovremeno, prepoznavao sam strah od vraćanja u dnevnu rutinu, među obaveze i zahteve koje je podrazumevao moj posao stručnjaka za reklame, medijske i političke kampanje.

Za tim poslovnim parčedom života nisam osećao nikakvu potrebu. Zapravo, otkako sam stigao u ovu bolnicu, moje liste želja su naglo splasnule. Možda je moj najveći prohtev bila potreba za još većom dozom lekova protiv bolova, za dodatnom porcijom morfijuma koji mi je ubrizgavan kada bih počeo da pulsiram ka nepodnošljivom bolu iz kojeg sam hteo da se iščupam. Tada su dolazili dežurni lekari i izdavali komandu sestrama da saniraju nemir što me je spopadao u neredovnim naletima koji su ipak bili dovoljno česti da opravdaju rutinski koktel za smirenje.

Ali želju za epizodom „evo me, vratio sam se“ nisam imao.

Tokom nekoliko dana, koliko se nalazim na ovom mestu, više puta sam ispraćao pogledom transport bolesnika koji su preminuli. Pratio sam tu kratku povorku krajičkom oka i u ograničenom vidokrugu stalno otvorenog ulaza u moju sobu. Zapravo, vrata na njoj nisu ni postojala tako da sam imao pregled dešavanja u hodniku, naravno u oskudnom kadru. I dok sam gledao kako kroz bolnički hodnik guraju krevet sa telom pokojnika, redovno sam pomišljao da je taj životni finale krajnje skroman čin. Sve životne amplitude, završetak škole, posao, rođenje deteta, visoki društveni položaji... bile su s lakoćom ostavljane poput metara PVC poda koji ostaje iza točkova pokretnog bolničkog kreveta. Od trenutka kada lekar sa funkcijom mrtvozornika unese u zapisnik vreme i datum smrti preminulog sve se ubrzava i samo je plač rodbine događaj dužeg trajanja.

Sve ostalo je rutinski blickrig. Počev od kupanja mrtvacu, pa do transporta na grobno mesto.

II

Vrlo malo bolničkog staža bilo mi je dovoljno da sasvim jasno počnem da osećam prekid dugogodišnje rutine: jutarnjih kolegijuma, filter-kafe, kompleta novina... Sve te stvari su bile moj redovni životni koridor i ja sam, puneći značajnim biografskim redovima svoj CV, na putu od pripravničke larve do jednog od glavnih kreatora kampanja, učestvovao u svakodnevnim hodočašćima u multinacionalne kompanije. Tačnije, u jednu od njih: u poznatu američku marketinšku agenciju, advertajzing franšizu u Beogradu, koja je radila kampanje za najveće svetske firme i njihove proizvode.

Glen Čember, Amer i glavna njuška kompanije *Pollock Advert* bio je oduševljen mojim prvim stidljivim predlogom reklame za frenk-kolu, gazirani napitak planetarne popularnosti koji je prvi put proizveden 1968. godine u fabrici u Oregonu, da bi se kasnije izlio u grla svih rasa i nacija. Usledile su marketinške akcije i kampanje, koje su oduševile advertajzing glavešine u centrali agencije na Petoj aveniji u Njujorku. Moje rešenje i noseći slogan za ovaj proizvod preuzeli su njujorške korporacijske poglavice i proglasili ih za glavne, a kao takvi, ubrzo su osvanuli na američkim televizijskim kanalima, u časopisima, na bilbordima... Kao muzičku podlogu koristio sam tada, a bilo je to pre tri godine, veliki hit *Kad kiša poliže tvoj krov* popularnog dueta *Grem Pikok i Nil Dženings*, koji je u savršenoj adaptaciji, uz pljusak frenk-kole po imaginarnom američkom gradiću, doprineo kambeku ovog pića.

Baš u toj kampanji doveo sam do usijanja svoj talenat da recikliram poznate pop refrene i pretočim ih u reklame. Kasnije sam to koristio za reklamiranje svega i svačega, počev od krompirastih treš grickalica u drečavoj ambalaži sve do moćnih automobilskih brendova čije sam automobile u reklamnim spotovima kupao u perionicama kreativnosti, pretumbavajući slatkaste stihove u moćne slogane koji su privlačili kupce.

U svet reklama i kompaniju *Pollock Advert* stigao sam iz novinarstva. Još u četvrtom razredu gimnazije počeo sam da radim kao radio-voditelj na poznatoj beogradskoj stanici *BR – Belgrade Road*. Svoju opsesiju iz

predtinejdžerskog perioda – uspavljivanje uz tranzistor i obožavanje radija, pretočio sam u posao, i to dosta rano. Po povratku iz vojske i na prvoj godini fakulteta već sam postao lik kakvom sam u mladosti zavideo – voditelj noćnog radijskog programa. Tu je izbrendirano moje ime: Dragan Lomić.

Sada, u bolnici, celokupna karijera delovala mi je kao folder zauvek počišćen u virusnom napadu na računar. Ponekad bih osetio zavist prema spoljnom svetu od kog sam bio odvojen bolničkim vakuum-staklom. Ponekad bih noću uspevao da čujem zvuk avionskog motora. Zamišljao sam kako se, nekoliko hiljada metara iznad mene, pogonski avionski kerozin pretvara u dugački beli gasoviti trag na noćnom nebu, dok džambo-džet prelazi od jedne do druge evropske kontrole leta.

Znao sam da nekoliko kilometara od mene balavci urliču u zabavnom parku Tivoli, dok im vožnja rolerkosterom ubrzava puls i podiže adrenalin. Da se negde u blizini odvijaju dejtovi tinejdžerskih replika bivše princeze dečjih programa sa hipsterskim verzijama ćosavih trendi mužjaka, uz gustiranje napitaka za koje sam radio kampanje. I da su u restoranima, u nekim kotlinama poslovnih zgrada, na pauzama za ručak u toku flertovi zaposlenih koji će se u kasnijim satima produžiti i pretočiti u preljubničke SMS-ove. Zamišljao sam kako u alejama hipermarketa neka supruga bira donji veš koji na blagajni plaća muž ne znajući da će ga ona obući na tajnom sastanku s ljubavnikom u motelu u predgrađu. Nekoliko kilometara od mog kreveta, u bazenima gej saune *Brenton*, šesnaestogodišnji klinac gubi devičanstvo dok mu dlakavi muškarac grize telo, a za to vreme njegovi matorci misle da je na probi crkvenog hora koji se sprema za božićni koncert u luteranskoj crkvi.

Želeo sam da što duže ostanem u ovoj bolnici u Kopenhagenu. Dovoljno je bilo samo da iz sećanja izvučem jutarnje kolegijume u mojoj firmi i trtljanje u redovnim porcijama između kojih sam u odsečnim gutljajima ispijao filter-kafe iz automata u hodniku kompanije. Poslovi su obavljani uz zveckanje dedlajna koji je, otkako je globalna kriza desetkovala angažmane moje agencije, postao prava linija smrti na čijoj su ivici padali zaposleni, pokošeni neispunjenim obavezama ili odustajanjem klijenata. Trenutno sam bio oslobođen te svakodnevne klanice u advertajzing kompaniji koja me je u poslednje dve godine gurnula u krajnje odurne angažmane u kampanjama političkih stranaka. Umesto da radim promo-akcije za poznate brendove, sve više sam klizio u prljave političke epizode gde sam tranžirao žrtve koje su

izabrali naručiocu što su agenciju i mene snabdevali zavidnim kešom. Sve više sam boravio u lovištima navodne srpske elite u kojima sam spravljaio zamke čiji su se zubi zarivali u meso njihovih političkih protivnika, kaljajući ih pomoću montiranih afera i tekstova.

Juče mi je u posetu došao srpski konzul u Kopenhagenu. Bio je to čovek vrlo mlad za diplomatiju. Došao je u pratnji kratko podšišanog tipa, očigledno vozača ili nekog sličnog drkadžije iz ešalona pomoćnih poslova pri ambasadi.

U jednom trenutku, pre nego što će otpočeti razgovor, konzul se nadvio nada mnom i uključio halogenu lampu čija me je svetlost ošinula po očima pojačavajući prizvuk pandurskog u atmosferi koja je obavijala ovu iznenadnu posetu. Na moju grimasu, diplomatski kreten je ugasio lampu i svi oni ubitačni luksu koji su mi opalili lice su nestali.

„Gospodine Lomiću, da li osećate poboljšanje?“

„Iskreno, zatičete me u pauzi između dve porcije morfijuma koje mi predstavljaju neizostavan obrok, rekao bih, s obzirom da bez toga ne bih mogao da preguram bolove.“

„Razgovarao sam sa lekarima. Oni ističu da će vaš oporavak potrajati. Isključuje se mogućnost da u narednim nedeljama budete prebačeni u Beograd na lečenje. Tako da za sada ostajete u Danskoj. Da li je to u redu? Da li vam možda nešto fali ovde?“

„Fale mi mirisi. Danima ne osećam nikakve mirise.“

„Žao mi je. Ako je za utehu, ovih dana vas je bilo mnogo u medijima. Punili ste ovdašnje novine. Srpska ajkula za reklame doživela nesreću u Danskoj! Bilo vas je i po srpskim novinama i portalima. Bojim se da će vas biti još više, doduše drugim povodom. Gospodine Lomiću, kod vas u jakni, upravo na garderobi bolnice, a ne verujem da su oni hteli nešto da njuškaju, pronađena je mala količina mezadeksa... Ne znam da li će se vaš slučaj, zbog kog ste u ovoj bolnici, vezivati za tu materiju... Ne znam, ne znam...“

Izgovorivši tri puta „ne znam“ konzul kao da je hteo da zamaskira svoju nameru da me ipak ošine u tom naizgled neveštom navođenju saznanja poteklog iz džeparenja moje garderobe od strane osoblja prijemnog odeljenja bolnice. Zatim je dodao:

„Lekarka je za vas rekla 'njegov krvotok uopšte nije čedan'. Ne znam,

možda oni žele da opravdaju nesreću onim što su pronašli u vašoj krvi“, sricao je diplomata.

Ako je priča o mezadeksu u mojim džepovima i krvi delovala kao udarac koji mi je otvorio gard, onda je konzulovo sledeće izlaganje bilo kroše koji mi je demolirao arkadu.

„Ne bih želeo da vas baš u prvoj poseti ugnjavim, znam da imate jake bolove i ne bih hteo da vam još i ja odmažem, ali postoji jedna nejasnoća. Iz DPU mi je javljeno da ih je vaša nesreća potpuno iznenadila. Znae, baš to su istakli... Potpuno iznenadila.“

„Radio sam nekoliko spotova i kampanja za DPU pa ne znam čime bi ih to potpuno iznenadila moja nesreća?“

„Iznenadila ih je zato što je, kako sam shvatio, njima bilo stavljeno do znanja i to od vas, da se već nekoliko nedelja ili meseci nalazite na lečenju u nekoj klinici u inostranstvu. Ali iz sasvim drugih razloga...“

Ćutao sam.

„Mislim da i sami znate da je to zbog toga što je DPU naručilac kampanje za koju ste dobili novac unapred. Mislim da vam je jasna njihova radoznalost i zbunjenost, pošto su agencije širom sveta donele vest o vašoj nesvakidašnjoj nesreći u Danskoj.“

„Gospodine konzule, osećam da ste i vi član DPU?“

„Da, ali ne nastupam kao istražitelj u ime stranke.“

„Zapravo, vi morate da nastupite kao moj zastupnik jer vam je u opisu posla da štitite interese zemlje i njenih građana u inostranstvu, a ja sam upravo to – građanin Srbije u inostranstvu.“

„Ja vas ne napadam, gospodine Lomiću. Samo sam želeo da vam prenesem ono što mi je javljeno iz centrale DPU u Beogradu. To je sve. Ne želim da vas dodatno uznemiravam, ali će sve ovo možda doneti i neku istragu. Pazite, gde je novac koji nestaje, tu je i istraga.“

„Novac koji nestaje?“, glumio sam iznenađenost.

„Oni smatraju, dakle DPU veruje, da je njihov novac, uplaćen vama radi angažmana za kampanju, nestao, ili da ste ga utrošili na sopstveno lečenje koje ipak niste prijavili na vreme. Ili... Da ostavimo mi te priče za kasnije, razgovaraćemo kada vam bude bolje. Neprijatno mi je da, dok vas gledam u zavojima, razgovaramo o tim stvarima. Drago mi je bilo, gospodine Lomiću.

Nadam se da će, kada se naredni put vidimo, vaše stanje biti umnogome bolje nego danas i da...

„Znači, ne planirate uskoro da dođete... Pošto ne verujem da će moje stanje drastično odskočiti nabolje u sledećih nekoliko dana.“

„Ne, ne, ne... Sigurno će to biti uskoro.“

Poslednju rečenicu srpski konzul je izgovorio zauzimajući gard u kom je bila primetna očigledna spremnost za što brži odlazak iz mog bolničkog boksa. Pošto se nismo mogli rukovati, mladi diplomata je zamahnuo visoko rukom kao da je takvim pokretom hteo da pokaže izuzetnu srdačnost. I njegov vozač je uputio pozdrav, ali mnogo diskretniji i očigledno kurtoazan.

Prisećajući se pojedinih segmenata susreta sa srpskim diplomatom nisam mogao da zanemarim „veliku zabrinutost“. Sve to mi je učvrstilo želju da što duže ostanem u bolnici, jer mi se ovih nekoliko kvadratnih metara učinilo kao jedini azil. Pogledao sam u crveno dugme za poziv medicinske sestre. Razmišljao sam da li da zatražim da me natankuje novom dozom morfijuma. Nisam bio siguran da li su stari i gotovo stalni bolovi proradili posle izvesne pauze na koju ih je naterala iznenadna poseta.

III

Apre tačno tri meseca i dvadeset četiri minuta nalazio sam se u *Queen Hermelin* hotelu u Brajtonu i konzumirao poslednju noć četvorodnevnog boravka na Kongresu medija i marketinga na koji me je poslala agencija *Pollock Advert*. Bili su to redovni skupovi na kojima su globalne poglavice advertajzinga otkrivale i objašnjavale koridore savremenog marketinga. Nekoliko izuzetnih likova držalo je posećena predavanja dok su iza njihovih tela i iznad lobanja bila raspuknuta i u grafikone složena polja piksela odaslatih sa turbo modernih tableta. Predstavljali su aparate za održavanje života posustale svetske privrede kojima su inženjeri propagande spasavali dinosauruske brendove a time i struku. Dokazivali su da je advertajzing neophodan u danima kada planetarna ekonomija ropće u predsmrtnom grču i u epohi u kojoj berze vrište, a brokeri dobijaju infarkte brže nego što skokovi i padovi akcija stignu da se ažuriraju.

Poslednjeg dana u Brajtonu, posle ručka, na TV-u se prikazivala neka od repriza serije *Mad Men* koja je bila popularna među advertajzing grlima u Beogradu. Zaposleni u marketinškim agencijama pratili su je usled infekcije koju je posejao neko od pametnijih među njima.

Često sam u ovoj seriji prepoznavao surovost advertajzing okoliša. Pripravnici su se u kancelarijama kompanije osećali kao srne u bekstvu. Kao da preskaču lovačke klopke izbegavajući da im se metalne kandže zariju u noge i iscepaju im fino tkivo. Ja sam se na početku tresao od kolegijuma i unakrsne vatre predloga i kritika kampanje. Ginuo sam od stresa kada bi me spopadale sumnje tokom stvaranja reklamne oblande brenda u embrionalnoj fazi. Saplitao sam se o podmetanja, gramzivost, krađe ideja... Ali vremenom sam očvrstnuo poput čeličnih nosača zakupljenih džambo-bilborda agencije u kojoj sam radio. Silovitošću ideja kosio sam konkurenciju poput bentlija koji u strahovitom galopu na auto-putu ostavlja slabije mašine kao tačke na horizontu.

Osnovna slabost – sujeta, ukрупnjavala se, mada sam je opravdavao

stadijumom epidemije u svakoj marketinškoj agenciji. U dva slučaja pesnicama sam raspucavao kolege u kancelarijama tapaciranim haj-tek scenografijom. Čak sam u jednom od ta dva incidenta cimeru iz ofisa zario hemijsku olovku u venski sistem iznad šake. Čitav slučaj opasno je flertovao sa otkazom ali su glavešine firme odlučile da zažmure jer sam uknjižio već dve monstruozno uspešne kampanje koje su kaparisali internacionalni ogranci i korporacije.

Moja kreativnost je uvažavana od eksperata branše, ali ipak nisam osetio nikakav korporativni patriotizam. Tačnije, bolelo me je za sve te osećaje pripadnosti firmi. Prezirao sam ispijanje alkohola sa kamaradima iz kompanije u finišu nagomilanih poslova ili na pauzama tokom kojih nisam mogao da ih izbegnem jer bi mi se prišljamčili pre nego što bih stigao da šmugnem u osamu. Prezirao sam trtljanja o poslu, konkurenciji, izgledima i prilikama na advertajzing horizontu u kom sam video samo kintu za plaćanje zadovoljstva.

Kako su svi veliki poslovi neizostavno zahtevali neprekidan flert, pa čak i čvrst zagrljaj sa vladajućim političkim strukturama, stranačke gubice su svakodnevno promicale agencijom čineći njen inventar. Taj striptiz moći kojem sam bio izložen među staklenim zidovima agencije bio je stalan i već gotovo nepodnošljiv.

Naravno, bile su neizbežne i poslovne večere – ti neizostavni rituali takozvane srspe elite s kojom sam morao da srčem viski ili kakvo drugo piće dok smo sklapali dilove za poslove i angažmane. Gledao sam kako glavešine kompanije insistiraju na prisnosti s političarima, glade njihovu narcisoidnost, uživaju u projekciji vlastite moći napabirčenoj iz kontakata sa stranačkim prvacima. Gledao sam i kako se uz kanapee, malene komade roštilja i ekskluzivnih sireva i unikatne salate, pred političare dovode pripravnice agencije kako bi olakšale sklapanje poslova. Te mučenice su to doživljavale ne kao degradaciju, već kao jedinstvenu priliku da možda zauvek napuste svoje produžene studentske živote u iznajmljenim sobama. Nisu osećale nikakvo poniženje zbog toga što su ih političari konzumirali s nogu, poput kanapea. Ili što su paradirale svojim adutima pred zadriglim stranačkim prvacima i bile izložene kao komadi junetine na ovalima.

Gledao sam ih kako odlaze na ove večere u seksi čarapama i majičicama kupljenim na sniženju u robnoj kući *Nonaland* na Ceraku.

U pauzi od šljake trudio sam se da dekontaminiram večer od sumornog

dana i na druge načine. Po pristizanju toplih večeri smirivao bih se sedenjem na terasi stana na Konjarniku i buljenjem u farove automobila koji se slivaju od naplatne rampe Bubanj potok duž auto-puta ka Beogradu. U tim i sličnim trenucima gasio bih razdražljivost radnog dana.

U opuštenijim korporacijskim periodima, kada bi kampanje odlazile u *fade out*, trošio sam ravnopravno organe tela na instant veze i turbo izlaske začinjene svakakvim sredstvima koja bi mi pomogla da preguram noć u petak na subotu, posle čega sam subotnje podne dočekivao sa metalnim ukusom u ustima i strašnom glavoboljom za koju sam iz novinskih saveta saznao da ipak nije migrena.

U napadima preispitivanja i želje za pročišćenjem pronašao sam sopstvenu ispovedaonicu u kojoj sam skidao naslage gramzivosti, hedonizma i jurcanja za karijerom. Ne, to nije bila nikakva crkva od cigala i maltera kroz čije pore prodira tamjan. Moja crkva su bili novinski tekstovi kojima sam s vremena na vreme podsećao one što su me znali iz perioda pre advertajzing života na beskompromisno suočavanje s društvenim anomalijama i idiotlucima modernog konzumentskog populizma u kojem se gušila planeta. Napadao sam brokersko carstvo, te bankarsko-berzanske enklave pohlepe i arogantne budale koje rade u njima koristeći apstraktni novac klijenata za svoje i firmino klađenje. Obračunavao sam se s političarima, iako bih ponekad iz centrala stranaka dobijao signal da prestanem zbog sukoba interesa jer sam sve više bio uvlačen u njihove kampanje. Nažalost, privatni život se nije mogao baš odvojiti od poslovnog koji mi je, uostalom, i plaćao luksuznu privatnost. Ponekad bih dobio i opaki onlajn komentar onih koji su me etiketirali kao dvoličnog čoveka koji mefistofelovski korača životom i koji zato nema prava da osuđuje ološ, jer zapravo radi s takvim sojem ljudi, pa je čak postao i njegov neizostavni deo. Ipak, bilo je više onih koji su se oduševljavali mojim oštrim jezikom i otrovnom tastaturom s koje sam slao pakete oporih kritika današnjem svetu.

Ti novinski članci u kojima sam spirao grehe iz profesionalnog života bili su neka vrsta „tri puta *Očenaš*“ i „jednom *Zdravo Marijo*“ ili savršeni branik od realnosti koju sam sve manje mogao da opravdam.

Trenutna stvarnost bila je povratak u Beograd i priprema za sastanak sa DPU.

Svaki moj povratak sa putovanja bio je krcat setom. Čak su mi i aerodromi izgledali drugačije prilikom odlazaka i povrataka. *Departures* delovi

vazdušnih luka bili su odeljci sreće koja se prosipa i očekuje da je zgrabite duž mermernih aerodromskih podova i tamo dalje kad izađete kroz staklena vrata koja otvara foto-ćelija i gde vas očekuje šatl bus. S druge strane, *Arrivals* boksovi bili su oblast iznenadnog raskida sa srećom i okončanje putovanja o kojem ste u ofisu sanjali mesecima i koje je pomagalo da premostite sve one odurne trenutke i trabunjanja kolega na poslu, jer je bilo lakše gutati sranja u očekivanju odlaska na destinaciju na kojoj ta korporacijska proseravanja važe koliko i valuta zemlje iz koje dolazite.

IV

Polako sam klizio Hitrouom osećajući mirise kroasana, raznoraznih kafa i parfema koji su dopirali iz djutifri-šopova ili sa tela seksi stjuardesa. Krstarilo sam mermernim poljima londonske vazdušne luke prolazeći ispod ogromnih displeja sa redom vožnje na kojima su svojim svetlima namigivale i ključale lampice pored imena gradova odakle su stizale neke od letelica koje su upravo kružile nad Londonom.

Voleo sam da gledam ljude na aerodromima. Posmatrao sam leti klinke kako izlaze iz aviona *Easyjeta* ili *Rayanaira*, preplanule i s kosama natapiranim od morske soli i letnjih krema. Pratio sam kako se sa šeširićima na glavi i papučicama na stopalima lenjo provlače kroz terminale. Šljapkale su po aerodromskom mermeru. Nosile su na svojim japankama ostatke godišnjeg odmora – zalepljeni pesak sa plaža Maroka ili Andaluzije koji je zahvaljujući njihovim papučicama bivao posejan po sterilnom betonu aerodroma kao poslednji trag leta koje otkucava finale.

A finale putovanja otkucavao je u boksu Hitroua u kojem sam čekao avion za Beograd. Iz neposredne blizine dopirao je zvuk čangrtanja kutija sa kaiševima, metalnim predmetima, laptopovima, koje su prolazile kroz senzorske kamere krećući se preko pokretne trake. U gomili putnika, dijagonalno od mene, pored plastičnog cilindra sa etiketom *Bright O2H*, primetio sam crnokosu devojkicu sa neodoljivo doziranim balkanskim prelivom, ubrizgavala je vodu iz automata u čašu. U ruci je držala knjigu Ričarda Baltimora *Gradovi su sela prekobrojnih*. A onda su zemaljske stjuardese signalizirale da formiramo red pred ulazak u avion.

Kada smo ušli, na levoj strani aviona, odmah iza krila, već je zauzela mesto čitateljka Ričarda Baltimora. Izgledala je još lepše nego pri ceđenju *Bright O2H* neposredno pred ukrcavanje. Odlučio sam da sednem pored nje, ali sam bio svestan da moram da isporučim neki dobar razlog jer slobodnih mesta je bilo svuda. Osluškivao sam šištanje boingovog rashladnog sistema i u trenutku kada me je treći put posuo instant prah za osvežavanje ispaljen sa avionskog plafona, izbacio sam rečenicu:

„Pre nego što te pitam *da li je slobodno*, možda bi trebalo da kažem zašto sam odabrao da sednem baš pored tebe. Postoje dva razloga, a prvi je televizijski.“

„Zašto televizijski?“

„U seriji *Lost*, doktor Šepard, kada se njegov avion *Oceanic Airlines Flight 815* surva na pusto ostrvo, zauzme odmah poziciju do zgodne i harizmatične Kejt. Oni postanu Robinzon i Petko. Eto, i ja želim da obezbedim dobro mesto u slučaju katastrofe. I za katastrofu treba odabrati dobro društvo.“

„Nijednom mi to nije palo na pamet. Valjda ne volim da mislim o katastrofama dok sam u avionu. U redu, možeš da sedneš“, rekla je, a onda se začuo „zing“ smartfona. Izvadila ga je, prešla prstom preko tačskrina i namrštila se. „Izvini, samo moram nešto...“, rekla je i, najverovatnije, otkucala poruku.

Iako je stjuardesa rekla putnicima da isključe laptopove i mobilne telefone, moja susedka je sa nekim nastavila da komunicira. Baš kada sam se smestio, prenela me:

„I šta kažeš, razmišljaš o katastrofama dok putuješ?“, bila je znatno ljubaznija nego ranije. „Ja uglavnom razmišljam o onome što me čeka kad sletim... I gledam kroz prozor.“

„Mislim da vredi sedeti do tebe, možda i ne vezati se...“, rekao sam iznenađeno i obradovano.

„Ja se ipak vezujem svaki put!“

„I u životu?“, upitao sam je.

„Ne znam, možda grešim. Ipak, u životu pazim koliko i kako ću se vezati. Tu je uvek dobro biti spreman na beg, a to nije moguće ako ti se pojas zaglavi.“

„Zvučaću budalasto, ali već osećam da sam se na neki način vezao samim izborom sedišta.“

„Pazi, ono što počne munjevito, obično se završava još brže i sa besmisлом.“

„To je tačno, ali besmisao sada odbacujem. Razmišljati o kraju je, po matematičkoj definiciji, kao simulacija mogućih događaja koji se nisu još ni odigrali. Ili, ekonomski, kao razmišljanje o valjanosti ulaganja a možda se

radi o propaloj investiciji.“

„Za razliku od tebe, ja na samom početku razmišljam o kraju. Možda sada imam i razloga“, rekla je, očigledno dvosmisleno. „Kako se sve može završiti? Uporediš tih nekoliko mogućnosti i vidiš da li uopšte da počinješ bilo šta. Tako uštediš vreme u životu.“

„A ja bih u odnosu s tobom išao uz minimalno trošenje kočnica.“

„Ja uvek mislim na kočnice. To je razlog zašto se ne opuštam dovoljno, ali je to takođe i razlog zašto nikada nisam imala udes.“

Tokom poslednje rečenice kratki pisak označio je rutinsku svetleću signalizaciju koja se ukazala iznad naših glava – obaveštenje o zabranjenom pušenju i naredba da vežemo pojaseve. Bacio sam pogled na glavnu stjuardesu koja je uzela mikrofona i, ne krijući dosadu usled repetitivnosti rutinskih poteza, izdeklamovala podatke o dužini leta, vazдушnom pritisku, temperaturi i nadmorskoj visini nebeskih koordinata kojima će se odvijati naš let. Moja nova poznanica, koja mi se u međuvremenu predstavila kao Mia, vezivala je pojas i slučajno mi okrnula ruku.

Uzbudio sam se i morao da reagujem. Podmetnuo sam ruku tako da mi je ponovo dodirne. Ruke su nam bile na ručkama i dodirivale se. U nozdrve mi se zakivao njen parfem koji je bio diskretan ali upečatljiv. Omirisao sam je izbliza i ona se, začudo, osmehnula. Onda sam odlučio da pokušam. Te prve sekunde narihtale su mi puls za koji mi se činilo da prelazi u aritmiju. Jezikom sam prelazio preko njenih zuba i sa kutnjaka skidao mikro ostatke ajs kafe koju je pila tokom našeg razgovora. Putovao sam usnama po njenom vratu i tapacirao ga poljupcima. Prebacila je nogu preko moje. Imala je farmerke, a iz *K-zeen* patika su joj izvirivale zelene čarape. Podigao sam joj nogu tako da je onaj znak *K-zeen* bio u nivou moje brade. Poljupce sam naizmenično preusmeravao na usne i vrat. U trenutku kada sam joj zario jezik iza uva, spustila je glavu na moje rame tako da mi je njena kosa prekrila levu stranu lica.

Ljubio sam joj vrat, desnom rukom sam joj obuhvatio struk, a levom izvukao etiketu njene kožne jakne na kojoj je pisalo *Miss Paddington*. Čuvena modna marka pozajmila je ime od slavnog fiktivnog animiranog junaka – medveda koji je kao izbeglica stigao na londonsku metro i železničku stanicu Pedington po kojoj je i nazvan. Bio je to jedan od mojih omiljenih fiktivnih medveda iz detinjstva, pa sam tokom jedne posete Londonu jednostavno morao da se slikam pored njegove skulpture na stanici

Pedington.

Izvukao sam mobilni iz džepa, a Mia me je pogledala i rekla:

„Zabranjeno je uključivati mobilne.“

„Samo da ispoštujemo mesto koje smo preleteli.“

„Mesto?“

„Denkerk... *Crveni tornjevi Denkerka*.“

„Aaaa... Super je stvar.“

I jeste super stvar, pesmu *Crveni tornjevi Denkerka* pevala je Žaklin Van Fosen, belgijska pevačica razornog glasa koja je ovaj lenji soul u modernom aranžmanu dovela do savršenstva i najprestižnijih svetskih top-lista.

„Mnogo sam srećan što si ovog puta, bar se nadam, odlučila da rizikuješ...“, morao sam da izgovorim tu rečenicu dostojnu turskih TV-sapunica. Kao da je to isto pomislila, prekinula me je:

„Bolje bez previše objašnjenja. Važno je da se nešto dešava.“

„I da traje što duže...“

„I vremenske prognoze su prilično fleksibilne, šta tek onda očekivati od životnih?“

Vremenske prognoze i meteorološki izveštaji su zaista prilično fleksibilni osim u slučajevima kada se odnose na tekuće sate, a baš te podatke nam je pročitala stjuardesa u trenutku kada se njuška boinga okrenula ka Beogradu, ka njegovim rubnim opštinama i predgrađima čije smo crkvene tornjeve i razrovana fudbalska igrališta već mogli jasno da vidimo.

Mia je gledala kroz prozor. Čutili smo jer ateriranje aviona uvek prati pritisak u ušima. Posmatrala je život čije su naznake postajale sve vidljivije kako se nadmorska visina smanjivala. Gledala je život koji se odvijao dole na zemlji i iznad kog je naš avion kerozinom opisivao krugove praveći oreol nad predgrađem u vojvođanskoj ravnici. A onda se začulo ono „vramp“ i točkovi su iskočili iz boingovog stomaka da bi koji minut kasnije uklizali na surčinsku pistu.

Uhvatala me je mutavost. Nisam uspevao da izgovorim ni jednu jedinu reč. Trebalo je izbaciti onu idiotsku molbu za razmenu brojeva telefona. Nastaviti kontakt koji će se, sada, pri dolasku u Beograd, prešaltovati na intermeco, na

stendbaj koji bi mogao značiti nastavak ili samo rezime jednog ljubljenja i odlične priče na redovnoj liniji London–Beograd.

Gledajući natpis *Welcome to Belgrade* ispisan na zidu surčinskog aerodroma, poželeo sam redovnu i neprekidnu liniju sa Mijom. Prolazili smo pored već nekoliko minuta zaleđenog osmeha stjuardese da bismo se uz čangrtanje koferskih točkova ručnog prtljaga uputili ka pasoškoj kontroli. Odlučio sam da prekinem ćutanje.

„Mutavost je opravdana.“

„Ha-ha-ha-ha-ha...“

„Želeo bih dodatni termin... Kafu posle pasoške kontrole.“

„U gradu?“

„Ne, ovde na aerodromu.“

„Dobio si ga.“

V

Utorak, dan po povratku iz Engleske, sa mene su se otapali ostaci puta u Brajton a rutina ofisa potiskivala je utiske. Naravno, ono što sam smatrao hajlajt momentom putovanja, poznanstvo sa Mijom, bilo je u neprekidnom apdejtu, što preko SMS-ova koje sam joj slao od samog dolaska u kancelariju, što preko našeg kratkotrajnog telefonskog razgovora. Upravo su mi ti SMS-ovi pomagali da premostim sastanke koji su sustizali jedan drugi, pretakali se tražeći neprekidnu koncentraciju i posvećenost temama o kojima se pričalo. A glavna tema je bila kampanja DPU čiji se jedan od važnih šrafova, tačnije njen potpredsednik, pojavio u agenciji.

Mog šefa Igora Nenadovića pohvalile su pre nekoliko meseci američke glavešine zato što je tokom poslednje dve godine obezbedio da naša agencija radi promotivne stranačke kampanje. Igor je bio makijavelistički nastrojen tip koji se vešto pentrao duž hijerarhijskih skalina rušeći konkurenciju kako u lokalnoj, beogradskoj, advertajzing ligi, tako i u samoj agenciji. Njegova opsednutost centrima moći rezultirala je pajtašenjem sa srpskim stranačkim prvacima i njihovim konsiljerima. Fascinacija tim gnjidama dovela je Nenadovića do samog predsoblja, pa i dnevne sobe domaćeg političkog establišmenta. Pozivan je na privatna druženja, kafanske relaksacije tokom kojih su padali poslovni dilovi i nestajale crte kokaina. Tako smo i tokom prošlih izbora dobili kampanju DPU, u kojoj sam i ja postao jedan od važnih šrafova zaduženih za hoblovanje imidža njuški iz glavnog štaba partije.

Privatno sam se gadio angažmana u stranačkim izbornim kampanjama, ali odbiti ih značilo je ući u sukob sa nadređenima kao i sa velikom i sigurnom kintom poput ove koja je ponuđena na sastanku sa Darkom Jovićem, potpredsednikom Demokratsko-progresivne unije. Zato sam tokom sastanaka često odlazio na pauze.

U jednom od tih tajm-auta odvuкао sam se do korporacijskog toaleta u kom sam masturbirao na jutrošnji prizor kafe-kuvarice firme, seksi crнке pomalo ruralnog izgleda, sa kukastim nosom i mršavim zgodnim telom u jeftinoj ali privlačnoj ambalaži turbo fejk helanki iz neke od kineskih radnji

sa Vidikovca. Oficijelna garderoba seksi pridošlica u Beograd. Masturbirao sam vraćajući kadrove ispijanja jutrošnje kafe i buljenja u predivnu voćnu guzu korporacijske kuvarice. Želeo sam da požurim sa masturbacijom jer sam se plašio da bi neko mogao da naiđe i uhvati me u nečemu što bi me trajno diskreditovalo u firmi. Iz zvučnika je dopirala pesma *Ja sam tvoj petak* koju je pevao tinejdžerski pop-star Nikolaj Tačer.

U trenutku mi se učinilo da mi erekcija slabi usled paranoje i verovanja da su u toaletu možda postavljene kamere. Vrlo brzo sam napustio razmišljanja o tim glupostima i zamenio ih slikom kafe-kuvarice koja promiče kroz špalir kuhinjskih stolova njišući predivnom guzom. Desnom rukom držao sam se za vodokotlić i pustio vodu u trenutku kada sam osetio da bi duboko disanje usled svršavanja moglo da me razotkrije nekom od kolega koji bi se našao u susednoj kabini.

Kada sam se vratio u kancelariju, zatekao sam partijsku facu i mog šefa u još gromoglasnijem smehu koji je cementirao već očiglednu prisnost. Darka Jovića, koji je izbrijavanjem lobanje omogućio uznapređovalo ćelavosti da metastazira, interno sam nazivao Mišelin, po onom ćelavom debeljku, zaštitnom znaku istoimenih automobilskih guma.

Vrlo brzo se uspenrao partijskim stepenicama ka vrhu. Od običnog PR-a partije stigao je do glavnog štaba stranke. Bio je sveže oženjen turbo zgodnom voditeljkom Srpske televizije (STV) koja je, prateći skupštinski život, isplela mrežu oko političara moćne stranke koji je obećavao. Likovi poput Jovića, za koje možete da se kladite u život tipujući na kladioničarskom tiketu da su devičanstvo izgubili u tridesetoj godini i da ih do učlanjenja u partiju niko nikada nije pozvao na žurku ili u grad, bili su epidemiološki rasejani po srpskom parlamentarnom životu.

U trenutku u kom sam se vratio u ofis, Jović i moj šef su svoje lizanje samo na sekund stavili na stendbaj uputivši mi upitne poglede. Moj šef je ubrzo ispalio idiotsku opasku:

„Gde si se ti, Lomiću, izgubio? Kao da si otišao da ga šiljiš!“

U stotinki posle onog poslednjeg „š“ u reči „šiljiš“, moj pretpostavljeni i Jović su počeli da se smeju. Uzvratio sam brutalno:

„Upravo to... Bacio sam ga na onu malu iz kafe-kuhinje.“

Činilo mi se da još nisam ni završio, a ova dvojica su prasnula u smeh.

„Malu nosatu seljančicu iz kuhinje? Ona ti se sviđa?“, upitao je moj šef i

ponovo se okrenuo ka važnom pajtosu naterujući salo ispod Jovićevog potiljka u potres izazvan smehom.

Naravno da nisu ni promil verovali u mogućnost da sam zaista masturbirao u kompanijskom toaletu na klinku čije ime moj šef Nenadović sigurno nije znao, jer ga nikada nisu zanimale radnice iz pomoćno-uslužnog sektora. A onda mi se Jović, ukočivši naglo cerekanje ali još uvek zadržavši onaj kretenski nasmejani izraz lica, obratio rečima:

„Sad treba da ga izdrkaš, Lomiću. Da ga izdrkaš po ovim pederima iz Socijalno-liberalnog saveza. Da im pomeriš dupe... Je l' razumeš? Isto, ali još gore nego prošli put... Još jače nego u prošloj kampanji koju si super odradio.“

„Okej... Ali mislio sam... pravo da vam kažem, da ostanem na kampanjama brendova. Na onome što sam super radio i što me je proslavilo. Ne znam da li su političke kampanje moj fah...“

Samo što sam završio rečenicu, Jović mi se ponovo obratio, ovog puta strože, a sve uz Nenadovićevu podržavajuću mimiku.

„Ne zajebavaj, Lomiću! Prošlu kampanju si odradio super. Sad isto to, samo još jače. Hoću da sahraniš te pičke iz SLS-a. Da im dupe ispomeraš, da ne mogu ni da sednu u skupštinske klupe. A to što pričaš o kampanjama brendova... Kad završiš s našom kampanjom, čeka te rad na reklamama za najmoćniji automobil. Radićeš promo za *Admiral Vulcano DXC*. Šta kažeš?“

„To mi je super.“

„Naravno da je super... A super je i tvoj honorar za tu ubilačku mašinu... Dvadeset hiljada evra plus svi troškovi tvojih ljudi. Da li je to okej, Lomiću?“

„Okej... Sasvim okej... I više od toga.“

„E, da... a pre nego što počneš da pičiš kampanju za taj automobil, imaš u džepu četrdeset hiljada evra za ovu kampanju koju ćeš raditi za nas.“

Izbacio sam jedno ubedljivo „Odlično“ na koje je Jović uzvratio klimanjem glave, a onda i rečima:

„Odlično je što ćeš tih četr'es soma evra već sutra moći da drmneš iz bankomata... Moraš se složiti da je to više nego odlično, jer nema onog 'sad toliko, a posle ćemo onoliko'. Imaš četrdeset soma, pa cepaj. Ali ima i dobro da cepaš kad startujemo kampanju, a pre toga ćemo videti kada je najbolje da se zakažu izbori. Potreban nam je neki dobar okidač, neka akcija... I oko toga

bismo mogli da se dogovorimo ovih dana.“

Posle ovih njegovih reči – u saldu moje karijere, ovo je bio najveći keš na gomili, posebno što je isplata bila odmah – sastanak je skliznuo u mirnu fazu, u opšte slaganje i trtljanje o nečemu što nije imalo veze ni sa izborima, ni sa turbo moćnim automobilom *Admiral Vulcano DXC*. Pola sata pre nego što ću posle isteka radnog vremena otkucati karticu i odjaviti se iz firme, poslao sam Miji SMS u kom sam napisao da želim da se nađemo. Posle dva minuta u inboks mi je stigao njen odgovor u kom je pristanak dopunila i lokacijom. Bilo je to kvartovsko mesto u koje su izlazili samo lokalci.

Kafić *Kapetan Woo* na Banovom Brdu bio je neka vrsta turbo moderne staklene bašte, ali čija isparenja nisu upucavala nebo i otkidala parčad ozona praveći ekološku svinjariju. Ne, ovo je bio futuristički staklenik sa prigušenim svetlom i nekoliko fontana.

Do sastanka je ostalo još pola sata, ali to vreme nikako nisam hteo da potrošim na smucanje oko firme na Novom Beogradu, već sam se uputio ka parkingu. Novi Beograd se menjao sa tranzicijom. Nekadašnji blokovi solitera u kojima su, po predrasudama, živela samo vojna lica, ustupali su mesto novom dobu. A to novo doba donelo je setvu poslovnih blokova u kojima su bile locirane prestižne strane kompanije među kojima i ona u kojoj sam radio. Zajednički sadržalac svih strahova zaposlenih u takvim firmama staje u jednu reč – *daunsajzing*, koja predstavlja korporacijski izraz za redukciju broja zaposlenih. Strah od *daunsajzinga* poprimio je dramatične razmere otkako je tranzicija opasala Srbiju a kapitalizam reprizno stigao u Beograd.

U kafić *Kapetan Woo* na Banovom Brdu stigao sam na vreme. Mia je došla u savršenoj mini-suknji, čizmama i kaputu. I u sekundi, pošto je skinula kaput i zauzela poziciju na *very britt* kožnoj fotelji, razgovor je otvorila pitanjem:

„I gde me vodiš prekosutra za rođendan?“

„U bar *John Ireland* u Njujorku.“

„Ha-ha-ha... Čekaj, čoveče, ne znam da li mi važi bus plus. Mislim da mi važi za Menhetn ali ne i za Bruklin i Kvins. Ha-ha-ha-ha... Dakle, gde je taj bar? Da li se zezaš? U Njujorku?“

„Da, idemo u Njujork, večeras ću nam čekirati karte. Tvoje je samo da se složiš i da izmisliš razlog zbog kojeg nećeš doći na posao.“

„A ti si svoj već smislio?“

„Da, ostaje samo da ga sutra saopštim. Da li si spremna da tvoj rođendan proslavimo u Njujorku?“

„Ne znam... Ovo je baš onako... suludo. Nisam spremna, naravno. Kad je čovek na takvu stvar, mislim na iznenadnu odluku poput ove, spreman? Nikad. Ali, s druge strane... I zato...“

„I zato, prepusti se jednom produženom godišnjem odmoru koji će imati zatvorenu finansijsku konstrukciju i na kojem ja neću pitati za sopstveno životno osiguranje u slučaju opasnosti.“

Posle ove ponude, približio sam se Miji i, nadirući preko polovine stola, utisnuo dugački poljubac u njene usne. Iako sam glumio sigurnost u prethodnom dijalogu, bila je to ludačka improvizacija.

Ni trenutak pre nego što ću zatvoriti vrata *Kapetana Wooa* za sobom i ušetati u kafić, nisam imao nikakvu ideju o putovanju. Pogotovo ne o putovanju u Njujork. U nanosekundi sam odlučio, u trenutku u kojem su Mijine usne počele da zatvaraju rečenicu, tačnije pitanje o mom poklonu za njen rođendan. Nisam ni znao za njen rođendan. Izbacio sam taj Njujork, bar *John Ireland*, ne stigavši da postanem svestan da sam ponudu saopštio kao siguran predlog. Zato sam se krio u ovim poljupcima. U priljublivanju usana želeo sam zapravo da ukradem vreme i dođem do vazduha koji mi je bio ispumpat istog trenutka u kom sam saopštio Miji za rođendanski poklon.

Možda sam očekivao da se ona nasmeje na predlog i odbaci ga kao nerealan, ali to nije učinila. Više nije bilo šanse da krenem u povlačenje. Bila je to konačna odluka. Nešto kasnije, kada smo se rastali, pokušavao sam da dešifrujem ludilo koje me je nateralo da dobijem takvu ideju. Otkrio sam razlog zbog kojeg sam se istrtljao i ponudio joj putovanje u Njujork. Bila je to nesvesna želja da ne odstupim ni za pedalj od uloge sigurnog čoveka kakvim sam se predstavio od prvog trenutka kada sam u avionu pitao Miju da sednem do nje. Ta devojka je, možda nesvesno, postala moj *life coach*, osoba pred kojom sam se oslobađao plašljive racionalnosti koja mi je ispunila prethodnih nekoliko godina. Pristajao sam, u poslu, da radim svakojake svinjarije, plašeci se da bi vrhuška kompanije mogla naći nekog podobnijeg od mene ako bih odbio smrdljive ali unosne ponude. Nije bilo pravog razloga za to, ali sam često bio preplašen sve većom osekom pravih i kreativnih angažmana sa poznatim brendovima i preusmeravanjem kompanijskog dejstva ka propagandnim političkim kampanjama.

Moj život se poslednjih godina sastojao iz ekstremnog vođenja računa o datumima otplate kredita i brige o svim mogućim refundiranjima zaduženja u koja vas strpaju povoljnosti novog doba i rada u korporaciji.

Mia, devojka iz boinga, bila je savršen razlog da raskrstim sa strahovima i ponovo postanem čovek, i to onakav kakav sam bio pre nego što mi je u radnu knjižicu utisnut pečat kompanije *Pollock Advert*.

Pod grkljanom tog čoveka se nije nalazila kreditna kartica, a ni otplate zaduženja kojima je navodno obezbeđivan komforan život u kojem sam se osećao tesno. Moja navodna sloboda, oličena u prepuštanju ciklonskim naletima vikend-hedonizma – upuštanje petkom i subotom u narkotike i seks, da bih se nedeljom restaurirao za novu radnu sedmicu – bila je isuviše mala parcela slobode da bih mogao da se osećam kao čovek.

VI

Putovanje za Njujork odloženo je za jedan dan, a u tom jednom danu učestvovao sam u nečemu što bi se moglo okarakterisati kao krajnje mučna i opasna epizoda, ali koja me je na neki način oslobodila griže savesti što ću novac koji sam dobio za kampanju početi da trošim unapred i to na prilično nerazuman poduhvat.

Već nekoliko godina deo slobodnog vremena posvećivao sam ljubavi prema omiljenim bićima – medvedima. Bio sam član organizacije *BearSOS* koja je spasavala medvede u vlasništvu Roma-mečkara. Oni su ove životinje maltretirali i zarađivali novac terajući braonkaste krznene nesrećnike da igraju na trgovima gradića u unutrašnjosti Srbije. Tokom više godina sam sa predsednicom humanitarne organizacije Suzanom i njenim suprugom Pavlom, uspeo da spasem na desetine zlostavljanih medveda i smestim ih u azil o kojem se brinuo taj bračni par humanitaraca. Preostalo nam je da spasemo još jednog medveda koji je bio u vlasništvu sadistički nastrojenog Cige iz okoline Rume.

Nekoliko puta smo pokušavali da dobijemo dozvolu od opštinskih vlasti da preuzmemo nesrećnu životinju, ali to ipak nismo uradili jer je njen bespravni vlasnik uspevao da obori sudsku odluku pozivajući se na to da medved obezbeđuje egzistenciju njegove porodice.

U tom danu odlaganja puta za Njujork pristao sam da, sada konačno, odem sa Suzanom i Pavlom u selo nadomak Rume jer me je predsednica organizacije *BearSOS* uverila da se nagodila sa Cigom da nam za trista evra proda životinju. Bilo je to krajnje nelegalno, ali nisam želeo da ulazim u novi sudski spor. Uostalom, čekao me je Njujork, pa je čitavu započetu stvar valjalo završiti. Ali, po ulasku našeg kamioneta u dvorište romskog vlasnika medveda, ovaj je krenuo u novo cenkanje, istakavši da ne važi pređašnji dogovor i da je prava cena osamsto evra.

Dvadesetak minuta pratio sam mučne pregovore bračnog para humanitaraca i Joce, gospodara medveđe sudbine, a onda sam prišao Romu i

predložio mu da se ne preganjamo po dvorištu, već da probamo da se dogovorimo u njegovoj kući. Tek što smo zakoračili u njegovu gajbu, Rom je izustio nešto što sam razumeo kao „Uzmi ili ostavi“ nakon čega sam mu, preko tih istih usana pomoću kojih je istrtljao ovu rečenicu iskusnog trgovca, razvukao udarac pesnicom. Nisam mogao, a više nisam ni imao vremena da analiziram iznenadni napad. Osećao sam da mi se mozak ljulja i da gubim razum u naletu besa. I pre nego što sam začuo Suzanin i vrisak domaćinove žene, isporučio sam udarac nogom direktno u stomak zlostavljača životinja, nakon čega se Joca stropoštao na pod a ja sam to njegovo ateriranje dočekao sa još nekoliko snažnih udaraca nogom, od kojih je jedan bio isporučen u glavu tako da je iz mečkarove čeljusti šiknula krv. Tek posle toga postao sam svestan Suzanine, kao i panične vriske Jocine supruge i dece, ali sam agresivnost uspeo da obuzdam tek pošto me je Pavle zakočio, obuhvativši me obema rukama.

Ubedio sam kompanjone da sam se smirio, nakon čega sam iz džepa izvadio trista evra i dodao ih Jocinoj ženi koja je arlaukala, pa čak i pretila da će zvati pandure. I tada se desila najbizarnija scena. Kako je Ciganka, i pored primljene kinte koju je smotala i stavila u džep, nastavila da kidiše na mene, odlučio sam da i nju počastim sa nekoliko šamarčina. Ali ukazao se originalniji način. Pri dnu zida njihove kuće ugledao sam prislonjenu metalnu reklamu frenk-kole sa istom onom fotografijom idiličnog američkog mestašca po čijim krovovima pljušti gazirani napitak, kadar iz reklame koju sam pre nekoliko godina uradio za ovo piće. U jednom naletu Romkinje, zgrabio sam tu reklamu frenk-kole i njome je odalamio po glavudži, posle čega je ona ispustila još jači urlik a krvavi mlaz joj je potekao iz rasečene usne.

Osetio sam Suzanin panični i prekorni pogled, kao i Pavla koji me je ponovo zgrabio oko tela sprečavajući me da nastavim sa nasiljem. Nekako se sve smirilo i Pavle je jednim uspavljujućim metkom sproveo medveda u san, tako da smo mogli da ga podignemo, i uz pomoć Filipa, volontera organizacije *BearSOS*, prebacimo na prikolicu kamiona.

Tek što smo se smestili u kabinu i pre nego što su točkovi kamiona opisali dva puna kruga, Suzana se okrenula ka meni i izgovorila:

„Trebalo je da to uradimo drugačije. Možda si nas uvalio u sranje. Čoveče, zašto si uradio ono zbog čega bi ovaj zlikovac i govнар mogao postati žrtva i kao takav nas još i tužiti?“

„Daj, Suzana, niko nas neće tužiti“, smirivao sam predsednicu *BearSOS*-a, a kada smo prošli naplatnu rampu kod Rume i uključili se na auto-put, utonuli smo u sasvim jasnu neprijatnu tišinu. Ali u toj tišini nisam osećao napade griže savesti ili kajanja. Naprotiv, telo mi je bilo okupirano iznenadnim zadovoljstvom pa sam sa tihim kezom pratio table pokraj puta koje su davale podatke o kilometraži i skretanju ka Sremskoj Mitrovici, Beogradu, Fruškoj Gori... Brundanje motora i njegove vibracije delovali su na moje telo poput najbolje masaže. U tom stanju potpunog smiraja gledao sam bele isprekidane linije auto-puta koje smo prežvakavali dok smo prodirali ka azilu u Sremskoj Mitrovici. Gledao sam u retrovizoru uspavanog medveda u prikolici koji je grabio ka svom novom životu bez maltretiranja. Baš kao što su i mene za nekoliko sati čekali novi život i putovanje u Njujork.

Nisam mogao da sasvim potisnem jučerašnju epizodu sa spasavanjem medveda ni dok sam sa Mijom zauzimao poziciju u minibusu koji je za krajnje odredište imao aerodrom u Budimpešti, na kojem nas je čekao avion za Njujork. Samo sat pre nego što ćemo zauzeti sedišta šatla na liniji Beograd-Budimpešta, onlajn vesti su donele naslov *Borac za prava životinja životinjski prebio Roma*.

Bilo je tu, ispod ovog bombastičnog naslova, redova u kojima je Ciga mečkar opisao kako ga je aktivista za prava medveda prebio u sopstvenom domu a njegovu suprugu odalamio metalnom reklamom frenk-kole. Bile su zakačene dve fotografije na kojima je prikazana Cigina glava otečena usled gomile podliva koji su dobili već modru patinu. Novinari su pozvali i Suzanu da u ime *BearSOS*-a ispriča svoju verziju. U tekstu nijedanput nije spomenuto moje ime. Nazivan sam nasilnikom, siledžijom... ali bio sam potpuno anonimn. U današnjem kratkom telefonskom razgovoru Suzana mi je saopštila da su je zvali novinari i da je uspela da sakrije moj identitet, što joj možda neće uspeti ako policija reši da ispita čitav slučaj. Tokom razgovora osećao sam prećutni prekor moje drugarice i saborca u oslobađanju zlostavljanih medveda. S druge strane, i dalje nisam osećao nikakvu krivicu čak mi je bilo drago što sam tu protuvu, koja se godinama izivljavala nad medvedima, a u prošlosti je čak jednog i oslepela, počastio serijom izuzetnih udaraca.

Saopštio sam to Suzani baš u trenutku kada su komadi tišine tokom našeg telefonskog razgovora nagrivali dugogodišnje prijateljstvo i zahtevali od

mene da osetim krivicu zbog incidenta. Plašio sam se jedino mogućnosti nekakvog suđenja što bi napravilo problem jer sam krenuo u Njujork s namerom da izostanak s posla kod pretpostavljenih opravdam bolešću koja me je iznenada spopala.

U minibusu je vladao mrak koji su samo blago narušavala svetla na kontrolnoj tabli ispod volana i nekoliko crvenih lampica koje su titrale prateći jačinu tona i frekvenciju radija. Gledali smo put koji se krivio i ispravljao pred nama. Gledali smo kako farovi *Mercedesovog* šatla osvetljavaju delove šume na krivinama i ekspresno izenađuju divlje životinje u noćnim pohodima i šetnjama. Čitav taj tajni život šume samo bi na trenutak bio obasjan farovima i učinio se vidljivim, ali je, posle samo nekoliko sekundi, kada bismo zamakli, bio ostavljen u svojoj noćnoj rutini divljeg sveta. Ljubio sam Miju i uvlačio joj ruku ispod jakne. Ona je uzvraćala poljupcima.

Ponekad bih osećao njenu brigu. Ili je to bilo samo uzbuđenje? A ja sam tražio saučesništvo, opravdanje da je ova iznenadna avantura krajnje normalna i da ima smisla. Zato sam bio preplašen kada bih primetio da Mia deluje odsutno ili kada se povlačila u tišinu koja mi se činila zagonetnom.

Naš šatl je sasvim dobro išao štiklirajući kilometražu po toponimima koje je trebalo preći po zacrtanom planu. A po tom planu u redovan repertoar svih ovih vožnji spadala je i pauza na jednoj od benzinskih pumpi. Munjevito sam reagovao i u telefonu pronašao pesmu *Poljupci na parkingu* francuskog benda *Lafayette Jerome*.

Presekao sam Mijinu radoznalost rekavši: „Benzinske pumpe i parkinzi na njima su moja ljubav. Uzbuđenje mi je na maksimumu.“

„Da mi nisi pustio ovu stvar i da se nisam prisetila ovog hita, pomislila bih da je to još jedno od tvojih ludila...“

Tek što je završila ovu rečenicu, minibus je uklizao na benzinsku pumpu *Žak Petrol* i to preko džinovskog parkinga na kojem su bile poređane drumske krstarice, šleperi, cisterne namenjene za prevoz naftnih derivata.

Zaustavio sam Miju i snažno je zagrlio. Samo je izustila: „Ova mesta te stvarno uzbuđuju. Skoro da sam ljubomorna. Nisi valjda izgubio nevinost na

pumpi?“

„Da, i to sa brkatim pumpadžijom. Voleo sam da mi šakama s mirisom supera prelazi preko vrata.“

„Ha-ha-ha... Svašta ću saznati. Pumpe su tvoja mesta iskrenosti.“

Prišli smo usamljenom rezervoaru sa crevom. Ljubio sam Miju i gledao iza nje pumpu koja je točila bezolovni. Na displeju su sve cifre bile identične – nula. To znači da je cajger, ili čitač litara, bio u pripravnosti i čekao nekog zalutalog noćnog vozača čiji je automobil nekoliko kilometara i minuta pre toga signalizirao da je žedan. Ljubio sam je po vratu, grickao joj zvonce na uhu, jednom rukom sam joj držao struk a drugom sam neopaženo izvukao crevo za točenje i pustio nekoliko mililitara bezolovnog da oteče na beton.

„Hej, ludače, pazi da nas ne zapališ! Pumpe su stvarno opojne po tebe...“

Smejala se. Povukao sam je za ruku. Ušli smo u kafić. Naručili smo dve kafe. Unutra je bio žamor, tipično čangrtanje i udaranje aparata za espresso ili zvuk mlaza koji je označavao ispuštanje nekog gaziranog napitka iz automata. Onda smo se išunjali napolje, na parking na koji je nečujno uklizavao ogromni kamion sa prikolicom presvučenom ciradom sa ispisanim imenom neke turske firme.

Grgoljili smo kapučino i pušili cigarete odbijajući uvis dim koji je vetar vukao preko toaleta. Lizao sam mikrodeliće pene kapučina sa Mijinih usana. Bio sam srećan.

VII

U dobro i pravo vreme smo stigli na aerodrom u Budimpešti. Bilo je rano jutro. Nebo se tek presvlačilo, i povlačeći rajsferšlus, otkopčalo se u dan koji još uvek nije bio svetao i po sebi je imao fleke okončane noći. Bili smo umorni tako da je naš korak bio spor kao i zagledanje izloga prodavnica koje su čekale na otvaranje. Kelnerice su doterivale stolove kafića i spremale se da stave automate za kafu u pogon. Aerodrom je tek trebalo da ušeta u dnevnu rutinu. A kada se to konačno desilo, ušli smo u kafe-restoran na doručak. Malo smo pričali, tako da je zveket escajga udružen sa šmrkanjem aparata za espresso bio dominantan saundtrek.

Pronašli smo novi kafić, mutaciju irskog paba, lažnjak prepun separea optočenih slikama Belfasta i Dablina. Zavalili smo se u fotelje. Dva puta sam menjao porudžbinu paranojišući da će mi velika točena piva prouzrokovati česte odlaske u avionski toalet što bi mi, kasnije, lišavajući me kontinuiranog sna na letu ka Njujorku, dodatno pogoršalo džet-leg. Osetio sam da mi u ovom tajm-autu u fejk irskom pabu uzbuđenje i euforija korodiraju usled konstantnog razmišljanja o epizodi sa Romom i varijacijama mogućeg ishoda. Čim je Mia zalepila prst na tačkrin svog mobilnog, uradio sam isto i obrušio se na portal *Srbija pouzdano*.

Preletao sam vesti o štrajkovima radnika, porno-kolekciji pedofila iz Knjaževca, incidentu u kom su fudbalski navijači urnisali vlasnika pekare u Nišu, da bih u desetoj sekundi vršljanja po udarnim vestima iz domovine pronašao svoju fotografiju. Bio je to nastavak jučerašnje vesti o prebijanju romskog mečkara, ali uz nove informacije. Sada je bilo poznato ime nasilnika. Portal se hvalio ekskluzivnim informacijama u kojima su, uz objavljivanje imena, u posebnom boksu bili faktografski popisani najbitniji delovi moje karijere. Naglašeno je da sam mnogim svetskim brendovima spremao teren u Srbiji, bio čak angažovan na promocijama nekih od tih ultimativnih planetarnih marki i u samoj Americi, a kao kruna tog advertajzing CV-ja navedeno je da sam radio poslednju kampanju DPU. Onda je novinarka, kojoj je urednik portala očigledno naredio da buldožerski

izrovari neku od prljavština, navela epizodu do koje je došla zahvaljujući čeljusti nekog od bivših saradnika agencije *Pollock Advert*. Taj insajderski izvor otkrio je da moje nasilništvo ima staž, a tvrdnju je potkrepio pričom o incidentu u kom sam pre dve godine zario hemijsku olovku u podlakticu jednog od kolega. Doušnik portala ispričao je i da ga zato moje demoliranje romskog mečkara nimalo ne iznenađuje.

„Nasilnička priroda Lomića pokrivena je od šefova agencije koji su žmurili na njegove ispade pravdajući to Lomićevim marketinškim sposobnostima. Tako je i taj incident pokriven s najviše tačke kompanije. Isto se dogodilo kada je tokom rada na kampanji za 'Gavranović sir', na kolegijumu ispesničio prvog saradnika. Sve je to opraštano Lomiću, a pogotovo kada je maestralno uradio promotivne spotove 'Srbija koju čekaš' za DPU“, izjavio je neki od mojih bivših kolega za portal *Srbija pouzdano*.

„U toj kampanji za DPU Lomić nije prezaao od prljavština. Setimo se kako je izmislio svedoke svingerskih i gej orgija u kojima se kao jedan od junaka pojavio vođa opozicionog SLS, Darko Karaklajić. To je trebalo da učutka Karaklajića i natera ga da povuče optužbe kojima je kitio vrhušku DPU i sve njene malverzacije uključujući najveću – muljanje sa građevinskim zemljištem oko basena Savamale gde su najvredniji kvadratni metri ekskluzivnih parcela bili dodeljivani tajkunskom krilu DPU. Dragan Lomić, taj navodni urbani kolumnista i marketinška sveznalica, poseduje kvalitete u svetu advertajzinga, ali je on ujedno i uslužni radnik najprljavijih kampanja. Beogradski frajer koji se nudi na aukcijama bogate klijentele i isporučuje otrov po njihovoj narudžbi. On je 'Doktor Džekil i mister Hajd'. Vanserijski registruje i objašnjava društvene anomalije u svojim novinskim tekstovima a onda iste te anomalije podupire svojim kampanjama. Ovo prebijanje Roma je iznenađenje samo za one koji Lomića ne poznaju izbliza.“

Posle iščitavanja dosta dugog teksta koji me je uznemirio, pokušao sam da utonem u neku vrstu rezimea, ali me je Mia presekla rečenicom:

„Opa, opa, druškane... pa ti si zvezda današnjih vesti. *Zvezda marketinga i političkih kampanja zverski pretukla romskog mečkara*. Pa ovo su senzacionalne novosti!“

„Koje novosti?“

„Daj, ubedi me da nisi već pročitao ovaj tekst?“

„Ajde, pročitaj ga za mene.“

„Doktor Džekil i mister Hajd... Pa, dozvolite mi da znam s kim imam čast da budem? Da li je to sa mnom Džekil ili je to možda ipak Hajd?“

„Uglavnom sam doktor, dušice.“

„Zaista? A genije marketinga, analitičar fenomena i fenomenalni nasilnik? Kad je bilo ovo prebijanje, dragi moj Lomiću?“

„Neposredno pred naše putovanje. Za sreću.“

„Premlaćivanje čoveka je tebi 'za sreću'. Ako je tačno sve ovo što o tebi priča bivši kolega... Bojim se da se nismo baš upoznali. Ispravnije, nisam te dovoljno upoznala pred putovanje.“

„Pa se bojiš da ću te ubosti hemijskom olovkom?“

„Ha-ha-ha, nadam se da nećeš. Uspevaš li da kontrolišiš svoju nasilničku prirodu?“

„Apsolutno si bezbedna. Uostalom, nisam poneo hemijsku.“

Mia se nasmejala. Čak je, otkako smo utonuli u tišinu, gotovo čitav minut imala taj razvučen kez na licu, ali onda se vratila u ulogu ispitivača i nastavila isleđivanje konstatacijom:

„Dakle, ti si prijatelj životinja?“

„Prijatelj medveda. Zlostavljanih medveda. I odmah da ti kažem da se nimalo ne kajem što sam izudarao Cigu.“

„Dobro, ali sigurno ima načina... Ovaj tekst... Mislim da će ti škoditi.“

Utonuli smo u tišinu tokom koje sam bio snabdeven dodatnom paranojom. Osećao sam da je tekst na portalu zamutio moj odnos sa Mijom. Hvatao sam joj izraze lica u kojima sam očitavao zabrinutost. Blagu, ali ipak. Ili razočaranje? Ili je sve bilo predimenzionirano jer se možda najviše radilo o Mijinoj zatečenosti? Ipak, periodi tišine postajali su češći i duži.

Osim tog pomućenja sa Mijom, osećao sam i strah u svakom vraćanju na tekst. Bio sam potpuno uveren da se radilo o političkom potezu, početku kampanje koju je možda naručio sam opozicioni SLS. Ako se zaista radi o početku kampanje, onda je izvesno da DPU mora uzvratiti. U tom uzvraćanju udarca sigurno bi se tražile moje usluge, a ovaj incident sa mečkarom mogao bi da me strateški izuzme iz cele kampanje za koju sam uzeo lov. Plašio sam se da će me Mišelin eliminisati kao nepotreban teret kampanje. Istovremeno, gasio sam zabrinutost razmišljanjem da bi Jović mogao da odluči, ne da me odstrani, već da jednostavno zakamouflira moje prisustvo u predizbornim

aktivnostima stranke. Da uzme nekog fiktivnog izvođača kampanje koju bih vodio iz senke.

Brinuo me je incident koji dobija medijski nastavak, njegov prelazak u političku kampanju, avantura sa meni ipak nepoznatom osobom na koju treba da položim značajne žetone života... A trebalo je odglumiti opuštenost. Glumio sam je uspešno pred devojkom za koju nisam ni znao da li bi mogla da me proda, povredi ili jednostavno otkrije da radim sve ovo stihijski i bez ikakvog plana. Nisam bio siguran ni u sanaciju sopstvenog života ako stvari više ne budu ličile na tinejdžerski odlazak na letnji raspust, na stopiranje zaboravljenog uzbuđenja koje nije praktikovano godinama i koje smo sada čekali na prvoj krivini potpuno nepoznatog puta.

U odlascima u aerodromski toalet grabio sam samoću i u njoj pokušavao da prigušim napade panike koji bi me s vremena na vreme obuzimali. Gađao sam mokraćom tablete u pisoaru i razmišljao o budućnosti overavajući svoju iskrzanu senku na pločicama iznad dugmeta za puštanje vode. Ta moja silueta na keramičkim pločicama iznad pisoara bila je nejasna isto koliko mi se takvom činila i aktuelna avantura.

Izlazeći iz toaleta, odbacivao sam grimasu zabrinutosti i na lice navlačio kez osobe koja zna šta radi i hoće. Bilo je to neophodno zbog Mije kod koje sam primećivao identičnu paralisnost koju ona, za razliku od mene, nije mogla odbaciti i ostaviti za sobom u ženskom toaletu već je iz njega izlazila sa misterioznim izrazom lica i pogledom koji me je pomalo prepadao. Ali njena zabrinutost nije prelazila u trajnu šminku pošto bi se te svoje melanholije lišavala čim bih izgovorio nešto suvislo ili bar duhovito.

Ljubio sam je ispod displeja na kojem je svetlucao red letenja. Ljubio sam je ispod svetlećih imena destinacija kojima je najavljivano skorašnje ukrcavanje. Držala me je čvrsto kao da je u tom zagrljaju očekivala transfer moje sigurnosti i samopouzdanja ili je to samo bilo podrhtavanje poslednjeg parčeta zaostale i još uvek aktuelne putne groznice. Ubacivao sam njene prste u usta i jezikom rotirao oko njih. A onda je usledilo žmiganje naše destinacije na displeju uz pratnju glasa aerodromske spikerke koja je pozivala putnike da se ukrcaju u boing *American Airlinesa* na liniji 2701 za Njujork. Istovremeno smo podigli glave ka semaforu sa redom letenja na kojem je treperilo *New York* i kao da su ti svetleći otkucaji destinacije na koju smo se uputili tražili od naših srca da usklade frekvenciju pulseva sa žmiganjem imena grada u koji idemo.

Uklizavali smo u aerodromsku hornu pričvršćenu za vrata aviona na kojima su nas sačekali zavareni osmesi na licima stjuardesa, što je bila uvežbana i rutinska dobrodošlica. U trenutku kada su stjuardese zanjihale kukovima između sedišta i sigurnim kretnjama pozatvarale pretince za ručni prtljag iznad naših glava i kada je avion, tokom uzletanja, probio prvi oblak mađarskog neba i užlebio se u predviđenom vazдушnom koridoru, shvatio sam da se razvodim sa svom prethodnom rutinom. Pomislio sam na šefa Nenadovića i Jovićevo gubicu... Mislio sam na Mišelina, potpredsednika DPU, shvatajući da se gubim sa njihovog radara. Ta nemogućnost da me oni prate u nekoj GPS-potrazi oblila me je iznenadnim čulnim zadovoljstvom sličnim erekciji.

Okrenuo sam se ka Miji i kao da sam u njenim zenicama uhvatio sopstveni ludački pogled o kojem nisam hteo da razmišljam već sam utisnuo usne u njene. Čekala nas je i prva porcija avionskog sledovanja – tankovanje naših providnih plastičnih čaša frenk-kolom i Minton kafom. Čim sam ispio prvu čašu frenk-kole, osetio sam napad čiste simbolike. Ispijao sam piće za koje sam radio reklame i kampanje na putu pred čiji sam početak otpio poslednji gutljaj pređašnjeg života, a neki novi je čekao da ga tek otvorim kao novu flašu brendiranog gaziranog napitka.

Na displeju iznad sedišta emitovan je trenutni položaj našeg aviona iznad Atlantika.

Putovanja u Ameriku su mi ponekad izazivala bizarne misli. Količina sati provedena nad okeanom bi, ako bih se baš zadubio u razmišljanja, proizvodila strah. Mia se pribila uz mene tako da je u jednom trenutku izgledala kao devojčica koja se stiskom brani od mraka i opasnosti:

„Šta si ti volela kao mala? Ko je bio tvoj Hari Potter? Možda baš on? Ko je junak tvog detinjstva?“

„Terminator. Drugi deo.“

„Uhhhh... Nosila si plišanog Terminatora u krevet.“

„Nisam nikad spavala ni sa čim osim s jastukom. Asocijalno dete, možda, ha-ha-ha.“

„Ja sam spavao sa medvedom, ali to me je očvrslilo i nikako nije imalo za posledicu izgradnju plišanog karaktera. Imao sam nekoliko medveda. A kad si napustila Terminatora?“

„Mislim da još uvek nisam... Ha-ha-ha.“

„Blago tebi, onda je tvoj sekjuritni sistem uvek na visokom nivou... Ipak je lakše kad te čuva Terminator.“

„To je savršena igračka za žene, ako mene pitaš.“

„Mogu samo da ti verujem. A kad ti sad zatražim da dešifruješ zašto je to tako, ti ćeš reći... Šta?“

„Pa znaš već... Većinu žena to obara s nogu... Masivan motocikl, visok lik, tamna kosa, programiran da te sluša, služi, zaštiti, eliminiše zidove i prepreke... I neće nikad da te napusti.“

Posle desetak minuta razmišljanja o prethodnoj noći, utonuo sam u san kasneći samo nekoliko minuta za Mijom koja je već spavala.

Nekoliko tih naizmeničnih dremanja i polusvesnih stanja skraćivalo je let. Mogao sam izdaleka da osetim da će nas džet-leg zaklati, što je bila redovna pojava na interkontinentalnim putovanjima. U periodima budnosti, odsutno sam pratio avionski bioskopski program sastavljen od blokbestera koji me nisu zanimali. A onda se ispod nas ukazao megapolis i putnici su zarili svoje noseve u avionske prozore. Njujork je bio ispod nas, kao i JFK aerodrom na čijem smo se mermernom podu uskoro našli. Mia je bila zatečena koktelom novonastalog džet-lega, zbunjenosti i blage euforije. Ja sam glumio otpornost. Gradskom železnicom smo se odvezli do grada, a odatle smo se metroom uputili u Bruklin, tačnije Bušvik u kom nas je čekala gajba koju sam iznajmio preko sajta www.goldenshare.com. Bio sam natankovan euforijom.

Detalji su me radili do maksimuma pa sam čak pokazivao Miji kante za đubre i objašnjavao da su iste kao one iz crtanih filmova u kojima animirana mačka podiže poklopac i zaviruje u kantu. Naš krevet je gledao u kamin koji je već godinama bio van funkcije. U nekoliko krugova po stanu overili smo teritoriju i spustili se do metroa koji je vozio do Menhetna.

VIII

Njujork me je ponovo dočekaao udarcem u pleksus, koji sabija dah. Kružio sam sa Mijom po Tajms skveru dok nam je tajmskverovski lajtšou prskao čula. Klizili smo scenografijom svetlećih reklama i džinovskih bilborda. Nekadašnji opasan skver, poznat i kao *pickpocket* zona, u prošlosti je bio načičkan džeparošima, prostitutkama, makroima, pip-šou klubovima... Sve je to nestalo u eri „nulte tolerancije“ gradonačelnika Rudija Đulijanija koji je oterao ološ i restaurirao ovo parče Njujorka u šljašteće predsoblje Brodveja.

Sve blešti u ovom vodoskoku advertajzinga. Čak je i centar za regrutaciju na Tajms skveru presvučen američkom zastavom „izvezenom“ pomoću neonki. Zatražio sam od Mije da me uslika tako da se vidi ova vojna pošta u džambo bilbord okruženju Tajms skvera.

„Da je na beogradskom Trgu Republike centar za regrutaciju, isповраćao bih se“, dobacio sam joj.

„Ali i ovo je odvratno. Za mene je ovo militaristička svinjarija i armijski kičeraј.“

„Ipak se nekako slaže. Jer, ne možeš napraviti vojvodu Putnika od neonskih svetala. To pravi pometnju. A u Americi to ide. U Americi je sve šou-biznis, pa i vojska.“

„A Irak, Libija, to je pravi šou-biznis?“, u njenom glasu sam osetio trunku prekora.

Pored nas su prolazile dobre ribe sa platinastim perikama na glavama i delile flajere koji su reklamirali predstave u pozorišnom distriktu Brodvej.

Kad smo se vratili gajbi, Mia se istuširala pre mene. Izlazeći iz kupatila, zatekao sam je za laptopom u vršljanju sajtovima. Zaustavila se na jednom od onih lajfstajl portala i, cerekajući se, posvetila pažnju sajtu na kojem je tekao slajdšou sa koncerta benda *Zebrina deca*. Idiotska pop grupa koju su obožavali balavci u celom svetu imala je veliki hit *Opljačkaj banku za mene* čiji je imbecilni refren treštao sa laptopa prateći rafal koncertnih fotki.

Zubima sam počeo da ključam Mijin vrat. I nakon već zavidne minutaže poljubaca, redovno sam i bez napora apdejtovao strast pri svakoj novoj overi Mijine kože. Povukao sam je u rikverc i u slobodnom padu smo završili na krevetu. Napolju su se mešali zvuci portorikanske žurke sa sirenama hitne pomoći ili pandurskih kola. Sve je to bio već redovni noćni saundtrek. Ni iznenadni alarm komšijskog linkolna nije me dekoncentrisao dok sam se posvećeno, poput haj-tek lifta u nekoj blindiranoj poslovnoj tvrđavi, spuštao usnama od Mijinog čela, nosa, usana, preko bradavica sve do pupka koji sam štepovao jezikom.

U sobi je bio mrak, presečen samo svetlom TV ekrana na kom su se smenjivali trepćući kadrovi nekog njuz programa. Mia je ležala preko mene, pokrivena samo svetlećim scenama sa plazma ekrana. Po njenim leđima i lopaticama plivali su kadrovi priloga o nekom odurnom zatvoru i policijskoj akciji koja mi nije bila jasna jer je nisam ni pratio.

U neprestanom putovanju usnama i jezikom ka dole i nazad, precizno sam overavao sve delove Mijinog tela. Ječala je pri mom prodiranju. Kresao sam je dok je po našim telima pljuštala scena u kojoj glavni negativac, kog će posle prikazati u zatvoru, dok ga riba obrađuje felaciom, vadi kutnjak iz svoje šake. Pre nego što će joj biti izvađen kutnjak, žrtva je bila odvaljena pištoljem za omamljivanje junadi. Osećao sam da mi je vodostaj koncentracije u porastu jer sam uspevao da budem savršeno prisutan u seksu, ali i da na osnovu nekoliko bačenih pogleda skapiram šta se dešava na TV-u.

Osećao sam se kao emigrant iz ušuškanog advertajzing života u Beogradu sa crnokosom heroinom koja nema problema da mi navije ljubav i strast na maksimum.

Tokom kratke pauze, okrenula se ka ekranu i rekla „Jebeš ovo. Menjaj kanal“. Pritiskala je nožnim palcem dugme „P“ na daljinskom dok se nije zaustavila na Bi-Bi-Sijevoj emisiji posvećenoj aktuelnom papi.

„Bogohulno mi je da se tucamo dok me sa ekrana gledaju kardinali“, rekla je i dodala da nije vernik.

„Imamo papu“, objavio je kardinal Žan Luj Toran, dodavši da je papa odlučio da uzme ime Franja Prvi.

„Sada ćemo započeti taj put biskupa i naroda, put ljubavi i poverenja među nama, molimo za nas, molimo za celi svet da ostvarimo bratstvo“, rekao je novi papa nakon molitve.

Kresali smo se dok je po nama padalo svetlo televizijskog izveštaja nekog evnuha, čiji je piskavi glas opisivao izvlačenje novog pape iz vatikanskog bubnja.

Bila je na meni. Putovao sam šakama od njenog stomaka do grudi. Izvijala je telo kružeći bokovima, a glava joj je bila blago podignuta.

„Beli dim izvio se večeras nad Sikstinskom kapelom u Vatikanu, što znači da su kardinali izabrali papu tokom trećeg glasanja na tajnoj konklavi“, prenuo me je glas sa TV-a.

Mijin orgazam dogodio se malo pre nego što će vatikanski ekspert finiširati svoj prilog i kratak kurs iz pravila igre Svete stolice. Zbacila se unazad uz ispuštanje finalnog krika. U nekom poentiranju svega, brzo sam joj doputovao jezikom među butine i zario se u ribicu želeći da pobudim novo drhtanje njenog tela. Njene uzdahe je presecao glas novog pape sa televizora i reči zahvalnosti posle kojih će se povući u baziliku:

„Braćo i sestre, ostavljam vas sad. Želim vam dobro večere i laku noć.“

Ležali smo dok nas je pokrivala svetlost s televizora. Od naših glava ka nogama putovala su slova odjavne špice sa imenima kamermana, inženjera zvuka i režisera, da bi se na kraju po našim telima sjurile one tipične oznake *MMXIII* i *BBC* kojima se redovno završavala emisija.

Dok se Mia tuširala, dohvatio sam daljinski. Na prvom kanalu na koji sam naleteo u pretrazi bila je emisija o romskim svadbama u Engleskoj. To mi je malo spustilo raspoloženje jer sam tog jutra dobio mejl od Suzane, moje pajtašice iz društva za zaštitu medveda *BearSOS*, u kojem me je obavestila da je Rom koga sam urnisao odlučan u nameri da me tuži i da zahteva obeštećenje. Odgovorio sam joj da nisam u zemlji i da nemam mogućnosti da stignem u Palatu pravde na ročište ako ga uopšte bude. Kad se Mia vratila, evakuisao sam se do toaleta sabijajući u lulu komad mezadexsa koji sam sada otkidao u dimljenoj verziji koja je pružala isti ugođaj kao tableta. Izbacivao sam dim kroz prozorčić. Osećao sam punjenje krvotoka mezadexsom. Istovremeno, radila me je i paranoja da bi neki od raspalih Meksosa i Portorikanaca iz komšiluka mogao uložiti žalbu na moje klobuke odaslate kroz prozor toaleta. Prekinuo sam, očistio lulu i vratio se u sobu u kojoj je Mia već spavala.

Bila je gola, po njenom telu plovile su scene iz izveštaja sa neke od bejzbol utakmica.

* * *

Sledećeg jutra, odlučili smo se za žuti taksi, za krstarenje Njujorkom u neizostavnom četvorotočkaškom junaku gradskog folkloru. Taksista je bio neki anglosaksonski tip, što je bila retkost jer su većinu ovih komunalnih kočijaša činili emigranti. Ubrzo nakon startovanja taksimetra i okretanja kontakt-ključa, zabrundao je motor, a prijatne vibracije sa osam cilindara žutog *Crown Victoria* forda razlegle su se mojim telom sprovodeći me u stanje blaženstva.

Krenuli smo ka Menhetnu, hvatajući korak sa *MTA* gradskim busevima, crnim linkoln kontinental limuzinama i naravno, blizancima forda *Crown Victoria* koji su stvarali žutilo na horizontu prema Bruklinskom mostu. Žuti taksi je sažvakao kilometre hajveja pre nego što je uklizao na normalnu rutu ka Menhetnu. Sekli smo njujorški *traffic jam* kao što *Sunseekerov* moćni vodeni džet odseca komade morskih talasa ostavljajući za sobom tipičnu penu.

Izašli smo iz taksija u trenutku kada su točkovi dotakli finansijski distrikt Menhetna. Mimoilazili smo se s bankarima na pauzi za ručak. Okrznuvši japijevsku pastvu sa Volstrita, stekao sam dvostruke impresije. S jedne strane, osećao sam zadovoljstvo što ne moram da pazim na rokove u agenciji. Istovremeno sam, ponekad, u dodiru sa poslovnim ljudima osećao štrećanje jer ovo nije bio nikakav put u redovnom terminu. Odlučio sam da odbacim ova razmišljanja čim smo okrznuli trotoar Fulton strita i smestili se u kafić *Jacko* u kom smo popili kafu. Potom smo se spustili do metroa koji nas je odšlepao do Sohoa. Bilo je vreme da se počaste kutnjaci, očnjaci i ždreća, pa je pravi izbor bio bar *John Ireland* u kojem su se mogli kusati najbolji burgeri u celom Njujorku. Čitava paleta burgera nalazila se u ponudi ovog bara na čijem logou je bio neki sedokosi lik u kariranom prsluku i sa kačketom istog dezena. Pre nego što ćemo svoje zube utisnuti u specijalitet kuće, naručili smo supu. Sedeli smo do prozora tako da smo mogli da čekiramo ljude i pojave. Iz stola je, kao ikebana, izvirivao mini-džuboks što je baru *John Ireland* davalo aromu američkog dajnera. U listanju muzičke ponude odabrao sam bend *Rocket Ship* i njihovu pesmu *Od tebe me može odvojiti samo meteorit* čiji su uvodni taktovi počeli nekoliko sekundi nakon što je džuboks u svoju utrobu prihvatio moj novčić od pedeset centi. Već u prvoj strofi imao sam osećaj da moćni i razarajući glas pevačice *Rocket Shipa* skida malter sa plafona.

Dok smo veslali kašikama po supi sa menija *John Ireland* bara, obratio sam se Miji:

„Sve ove stare fotografije na zidovima... Svi ti nekada srećni ljudi na njima. Da li su stvarno bili srećni? Ili... Svi ti ljudi uhvaćeni u ovim kadrovima. Moj ortak kupuje stare porodične fotografije ljudi koji su potpuno anonimni.“

„Uh, ja ne volim fotografije. Beskorisne su. Asociraju te na nešto što je prošlo i što više ne postoji.“

„Ne znam... verovatno je tako. Imam dugogodišnju naviku da po inerciji čuvam novine i časopise sa intervjuima koje sam dao povodom nagrada za advertajzing koje sam primio. Ostavljao sam ih u fioku, ali ih, zanimljivo, nikada kasnije nisam prelistavao. Nedavno sam se zapitao koja je njihova funkcija? Tako sam danas razmišljao o starim fotografijama mrtvih ljudi koje kupuju neznanci. Recimo, ako neko za osamdeset godina kupi moju fotografiju na buvljaku, šta će pomisliti?!“

„Meni kad vidim takve fotografije, samo jedna misao prođe kroz glavu: smrt. I to kako su svi ljudi mali, beznačajni i ništavni. Svi do jednog. I ti *veliki ljudi* čije su fotografije evergrin. I oni su ništavni, a smrt je samo još jedan čvrst dokaz.“

„Bizarno tačno. Smrt je jedini čvrst dokaz da si postojao. Jedino čvrsto egzistencijalno agregatno stanje, iako više ne egzistiraš. Ali, pitam se zašto čuvamo tu frejmovanu sreću u pikselima ili kolor-papiru. Da bismo se setili... čega?“

„Ja ne pridajem toliko značaja prošlosti. Sklona sam da mislim da je to glupo. Zato i ne čuvam fotografije. Ni svoje, ni tuđe.“

„Pričao sam samo o antologijskim foto-svedočanstvima na kojima su anonimusi koji su samo zbog tog ključnog kadra postali poznati. Pa o čemu su pričali Staljin, Ruzvelt i Čerčil dok su na Jalti čekali da ih blic pukne po licima i nastane ona antologijska fotka? Možda su njih trojica pričali i o tome koliko su se puta prejeli za vreme rata dok je narod glodao čizme i kako su prdeli na sastancima sa generalima posle bitke za Staljingrad.“

„Možda bi mogao lepše da se izražavaš.“

Njena opaska me je presekla. Srećom, odmah su stigli najbolji burgeri u gradu, što je dalo znak da se nepca stave u pogon. Sekao sam zalogaje gutljajima *Ireland lagera*, piva koje se spravlja u ovom baru kao prava

ekskluziva. Nalazili smo se odmah do izloga i u zavetrini svetlećeg džuboksa. Nismo pričali tokom obroka osim kada bismo ispaljivali komplimente za odličnu klopu.

Kad smo se vratili u stan, Mia je vršljala netom i zaustavila se na jednom od srpskih portala. Video sam vest o protestu majki beogradskih navijača osuđenih na višegodišnju robiju zbog ubistva belgijskog turista. Sam pogled na majke morona koji su ispred poznatog restorana linčovali Belgijanca, ponesenog pričom o odličnoj beogradskoj klupskoj sceni, izazivao mi je bes i gađenje.

Nastavljao sam današnju epizodu tišine. Plašio sam se da me udaraju derivati zaljubljenosti. Nikada pre toga mi krupni komadi tišine nisu bili sumnjivi.

Skapirao sam da Mia čitavu ovu našu akciju povremeno miksuje sa setom koja se pokazivala pri ateriranju na *Fejsbuk* stranice bliskih. Nasuprot njoj, ja sam bio naštimovan na *forward*, na put bez isključenja koji sam zacrtao još onog dana kada sam joj predložio da njen rođendan proslavimo u Njujorku. A možda sam na taj put dospeo i prebijanjem romskog mečkara u Rumi. Zbog toga mi je iznenadna zaokupljenost Mijom na trenutke izgledala poput suženja hajveja najavljenog kompozicijom svetlećih znakova pobodenih po asfaltu koji signaliziraju radove na auto-putu. Koprcao sam se u nepriznavanju zaljubljenosti. Moja neopterećenost svakodnevnim stvarima počela je da se gubi i ustupa mesto oprezu. Plašio sam se da noću ne počnem da hrčem, da ne ispuštam zvuke kao onaj lav sa *MGM*-ove filmske špice.

Plašio sam se i prekomernih doza mezadeksa od kojih bih se presavijao i povraćao sa uličnih policijskih barikada. Ili bih to radio držeći se za vodokotlić privremenog doma u Bruklinu. Počeo sam da predupređujem situacije u kojima bih ispao svinja i da ih se klonim.

Upao sam u nervozu kada sam u inboksu zatekao mejl od mog šefa Igora Nenadovića. Po šumi prosleđenih poruka mogao sam zaključiti da je inicijator obraćanja mog šefa zapravo potpredsednik DPU Darko Jović. Pretpostavljeni mog odeljenja je, uz sopstvene kreacije, prosledio u atačmentu i njegovu poruku.

Izenadilo me je što nije potrošio mnogo karaktera na kurtoazna ispucavanja uvoda, već je odmah prešao na stvar, tačnije na pitanja „Zašto ti je telefon isključen?“, „Kad se vraćaš?“... Predočeno mi je da sam dobio novac za kampanju koja bi uskoro mogla i da krene. I dalje se na zna tačan

datum izbora, ali bi valjalo zakotrljati stvari.

Znao sam šta znači to kotrljanje. Poslednjih godina „kotrljao“ sam neverovatne „stvari“ u ovim kampanjama. Urinirali smo tabloidno po protivnicima ili smo se bavili ekstremnim fejsliftingom naših političkih mušterija, peglajući ih u likove dostojne apostolske čednosti. Od probisveta i kurvara pravili smo porodične ljude i zaljubljenike u kulturnu ponudu grada. Ili smo ih izvodili na farme i oranice Vojvodine, gde su ovi moroni navlačili idiotske izraze lica pentrajući se na kombajn, berući jabuke ili glumeći ručanje sa seljakom čije su krave muzli baš kao i svoje biračko telo. Istovremeno smo od njihovih protivnika pravili razvratne gejeve koji sisaju maloletničke penise na orgijama koje se nikada nisu desile, ili smo im pronalazili ljubavnice zbog čijih cipela su poskupeli računi za struju pa i sam život plebsa. Često smo „otkrivali“ tajne račune koje su ti protivnici napunili zahvaljujući sumnjivim privatizacijama.

Izleteo sam na prozor i zapalio cigaretu. Želeo sam da napabirčim odgovor koji bi mi obezbedio opravdanje za odugovlačenje sa datumom mog povratka u Beograd.

Vratio sam se za laptop i kliknuo dugme za *reply* Nenadoviću. Cursor je treptao po belini, a onda sam ispisao prvu verziju odgovora u kom sam naglasio da sam dobio grip i da ću možda zakasnuti koji dan. Odmah sam obrisao ovu verziju odbacujući je kao totalnu glupost, da bih ubrzo, u napadu kreativnosti, napisao da sam imao lakšu saobraćajnu nesreću u predgrađu Bostona i da zbog oporavka nažalost još neću biti u stanju da se vratim. Natipkao sam i da se danas mnogo bolje osećam te da lekari veruju da će me uspešno vratiti u normalno stanje, tako da bih u najskorije vreme, a to je za dve do tri nedelje, mogao da se nađem u kampanji. Obećavam krajnju požrtvovanost. Baš tako sam sročio ove gluposti, laži i obećanja.

Čim sam odaslao poruku i video da je na ekranu zasvetlelo *message sent*, zaklopio sam laptop. Učinio sam to ekspresno da Nenadović, za koga sam znao da je neprekidno onlajn, slučajno odmah ne bi odgovorio nekom sumornom porukom i totalno mi uništio dan koji je već bio načet.

Mia je blenula u mene pretpostavljajući šta se događa. Ona nikad nije sasvim kapirala moju odluku da spiskam nezarađeni novac koji sam usisivao u ogromnim porcijama iz bankomata. Navukao sam kaput i samo joj rekao „Palimo“.

Kad smo izašli, zbunila me je iznenadnim obraćanjem:

„Mislim da te portali i tabloidi u domovini ne puštaju. Neko daje gas tamo u Srbiji. Sad zaista mislim da je to početak izborne kampanje i da bi ti mogao da postaneš kolateralna šteta.“

„Rekao sam ti to još u Budimpešti, kada se prvi put pojavio tekst o meni. To je već tada bilo jasno.“

„I to traje. Danas sam otkrila tvoje oružje u borbi sa Ciginom ženom. Vrlo originalno oružje – tvoja reklama. Šta ako ti glavešine frenk-kole u Americi zatraže autorska prava? Mislim, možda uzmeš novu lovu...“

„Kao da te uveseljava čitav slučaj i to trabunjanje veštica iz tabloida i sa portala.“

„Nervira me to što o tebi saznajem u nastavcima i to sa portala.“

IX

Ako sam možda do sada i mogao da se zaludujem nadom kako naglo interesovanje portala *Srbija pouzdano* za mene dugujem večnoj potrazi tabloida za senzacijama i skandalima, novi tekst na ovom sajtu, na koji mi je Mia već sutradan ujutru skrenula pažnju, definitivno me je ubedio da se radi o političkoj akciji. U novom nastavku, skoro pa feljtona, u kom se autorka trudila da svakodnevno donese neku senzaciju, ugošćena je novinarka Svetlana Radomirović, dobro poznata našoj agenciji jer smo joj u toku dve političke kampanje podmetali tekstove koji su potom objavljivani u bulevarskom listu *Kontrast* u kojem se ona bavila politikom i društvom. Ova novinarka nije imala talenat za neku ozbiljniju karijeru političkog analitičara, ali je posedovala snažnu ambiciju i spremnost da uradi sve što je od nje zatraženo ako joj je to garantovalo napredovanje.

Svetlana Radomirović je bila tabloidni izvršilac egzekucija političkih protivnika naših klijenata. Njena redakcija je bila mokri čvor najvećih prljavština u novinarstvu. Kako se ovoj atraktivnoj novinarki ambicija nije sastojala samo od objavljivanja naših spinova na stranicama koje je uređivala, počela je da se pojavljuje na dešavanjima koja je pohodila srpska elita. Na jednom od tih okupljanja srpskog „krema“ upoznala je Žarka Dostanića, visoko rangiranog političara iz DPU, srećno oženjenog, oca maloletne dece, koji se često pojavljivao u magazinima na čijim stranicama su se stranačke zvezde trudile da se prikažu kao običan svet koji, u pauzama rešavanja pitanja boljitka Srbije, vodi decu u obdanište a suprugama nosi cegere s pijace. Svetlana Radomirović i Žarko Dostanić započeli su vezu u kojoj je ljubavnica morala da pristane na kompromisni kalendar oženjenog političara. Zauzvrat, funkcioner DPU joj je obećao posao u PR službi stranke. Svetlana se približila samom epicentru moći.

Hodala je dvorskim odajama DPU očekujući novi životni raspored i visoku poziciju. Ali, pala je na onoj stepenici na kojoj se obično strmoglavljuju švalerke moćnih muškaraca. Na početku je imala ambiciju za većom frekvencijom dejtova sa svojim ljubavnikom, a onda je učinila

kardinalnu grešku u kojoj se preigrala. Od koleginice iz tabloida *Pik* naručila je paparaco storiju u kojoj će se prikazati kadrovi njene večere sa Dostanićem. Taj broj *Pika* nije stigao ni da se rasproda, a Svetlana je dobila kratki SMS od Dostanića u kom joj je predložen kraj ljubavi. Političar je ubrzo naručio novu seriju tekstova porodičnog žanra u kojima je pozirao sa suprugom i decom. U jednom od *glossy* magazina objavljena je priča sa reprize medenog meseca – putovanja tokom kojeg je Dostanić sa suprugom pohodio Pariz i Nicu baš kao u prvoj nedelji braka.

Svetlana Radomirović nije htela olako da prihvati finiš snova o velikoj karijeri već je Dostaniću poslala SMS u kojem mu je zapretila da će dati ekskluzivni intervju za *Pik* ukoliko on ne ispuni obećanje da će je zaposliti u PR službi DPU. Ta ucena ne samo što nije prošla već je ambiciozna novinarka kažnjena tako što je ostala bez pozicije u bulevarskom listu *Kontrast*. Prešaltovana je na internet stranu novina i to u odsek za prepakivanje nebitnih vesti i rubrika. Degažirali su je u potpunu anonimnost upravo oni za koje je toliko želela da radi. Kao žrtva političkog establišmenta poslata je u ilegalu iz koje se nije moglo tek tako izvući čak ni kad bi se pretrčalo pod skute partija koje si kaljao u tekstovima.

Ali danas, na portalu *Srbija pouzdano*, Svetlana Radomirović je shvatila da joj se iznenada ukazala prilika za osvetu. I ovoga puta, kao i tokom cele svoje karijere, ona je bila obična batina u tuđoj ruci. Oruđe, navođeno iz udaljenog centra koji je targetirao žrtvu. Kao i toliko puta dosad, Svetlana je krenula da udara po tačkama unapred spremljenog spiska za odstrel. Potpuno identično onome što je nekada radila u novinama, kretala se po zadatoj mustri nalogodavaca. Sada je pred njom bio novi zadatak iako nije ni slutila da će njen kambek trajati kraće od života vilinog konjica ili prosečnog kondoma. Jednokratna upotreba posle koje će se vratiti svom besmislenom ažuriranju nebitnih vesti. Ali ona je ovu priliku za izlazak iz podruma shvatila kao šansu.

Opisivala je infrastrukturu laboratorija spinovanja i naručenih političkih kampanja navodeći da sam joj ja bio oficir za vezu sa glavnim štabom DPU. Počastvovana iznenadnim izlaskom na svetlo, Svetlana Radomirović je istakla da sam bio glavni arhitekta svih spin akcija i mozak kampanja, a ona novinarka na početku karijere koja je htela da uči i sazna šta je u suštini politika za koju se zainteresovala kao gimnazijalka iz Kraljeva i zbog koje se upisala na FPN u Beogradu. Ali, politika je bila „prljava, grozna i

beskrupulozna“, ispričaće kolegini njuškalu sa portala *Srbija pouzdano* koja ju je čak častila naslovima *Pepeljuga u kandžama moći* i *Lomićeva igračka za obračun*.

Tako je ova „Pepeljuga iz Kraljeva“ sa indeksom punim desetki bila ubačena u pogon mahinacija o kojima nije mogla ni da sanja. Dobijala je gotove tekstove, često i sa već potpisanim njenim imenom. I nije mogla nikako da se istrigne iz ručerdi odvratnih tipova koji su je ucenili rekavši joj da nema rikverca. Savetovala je mladim diplomcima novinarstva da dva puta razmisle pre nego što odaberu profesiju novinara političke rubrike. Naravno, ni jednom jedinom rečju nije dotakla svoj slučaj i ljubavnu aferu sa Žarkom Dostanićem, koji je u međuvremenu postao član glavnog odbora stranke.

Ali nije imala problema da opali po meni, čak ni po mom ljubavnom životu, navodeći da sam jednoj od svojih mladih ljubavnica, studentkinji četvrte godine žurnalistike, omogućio da radnu knjižicu dobije pre diplome fakulteta i tako je poštedeo klanice političke rubrike.

Na kraju se nekadašnji izvođač prljavih radova, bivša novinarka političke redakcije bulevarskog lista *Kontrast*, osvrnula na moje nasilje nad Romom mečkarem.

„Ni to me ne čudi, jer kod Lomića je valjalo uništiti sve što bi se isprečilo, pa bio to političar iz suprotnog tabora u toku kampanje ili Rom u toku akcije spasavanja životinja“.

U prvoj impresiji pročitnog teksta bavio sam se perifernim budalaštinama kao što je fotografija Svetlane Radomirović. Zaključio sam da se strahovito promenila u kratkom roku i u stažu spremačice vesti iz arsenala kulinarnstva, sudokua, ukrštenica i horoskopa. Odstranjivanje sa pozicije, kao i mala plata, kreirali su njen novi izgled na osnovu kog niko u njoj ne bi prepoznao nekadašnju zgodnu vedetu političke rubrike *Kontrasta*. U napadu zlobe osetio sam zadovoljstvo zbog tog njenog ruiniranja. Ali, posle te prve impresije stigao je bolniji rezime portalskog teksta. Osim što je ovo uprezanje bivše saradnice iz izbornih kampanja urađeno da bi se uprljalo moje ime i nanela šteta klijentu, još tragičnijom mi se činila dugoročna posledica ovog feljtona. Moj životni pres-kliping mogao bi biti listing sastavljen isključivo od najamnih radova u političke svrhe. U ovom feljtonu su sporadično navođeni moji veliki uspesi u kampanjama brendova kojima sam krčio put na srpskom tržištu. Tu i tamo su se spominjale kolumne u kojima sam analizirao fenomene pop kulture, od gejmerskih prostranstava, preko novih albuma alter

bendova iz Nebraske do u poslednje vreme veoma popularnih detektivskih romana skandinavskih autora.

I ne samo to, umeo sam da britkim jezikom sečem po srpskoj stvarnosti u kojoj haški optuženici okupljaju više ljudi od većitih derbija, kolovođe navijačkog nasilja uživaju status i popularnost boj-bendova, a sekretarice i kafe-kuvarice političkih prvaka bivaju unapređene i smeštene u ministarstvo kulture gde ukidaju umetničke festivale i daju penzije ocvalim pevačicama nakaradnog folk treša.

Sve to bi moglo biti pregaženo poslednjim delom karijere u kom sam opsluživao politički establišment. Čak je postojala mogućnost da budem još tragičnije definisan od onog opisa anonimnog bivšeg kolege iz agencije koji je rekao da sam „Doktor Džekil i mister Hajd“. U njegovoj analizi sam makar imao pozitivnu stranu a u svim docnijim opisima portala *Srbija pouzdano* bio sam lišen bipolarnosti – opstajao sam isključivo kao mister Hajd.

Odlučio sam da se uključim u čitavu tu priču. Poslao sam mejl Ivi Janković, urednici popularnog srpskog političko-kulturnog magazina *X plan* u kom sam je obavestio da konačno pristajem da odradim ono što je već nekoliko meseci tražila od mene da uradim intervju sa samim sobom što bi, po njenoj zamisli, bilo originalno i idealno sjedinjavanje obe moje profesije u jednom tekstu – marketinškog stručnjaka i novinara. Ovakvim tekstom u prestižnom magazinu mogao bih da pregazim tabloidno smeće kojim sam zasipan prethodnih dana. Nije prošlo ni dva minuta a u moj inboks je stigao odgovor urednice *X plana* u kom je opalila rafal smajlija kojim je opisala oduševljenje mojim pristankom. Istina, u P. S. delu mejla navela je i da razume trenutak i da opravdava što želim da se preko ovog intervjuja oglasim i odbranim od tabloidnih portala. Odlučio sam da već večeras ispitam samog sebe.

I uspeo sam to da uradim. Uložio sam čitavu noć u taj *self-made* intervju u kojem su mi vijuge brektale kao pet cilindara moćnog automobila u trci života. Na naslovnoj strani magazina *X plan*, i to u prednovogodišnjem dvobroju, osvanula je moja fotka urađena na putu za Baltimor i Njujork na kojoj poziram sedeći na braniku turbo zverskog bjuika dok se iza mene nalazi džinovska reklama frenk-kole čije su gazde platile taj moj boravak u SAD.

Preko cele fotke, koja se ispružila na dve strane magazina, stajao je naslov intervjuja – *My Way*. Iskoristio sam naziv velikog Sinatrinog hita za moje obraćanje i odgovor neprijateljima. Po objavljivanju intervjuja, na portalu

magazina su se već u prvom satu pojavila čak sedamdeset dva komentara, u kojima su uglavnom hvaljeni moj lik i delo dok je svega dvadesetak reakcija bilo izrazito negativno i u njima su oni najradikalniji tražili uklanjanje moje kolumne, „tog paravana i dimne zavese“ mojih svinjarija. Bilo je i kreativnih pljuvača a najduhovitiji komentar je nosio naslov *Konačni kraj Gebelsa iz gaziranog soka*. Sve u svemu, bio sam zadovoljan jer je veći deo čitalaca *X plana* navijao za mene a oni su me iskreno i jedino zanimali i zbog njih nisam želeo da poginem u aktuelnoj poteri tabloida. Bio sam blizu odluke da se posle ove kampanje definitivno povučem iz rada sa strankama i da se vratim onome što sam jedino želeo – bavljenju brendovima za pribavljanje love i autorskim tekstovima za glancanje duše.

Već sutradan mi se javila Iva, rasprostirući svoje oduševljenje u dugačkom mejlu. Bila je zadovoljna reakcijom ljudi na eksperiment – intervju koji osoba vodi sama sa sobom. Ali, nedugo nakon njenog mejla, u inboks se slilo pismo mog pretpostavljenog, Nenadovića, u kojem je maltene otvoreno napisao da nije oduševljen mojim potezom. Naveo je da se moja narcisoidnost konačno mora zakočiti, da ne mogu sam sebe stavljati ispred stvari u koju je uključeno više strana i da ovo moje pojavljivanje u velikom intervjuu nikako ne gasi požar, već navodi ljude da sumnjaju da je sve naručeno i da nije u pitanju nikakva originalnost već obično peglanje bez rezultata.

Dodao je još da je Jović popizdeo i da su ga iznervirali moje kašnjenje, nedostupnost na mobilnom i prebijanje Roma koje je verovatno izazvalo tužbu jer je svinjarija par ekselans.

Pisao je da ja nikako nisam veći od stranke u čijem sam izbornom štabu, a nisam nikako ni iznad agencije u kojoj sam zaposlen. Najbolje bi bilo ne skretati pažnju na sebe jer su mozgovi u laboratoriji glavnog štaba DPU već odlučili da pomoću dobre sume učutkaju Cigu i da portalu odalame najubojitiju oprobano šamarčinu – povlačenje banera četiri moćna oglašivača sa sajta *Srbija pouzdano*.

X

Prolazile su mi kroz glavu sekvence prednovogodišnjih kadrova iz Srbije. Kada idem u market i pekaru na Dušanovcu, ili snifam miris pečenjara sa pijace na Vidikovcu. Buljim u upokojeni svinjski živalj koji rotira na šipci dok se sa njihove kože cedi mast i kaplje na ćumur. Voleo sam i da klizam prstima po glatkim batacima ćurećeg ili pačjeg mesa. Simfonija petardi sa igrališta u naselju Cerak Vinogradi. A onda, nasuprot tome, depresija koja dobija zalet sa drugim januarom.

Sada mi je taj miks dobrog raspoloženja i sete bio veoma daleko. Na licima porodica na koje sam naletao duž šoping avenija i molova nisam nalazio onu vrstu sreće na koju sam bio ljubomoran, ali koju sam istovremeno smatrao budalastom i vrednom prezira. Ovde u Njujorku, za razliku od svih proteklih godina, bio sam imun na sve porodične sreće sveta. Gledao sam Miju dok smo koračali Medison avenijom. Zakucavala je u asfalt potpetice svojih čizama. Imao sam kez kao neki junak iz reklame za kaladont koga su na bilbord okačili radnici Mijine agencije. Istovremeno, znao sam i za drugu stranu ove naše životne koprodukcije – osećao sam da ova devojka, zahvaljujući sopstvenom ludilu, podržava moje i aplaudira mu.

Ali ne ostaje dosledna u tome, možda ima nameru i da me ostavi da budem solo igrač u svemu ovome što kusamo. Nisam se mogao odupreti utisku da zbog nje klizim ka dnu. Predosećao sam da ću se raspasti na kraju. Znao sam da ću se izudarati kao fliper-kugla na onim preprekama, ali ipak nisam želeo da prekinem ovaj period iznenadne sreće. Zato sam i odugovlačio sa povratkom u Beograd, iako sam znao da će suludo trošenje kinte DPU imati opasnu otplatu kamate.

U četvrtak, u jednom popodnevnom intermecu u kojem smo premošćivali nekoliko sati od ručka na gajbi do izlaska u grad, Mia je surfovala po netu, a ja sam bio izvaljen na sofi čija je kožna presvlaka bila upucana dugmadima. Za razliku od Mije, klonio sam se neta, plašeći se da bih mogao da poginem u zasedi postova ili vesti iz Srbije. Pod tim informacijama koje bi me uznemirile podrazumevao sam isključivo vesti iz moje korporacije i pisma

pretpostavljenih.

U jednom trenutku ugledao sam na ekranu galeriju fotografija a na jednoj od njih Mia je bila u zagrljaju nekog tipa. Pre nego što je mišem prešla na drugu fotografiju izbacio sam pitanje:

„Ko je to?“

„Amm... To... Obožavalac.“

„Obožavalac? Pa idoli se ne grle tako snažno sa obožavaocima.“

„Eh, pa kako kad. Otkud znaš? Ima raznih idola i fanova.“

„Čekaj, nikad mi nisi rekla da li si slobodna ili ne.“

„Ali ni ti nisi pitao da li sam zauzeta.“

„Pa, jesi li?“

„Kako kad.“

„Ne razumem?“

„Imam tog obožavaoca, ali ništa još nije definitivno. Nije ništa definisano kao što ni ovo naše nije definisano.“

Posle ove njene rečenice spopala me je nagla zbunjenost. Čak sam osetio veliko razočaranje koje sam želeo da otremem sa sebe, plašeci se da ono za Miju ne postane vidljivo i jasno. Pokušao sam da glumim ravnodušnu sigurnost kao alkoholičar koji želi da dokaže savršenost centra za ravnotežu pred ženom koja mu preti razvodom zbog ponovnog pijanstva. Trudio sam se da pokretima i mimikom pokažem da mi je svejedno, pa sam ispalio:

„Obožavaoci nisu bili prijavljeni ni meni a ni pasoškoj kontroli.“

„Nisam ih ni ponela sa sobom. Osim toga, budimo precizni: u pitanju je jedan obožavalac. Ali ponavljam, nisi me pitao ništa i nisam te pitala ništa. Ni ja ne znam da li si oženjen, razveden, da li plaćaš alimentaciju, da li si slobodan... Ne znam ništa o tebi.“

„Njujork je skupo mesto za ispovesti i priznanja. Mislim, mogli smo obostranu identifikaciju obaviti u Beogradu.“

„Znači, ne bi me vodio da sam otkrila da imam nekog?“

„Ne znam. Zaista ne znam, a ko je on?“

„Uhhh... Ekspert za softver. Uvoznik paketa... Ne znam da objasnim. Uostalom, da s njim nisam imala svađu preko mobilnog kad smo bili na pisti

Aerodroma Hitrou, možda ne bih ni sedela ovde.“

„Znači, to je tvoj Terminator? Vozi motor?“

„Rekla sam ti da motor nije bitan.“

„A-ha, bitno je da ruši zidove. To je druga definicija. I da ti bude zaštitnik.“

„Istakao je kandidaturu.“

„Ajde, slobodno ti piši kandidatu“, na šta je usledila Mijina gestikulacija kojom me je odjavila i bacila u tišinu.

Uključio sam laptop iako me zapravo nije zanimalo da cirkam sadržaje s neta. Trudio sam se da simuliram situaciju u kojoj sam se iznenada setio da moram nešto da obavim, a zapravo, krstarenje po sajtovima bilo je hvatanje vazduha koji mi je uzmicao usled poslednjeg razgovora s Mijom.

Kao da se sve nameštalo za sunovrat. I u surfovanju sam se zakucao na srpske portale kojih sam se uglavnom klonio u svojim razumnim periodima. Zapravo, eskivirao sam ih u celokupnom dosadašnjem boravku u Njujorku, znajući da bi mogli da budu okidač paranoji koja mi je nažalost išla od ruke. I zaista, čim sam okrznuo kursorom jedan od tih portala, ekran je bio poplavljen pikselima razvučene glavudže Darka Jovića, „doglavnika“ DPU.

Radilo se o reportaži povodom Jovićeve posete džinovskoj farmi na periferiji Mladenovca, u vlasništvu Slobodana Radovanovića, jednog od tajkunskih krvoloka koji je u spahijskom naletu nove srpske tranzicije za sitniš pokupovao oranice nekolicine seljaka praveći svoje poljoprivredno carstvo sa kojeg je izvezio ratarsko-stočne derivate nekom od njemu sličnih kulaka iz Rusije. Taj tajkunski vukodlak se na fotografiji nalazio tik do telesine potpredsednika DPU posađene na improvizovanu binu na samom početku njive.

Povod za dolazak mog nekadašnjeg i budućeg naručioca prljavih poslova, Mišelina, bilo je otvaranje hladnjače u koju će, kako je najavio sam gospodar njiva i života svojih kmetova, biti pohranjena gotovo trećina izvoza srpske poljoprivrede. I Jović i „mladenovački Drakula“ pričali su o velikoj šansi Srbije, pojačavajući rafal floskula, a sve to je zapravo predstavljalo uvod u predizbornu kampanju u kojoj je trebalo da učestvujem. Bila je to soft uvertira stranačkih obračuna u kojoj ću i sam uzeti udela. Gostoprinstvo tajkunskog despota od Mladenovca, Slobodana Radovanovića, podrazumevalo se jer su svi gospodari srpske tranzicije bili dužnici političkog

establišmenta koji ih je doveo do njihovih megalomanskih poseda, imovine, bankovnih računa. Političko-tajkunska kooperacija je zato podrazumevala da se na svakim izborima moraju vraćati usluge.

Znao sam da ću i sam morati da vratim uslugu koja mi je omogućila ovaj vanserijski hedonizam u Njujorku. Pri svakom novom kliku na Jovićevu lobanju imao sam osećaj da iz njegove odvratne čeljusti dolazi rečenica upućena meni: „Ja sam ti to platio.“ Poput „mladenovačkog Drakule“, i ja sam bio Jovićev dužnik. Ali za razliku od mog, Radovanovićev kapital je bio stabilan.

Šta je bio moj kapital nasuprot Radovanovićevom? Dve nedelje sa crnokosom devojkom koja mi je upravo oročila sreću? Malo brže suočavanje sa kreditnim ratama koje ću premostiti Jovićevom lovom? Sve je to bila sića kad se upoređi sa Radovanovićevim hektarima sreće koja klija na padinama mladenovačkih njiva. Opalio sam *turn off* degažirajući Jovića i Radovanovića iz bruklinske sobe, ali paranoja me je već spopala.

Šta ako sam možda upravo pre neki sat, kada je monstruozi majbah iskrcao Jovićevu telesinu na mladenovačku njivu, bio iskrčan iz tima za kampanju DPU? Šta ako je odlučeno da moja „saobraćajka“ plaši stranačke poglavice i uverava ih da neću biti u vanserijskoj formi u streljani iz koje ćemo opaljivati po političkoj konkurenciji?

U tim trenucima mi je bacanje pogleda na Miju izazivalo osećaj neverovatne tupavosti i nepromišljenosti. Čak sam u jednoj sekundi osetio blagi prezir prema devojci koja mi je sricala, s nekom podsmešljivom grimasom, priču o nekom obožavaocu ili potencijalnom frajeru, polufrajeru ili čemu god. Prepadala me je pomisao da sam se zaleteo i preračunao sa devojkom kojoj je čitava ova epizoda možda običan čarter-let u uzbuđenje posle kojeg će se vratiti u rutinu i biti sa nekim seratorskim kompjuterašem koji obećava. Nervirala me je njena odsutnost, mada mi je s druge strane i odgovarala, jer su me sve više spopadale paranoidne teorije o mogućnosti da budem izuzet iz angažmana u kampanji i naravno naredba o povraćaju novca koji sam uveliko trošio. Ipak, nisam mogao previše da boravim u samoći i tišini, pa sam izgovorio:

„Još mi se čini da je možda trebalo da u Beogradu obavimo obostrano prijavljivanje imovine, prijavljivanje pokretnih sredstava iz potencijalnih šema ili polušema.“

„I dalje razmišljaš o tome? Nisi mi uopšte ličio na tipa koji se suviše bavi

proračunima. I simulacijama tipa *Šta će biti?* i *Kuda sve ovo vodi?* Nisi mi ličio na računđiju i dugoročnog planera.“

„Profesionalna deformacija. Na kraju svega, trebalo bi da razmišljamo o profitu.“

„Ne kradi mi rečenice. To sam ja tebi rekla u avionu kada smo pričali o vezama. Da ja uvek zamišljam kraj i da se pitam vredi li ginuti za to. Opravdan recept i u biznisu a i u ljubavi. Ti se nisi predstavio kao takav.“

I pored toga što mi je postajalo sve mučnije osetio sam priliku da posle ovog Mijinog odgovora postavim pitanje o tome kako me ona stvarno doživljava.

„A kako sam se predstavio?“

„Pa sigurno te nisam doživela kao tipa za dugoročna planiranja.“

„Tvoja dugoročna planiranja ili moja?“

„Mislila sam da mi nisi ličio na tipa koji dugoročno planira, a ne znam da li si u mom dugoročnom planu.“

„Pa dokle sam dobacio?“

„U ovoj fazi, do drugog januara. Moram da se vratim u Beograd do trećeg ili četvrtog. Ali rekla sam da je tako u ovoj fazi; a to isključuje kratkoročnost. Zar ne?“

„Ali u toj sledećoj fazi je tu i obožavalac. Tako je ili ne?“

Vešto je izbegla da odgovori na moje pitanje ubacujući se u iznenadnu žurbu i odlično odglumljenu zaokupljenost drugim i važnijim stvarima. Kao da vreme curi a mi moramo da stignemo na određeno mesto i vidimo se sa određenom osobom.

XI

Mia je postala hladnija od odrezaka iz frizova mesare *Sako*, ispred koje smo se ranije ljubili. Ponovo vrtim rečenicu „Svoj život gledam u retrovizoru“. Da li je vreme da počnem da gledam život u retrovizoru da bih u njegovom delu prepoznao Mijinu toplinu koja je u uzmicanju? Sve manje pričamo. Jedan nagli brejk. Vraća mi se stara boljka. Ne uspevam da ispaljujem fore kada je situacija na nizbrdici.

Svoj život gledam u retrovizoru i izvlačim Mijinu rečenicu iz jednog od naših prvih razgovora: „Za razliku od tebe, ja na samom početku razmišljam o kraju. To je zapravo poslovna strategija, koja je sjajna u privatnom životu. Čim nešto započneš, treba da zamisliš kraj. Kako se sve može završiti? Uporediš tih nekoliko mogućnosti i vidiš da li uopšte da počinješ bilo šta. Tako uštediš vreme u životu i novac u poslu.“

Da li upravo putujem sa kalkulatorom koji sračunava i donosi inventar naše epizode? Odjekivalo mi je njeno „Čim nešto započneš, treba da zamisliš kraj“. Točkovi voza su pravili tipičan zvuk odvaljujući po pragovima pruge. Mene je odvaljivalo Mijino ćutanje. Naša veza bila je u očiglednom sunovratu. Njen početak krasila je euforija pojačanog intenziteta i ubrzanje gotovo od prve rečenice upoznavanja. Sada nije bilo ni trunke euforije. Bili su prisutni samo sveži arheološki ostaci nekadašnjeg oduševljenja. Kao da smo se kretali samo zahvaljujući onoj brzini iz prvih dana veze i početka njujorškog perioda. Ovo sada je bio početak kraja sagorevanja. Kao da se sve dešavalo po njenoj mustri iz prvih rečenica u avionu kada je rekla da sve što počne euforično skonča u besmislu. Ja sam sakrivao paničnu želju da se sve vrati na dane Eldorada, na šatl koji grabi ka Budimpešti, seks u sobi u Bruklinu, pa i prvi razgovor u avionu... Nisam želeo da se nešto promeni. Ali to je bio rikverc bez pokrića. U to me je uveravala i današnja šetnja. Bili smo u raskoraku, pa i bukvalno, a 31. decembar je za nekoliko sati trebalo da se presvuče u novu kalendarsku godinu. Dok smo gazili Leksington avenijom, Miji nisam davao povoda da me uhvati da razmišljam o svemu tome, ali je ona pri svakom okretu hvatala moju odsutnost koju sam objašnjavao nemim

pogledom „Šta, o čemu se radi?“ Koračajući Leksington avenijom setio sam se da baš u ovoj ulici Lu Rid čeka dileru u pesmi *Waiting For My Man*.

Lakše je bilo pronaći heroin nego povratiti ljubav. Zakočili smo svoje korake ispred robne kuće „Hadson bra“ koja nije odudarala od novogodišnje ulične šoping uniformisanosti. Ali ova čuvena robna kuća na Leksington aveniji ipak je odisala ekskluzivom jer je njen izlog tokom božićnih i novogodišnjih praznika bio ukrašen dizajnerskim zahvatima pop-soul božanstva Dajmond Beset. Buljio sam u izlog i hvatao Mijin lik u staklu. Gledao sam njen nos i oči kako se mešaju sa dekoracijom Besetove. Izbacio sam:

„Gledaćemo je večeras na Tajms skveru.“

„A da... Dajmond Beset. Samo zbog nje i idem u taj krkljanac. Nadam se da ću se vratiti u komadu.“

Negde oko osam časova kružili smo Brodvej distriktom. Bili su to poslednji sati 31. decembra. Večernje izdanje poslednjeg datuma u kom godina odbacuje proteklih trista šezdeset pet dana kao larva ljušturu. Mia je zurila u izlog jednog od brodvejskih teataru. Bio sam nakljukan mezadeksom koji me je radio. Pre desetak minuta sam se mudima sudario sa pandurskom ogradom koju su momci iz *NYPD* posejali oko Tajms skvera da se neki ludak ne bi zakucio u slavljenike. Bolela su me jaja.

„Ostaviću jaja *njujorškim plavcima*“, govorio sam Miji.

Bila je nepomična. Kao obuzeta ne znam čime. Probao sam da je razbudim stavljajući njenu šaku na mesinganu kvaku vrata pozorišta i ona se trgnula osetivši iznenadnu hladnoću. Počeo sam da je ljubim po vratu. Uzeo sam joj ruku, ključao joj poljupcima dlanove pokušavajući da usnama očitam hrapavost kao prilikom prvog susreta u avionu. Ljubio sam joj šake i dlanove i skidao sa njih hladnoću mesingane kvake. Okrenuli smo se za sto osamdeset stepeni. Bližila se ponoć. Više se nije čulo njakanje tinejdžerskog kretena Rejmonda Krola koji je odapinjao budalaste pop šećerleme. Bližio se centralni deo menija proslave Nove godine u Njujorku, nastup pop-soul božanstva Dajmond Beset s kojom ćemo ući u januar.

Uklizavali smo na trg sa kojeg je već počelo novogodišnje kipovanje hitova Besetove. Naravno, bio je tu i njen najveći hit – pesma *Isporuči me u sazvežđe tuge*. Šibali su nas laserski zraci. Mezadeks mi je ljuljao mozak. Koračao sam Tajms skverom. Gledao sam reklame i osećao se kao fliper-

kugla spremna da je odapnu i da se rasturi u carstvu neona. Zamišljao sam kako se kao metalna kuglica razbijam o visoke zgrade Tajms skvera i reklame na njima. Svaki put kada bih udario u neku od njih svirao je znak za dobitak premije. *American Eagle* – 1.000 dolara, *Forever 21* – 300 dolara. *American Airlines* – 8.000 dolara. Svetlele su reklame ovih firmi i tiltovale dobitak.

Onda me je glasno odbrojavanje prenulo iz tripova. Dajmond Beset i gradonačelnik Njujorka, Ričard Stajvesant, bili su na stejdžu. Tradicionalna novogodišnja kugla teška pet kilograma i napravljena od aluminijuma, kristalnih trouglića i LED svetala, koju je pokrenula soul boginja, spuštala se od balkona hotela *Meriot*, i odbrojavanje do Nove godine je počelo. A onda se kristalna kugla zaustavila na kraju puta, na ponoći 31. decembra ili u prvoj sekundi 1. januara. Euforija je parala čula poput vatrometa.

Uhvatio sam Miju za ruku. Privukao sam je i počeo da je ljubim. Njen novogodišnji cilindar na kom je pisalo *Prepare to be kissed* udarao me je pri svakom približavanju njenim usnama. A onda je iz zvučnika krenuo klasik Frenka Sinatre *Njujork, Njujork*.

Gledao sam kako na stejdžu igraju Dajmond Beset i Ričard Stajvesant.

Mia je počela da plače i da briše suze o moj obraz.

Skinula je cilindar s glave.

Znao sam da je kraj.

XII

Nekada se sve tako dobro namesti, čak i scenografija za depresiju. I bruklinska scenografija može biti jednako dobra kao i ona u Beogradu. Kada se kupe svi potrebni sastojci za depresiju, scenografija više nije bitna. Svejedno je da li krvariš u Kaliforniji ili u Marinkovoj bari. Dvadeset četiri sata nakon Mijinog odlaska u Beograd imao sam sve ono što je potrebno za sopstveno urušavanje. Priljubio sam nos uz staklo. Gledao sam zamagljene felne GMC kombija parkiranog ispred zgrade.

Nebo je kresalo zemlju dosadnim pljuskom koji bi mi do pre nekoliko dana bio savršen alibi za razvlačenje po gajbi.

Mijin odlazak u Beograd i ono što bi moglo da usledi terali su me da se usredsredim na realnost makar u ovim prvim danima sa sveže apdejtovanim statusom *single*. Plašio sam se neposredne budućnosti. Bio sam srna u bekstvu koja preskače lovačke klopke.

Iako bi mi lekari duše savetovali da se okanem rekapitulacije epizoda iz neposredne prošlosti, jednostavno nisam mogao da idem po tom razumnom receptu. Na trenutke sam bio zadovoljan zbog sopstvene racionalnosti. Iskoristili smo jedno drugo. Ona mene za dobar provod, a ja nju kao pokriće da se odvažim u pokušaju da ponovo postanem čovek sa mudima: da restauriram Dragana Lomića kakav je bio pre nego što je postao računovođa zagledan u životne tarife i otplate, čovek koji je ventile stavljao u pogon prilikom odlazaka u London na utakmice Čelsija ili tokom povremenog seksa sa japi ribama koje je mogao da podnese u dužim vremenskim formatima jedino uz pomoć mezadexsa ili trabl daka koje je ušmrkavao sa njihovih guza i stopala.

Mogao sam pak sebi da zamerim što sam, obložen euforijom, sanjao dugovečnost sa Mijom. Njen i moj poslednji kontakt bio je čet koji sam upravo završio. Slutio sam da posle toga više neće biti nikakve prepiske a naravno ni susreta.

Ja: Od svih stvari koje je trebalo da naučim od tebe jedna od važnijih je možda ona tvoja rečenica koja opisuje sposobnost da voliš i da to što voliš ne poseduješ.

Mia: Možda baš zbog toga lakše prihvatam razdvajanje.

Ja: Ali ja nikada nisam sreo osobu koja ume s tim. A možda mi je to najpotrebnije. To je kao zakasneli Ajnštajn ali u ljubavi... Nešto kao, sve je relativno, pa i da imaš nekog koga nemaš.

Mia: Imati nekoga koga nemaš je u stvari na vreme prihvatiti da nemaš tog kojeg misliš da imaš. Ja u to verujem, šta god da je u pitanju.

Ja: To je savršenstvo koje ja ne posedujem. Ja sam ceo život uspevao da izmaštam sve, baš sve predele u kojima sam se igrao i to bez pravih igračaka, ali nemam sposobnost da se igram s tobom kada odeš. Sad se pitam kako neko neobičan kao ti želi da sve bude tako obično i kad ta običnost preti da iščezne, onda jurca za njom. Tako shvatam i tvoj odlazak. Kao jurcanje za običnošću života koju sam ja ugrozio. Kao jurcanje za svakidašnjim jedne nesvakidašnje devojke.

Mia: Neko bi rekao da je mnogo običnije negodovati.

Ja: Ja ću negodovati ako me skroz zaboraviš ;) To nema veze s krivicom ili nečim drugim.

Mia: I to je iluzija. Nikada ne možeš znati ni da li ni kako te je neko upamtio.

Ja: Tebi je najlakše da živiš u teoriji relativiteta. Ne mislim na svakodnevni život nego na nas.

Mia: Uvek je lakše živeti u relativitetu, jer je prirodno. Relativitet je svuda. Samo su snovi apsolutni, jer su nestvarni.

Ja: A ti ćeš mi u nastupajućoj budućnosti dolaziti samo u snovima. Tako da me očekuje apsolutna nestvarnost.

Mia: Ja se ni na to ne žalim.

Ali ja sam imao dosta toga zbog čega bih se žalio. Kada bih provocirao agresiju i timario mržnju, posmatrao bih Miju kao samo jednu od izuzetno inteligentnih fejk buntovnica. Ispod svih tih romansiranih i metafizičkih oplata koje su joj savršeno pristajale, kao i iza nesumnjive zanimljivosti, stajala je jedna obična proračunata žena, davno opisana nazivom iščezlog

jugoslovenskog magazina – *Praktična žena*.

No to mi nije pomagalo niti bih u tim razmišljanjima uspevao da užicam gram utehe. Gubio sam se u sopstvenoj životnoj slagalici čiji delići su počeli da mi izmiču kao u igri čiji kraj počinje naglo da vam otkucava pred nosom. Kao da je sekundara počela da vrišti signalizirajući da ste složili ono što ste stigli da složite, a popravnog nema.

Tumarajući Junion skverom, susreo sam se sa troje beskućnika, vrlo mladim klošarskim pripravnicima. Dva frajera i jedna izuzetno lepa devojka. Bili su ekipa odmetnika od luksuza koji je pulsirao oko njih. Po njihovim telima su padali snopovi svetla sa robne kuće *Filene's basement* koja je prodavala brendiranu robu koju ovi beskućnici na sebe nisu mogli navući, a nisu ni marili za to. Pitao sam se šta je ovu trojku lepih Amera nateralo da se odmetnu od regularnog života i da dobrovoljno odbace sve one pogodnosti socijale i ostalih sranja koja sleduju ljudima u mašini. Mlađi od dvojice muškaraca verovatno je bio odvaljen nekim spidom pošto se leđima trljao o banderu na Junion skveru na trotoaru tik do ulice. U jednom trenutku susreo sam se s pogledom drugog tipa. Plavokosi klošar rokerskog imidža držao me je na nišanu dugim pogledom. Osetio sam da je kukavički da povučem pogled i da uradim ono što bi mnogi normalni ljudi refleksno učinili pri susretu sa otpadnicima. Iz tog razloga ostao sam u mirnoj razmeni vatre.

I u sekundi sam osetio kao da ovaj tip registruje moj raspad. Kao da je rendgenskom sigurnošću konstatovao moju patnju koja se ukрупnjavala brzinom kojom teku brojevi koji otkucavaju vreme na digitalnom časovniku iznad nas. U neobjašnjivom napadu ne znam već čega, pokrenuo sam se nesvesno ka ovom tipu. Klošar nije skidao pogled sa mene. Našavši se na metar od njega, podigao sam glavu ka displeju na kojem je otkucavao život i po kojem su u stampedu prolaznosti pičile cifre 19 36 48 64 77...

Spustivši pogled sa džinovskog sata na klošara, počeo sam da plačem. Kao da sam se nalazio u otvorenoj ispovedaonici pred sveštenikom koji se prihvatio iznenadne službe. Gledao sam u ovog tipa kroz sad već zavesu od suza. Nisam mogao da zaustavim plač. U jednom trenutku tip je pružio ruku ka meni. Uhvatio sam je, prividno mahinalno. Nikada nisam tražio pomoć, a sada sam aplicirao za nju kod nekog ko nije imao kvalifikacije da bilo koga na ovom svetu uteši i učini srećnim.

U sekundi sam iz džepa izvadio Mijinu zelenu čarapu i počeo da njome brišem suze. Ni klošar ni ja nismo izvlačili ruku, ostali smo „zavareni“. Oko

nas su promicali ljudi. Bilo je mnogo onih koji nisu skrivali radoznalost. Zastajkivali su da bi odgledali prizor: rukovanje onog koji je kapitulirao pred životom i mene čije je stanje kamuflirala samo skupocena brendirana garderoba.

Iz veze sa Mijom izašao sam sa nekoliko naših zajedničkih fotografija, tri video-klipa u kojima je ona radila razne stvari, od podizanja na šipkama metroa do šutiranja bika na Volstritu, i njenim zelenim čarapama koje sam obožavao. Imala ih je na sebi onog prvog dana u avionu koji je leteo iz Londona za Beograd. Uspeo sam da ih iskamčim kada sam već slutio fajront, želeći da se naoružam nečim što bi se moglo nazvati trofejom.

Te njene zelene čarape činile su dokazni materijal koji me je ispunjavao srećom kao odrtavelog arheologa koji je pronašao skelet mamuta na mestu na kom će se praviti tržni centar.

Narednih dana sam po ustaljenom rasporedu odlazio na Mijinu stranicu na *Fejsbuku*. Analizirao sam svaki zarez, tačku, reč... pokušavao da preko njih dešifrujem njeno raspoloženje i sopstveni status. *Where Did You Sleep Last Night* je pesma koju je davno okačila na svoj tajmlajn. Slutio sam – za mene.

XIII

Kada sam stigao na Hitrou, osetio sam olakšanje kakvom sam se nadao u Njujorku, gde više nisam mogao da izdržim. Srećom, Greg, prijatelj s kojim sam odlazio na utakmice Čelsija, odmah mi je odgovorio na i-mejl i rekao mi da mogu da računam na prenoćište. U London sam išao toliko često da sam u svakom trenutku imao vizu za Ujedinjeno Kraljevstvo.

Kad sam prišao boksovima sa službenicima koji overavaju ulazak u Britaniju i udaraju pečate u pasoš, uverio sam se da u ovoj ekipi nema nijednog belog Engleza. Ali to nije bilo toliko upečatljivo koliko činjenica da su ti crnci, Indusi, Pakistanci, Arapi... imali zvečeći akcenat što je pokazivalo da se radi o svežim vlasnicima engleskih radnih dozvola i boravišnih viza. Sada su ti friški Londonci, pošto su rešili svoj status, posađeni na granične rampe aerodroma da bi kao pretorijanska garda britanskog viznog odeljenja ocenjivali ko sme a ko ne sme da zakorači u imperiju.

Svi ti Indusi, Pakistanci, Afrikanci, Arapi... činili su „toplog zeca“ kroz čiji špalir je trebalo da prođu kako obični turisti, tako i emigranti rešeni da ostanu u Britaniji. I upravo su ovi sveži „Britanci“ iz pripizdina Trećeg sveta, kojima je odobren azil ili radna dozvola, imali savršen nos u provaljivanju ko je od njihovih zemljaka lažni turista.

Na ovim rampama dešavala se neka bizarna verzija rasizma u kojoj su Afrikanci sa britanskim papirima gledali kao sumnjivce svoje zemljake pristigle pred vrata imperije na londonskom aerodromu Hitrou.

Kao belac smeđeplave kose i s vrlo kežual garderobom nisam imao problema u sukobu bivših i sadašnjih azilanata i lako sam prolazio kroz taj špalir graničnih pandura, sigurnosnih kamera, detektora za metal...

U Londonu sam osetio staru strast koja se javljala pri ponovnom dolasku u bilo koji grad neke zemlje koja me je zanimala, a Englesku sam van svake sumnje smatrao vrlo interesantnom. Moja strast se sastojala od brzog uklizavanja u krvotok grada, tačnije od praktikovanja svega onoga što se moglo označiti kao tipično.

Već posle nekoliko sati, čim sam osetio glad, uputio sam se u pab *Veprov piknik*, nadomak trgića Seven Dajls i tamo naručio čuvenu englesku pitu i lager. Engleska pita, čiju sam hrskavu koru načinjao zubima i prodirao u iznutrice, kod nekih mojih prijatelja označena je kao gastro treš, ali nijedan dolazak u London nije mogao da prođe bez nje. Bubrezi koji nestaju u ustima i mešaju se sa lagerom, ejlom ili *Fulersovom* ponudom vrhunskog londonskog hmelja bili su ono preko čega sam zaista zagrizao London.

U *Veprovom pikniku* nalazilo se sve ono što me je u sekundi ubacilo u nešto nalik euforiji koju sam često prepoznavao na putovanjima. Atmosfera je bila pabovski rutinska. Voleo sam lokalno, kvartovski šmek, čavrljanje za šankom i diskretno ponašanje zaposlenog osoblja. Ušuškan ambijent ispunjavala je simfonija zvukova točilica za pivo i creva koja su ušmrkavala pims u čaše, pa otuda i nije bilo čudno što mi je dobro raspoloženje pojurilo brže od espresso kafe iz aparata u kojima se voda iz Temze mešala sa kofeinskim koncentratom.

Posmatrao sam ekipu uz zalogaje engleske pite, a onda mi se pogled zakucao na televizijski ekran na kom je bio izveštaj sa utakmice između Milvola i Stouka, sa akcentom na neredu na tribinama. Ponovo su reprizirani kadrovi iz burnih osamdesetih, kada su navijači gubili zube u metrou nekoliko sati pre nego što će kramponi igrača njihovog omiljenog tima zaorati teren.

U izveštaju je bila prikazana tuča navijača Milvola, a posebno je ukadriran tip koji je maznuo šapku policajcu i sa tim trofejom i velikim kezom trčao po betonskim stepenicama tribina. Kao da se huliganska prošlost pojavila u svojoj iznenadnoj reprizi. Sve je bilo tu: pesnice, krv koja kaplje po skupoj tkanini *Fred Peri* polo majica na telima navijača i gomila združenih snaga londonske Metropolitene policije koja se trudila da uspostavi red. Najveća simbolika ove tuče nije samo u tome što je potvrđena reputacija Milvolovih navijača koja je u svom mitskom obliku odavno stigla i u Beograd, već i u činjenici da su se neredi desili u danima neposredno posle godišnjice smrti Margaret Tačer, bivše engleske premijerke koja je posle tragedije Hejsela i Hilsbroa uspela da pomete huliganizam sa ostrvskih stadiona.

Kao da se čekalo da gvozdena baronesa sklopi oči pa da se otpočne sa mamljažom koju je ona torpedovala u prošlost svojim dekretima iz Dauning strita. Sve je pucalo od simbolike. Čak su u ovoj sumanutoj reprizi osamdesetih i sami akteri na tribinama izgledali kao iz te decenije. Uočio sam

da su frizure nekih od učesnika makljaže bile istovetne onima iz devete decenije prošlog veka. Okej, trebalo je da se zgradim nad tim scenama, ali ne... Umesto toga, osetio sam čudno zadovoljstvo.

Taj osećaj zadovoljstva me je čudio, jer sam istovetno divljanje prezirao na srpskim stadionima na koje ne odlazim već godinama, i na kojima su za apostole proglašeni balavci koji su trpali baklje u pandurska ždreća, tukli se međusobno, a sve uz saundtrek desničarskog žanra koji je bio ultimativni izbor domaće omladine ogrezle u beznađu. Gađenje nad navijačkim tučama u Srbiji uvećavala je sprega tih ludaka i vlasti. Očigledno je da je vlast na bizaran način kontrolisala ove grupe, iako se u nekim slučajevima činilo da je najokorelija ekipa sa tribina iznad establišmenta, što se pokazalo kada je iznabadan jedan od vođa opozicije od koga je u policiji zatraženo da se pomiri sa tipom koji ga je tukao.

Tako je srpska vlast rešavala problem s mladim ljudima kojima nije mogla da ponudi nikakvu iluziju.

Navijači su bili drugi krak tog strateškog dejstva. Prvi krak su činili privatni univerziteti kojima je omogućeno da u svoje odaje prime i notorne idiote koji su lakše i brže šetali kroz univerzitetske semestre nego kroz gimnazijska polugodišta. I najnetalentovanim lenštinama omogućeno je da završe fakultet čiju su diplomu proslavljali tako što su im rektori na glavudže stavljali replike onih tradicionalnih i tipičnih kvadratnih kapa sa Oksforda, Kembridža i ostalih prestižnih univerziteta. Bilo je to instant rešavanje nezaposlenosti omladine.

Na ekranima televizora više nije bilo makljaže Milvolovih navijača, zamenio ju je opsežni izveštaj o vremenskim prilikama koji su voditelji sa Bi-Bi-Sija častili prikazima simulacija naleta kišnih oblaka i ciklonskih kretanja nad britanskim ostrvom. Zanimala me je samo prognoza za sledeći vikend, pošto sam tada planirao da na Stamford bridžu gledam utakmicu između Čelsija i Liverpula.

London je bio neka vrsta rehabilitacionog centra. Već posle nekoliko dana osetio sam da prevrtanje stomaka, divljanje pulsa, gubljenje daha... dakle sve ono što je pratilo poslednje dane njujorškog perioda, polako nestaje u gluvarenju po raznim delovima grada. Nisam bio hrabar i sasvim siguran da proglašim da je tuga za Mijom potpuno sanirana, ali znaci poboljšanja su bili приметni. I parčići dana koje sam trošio u sentimentima postajali su sve kraći.

Ipak, ponekad sam zamišljao naš iznenadni susret u kojem bi mi se

rečenice krunile, a duhovitost uzmicala pred zbunjenošću.

Moj najveći saveznik bila je sujeta, tačnije stanje povređenosti koje je ponekad dovodilo do jasnog prezira prema mojoj bivšoj saučesnici na hodočašću u Njujorku. Samo povremeno, u nekom svom racionalnom inventaru čitave epizode sa Mijom, častio sam sebe zaključkom da je ta avantura bila čist profit, iznenadno čašćavanje od sudbine koja mi je dobacila nekoliko nedelja vrhunskog uzbuđenja. Ipak, klonio sam se interneta plašeći se da bi me radoznalost naterala da turiram kompjuter i usmerim se na njen profil na *Fejsbuku* gde bih u zasedi sigurno poginuo.

Bilo me je sramota da priznam da bi me njene nove fotografije, a možda i najava sreće u sada novom beogradskom životu dotukle. Prezirao sam pakost koju bih možda osetio kad bih se kojim slučajem našao u prilici da vršljam po njenom zidu i iz njenih statusa shvatio da joj uopšte ne nedostajem.

Svakodnevna druženja sa mojim domaćinom Gregom i našim zajedničkim prijateljem Džefom pomagala su mi da se otresem značajnog dela sete. Dvojicu engleskih ortaka i urednika fanzina fudbalskog kluba Čelsi poznavao sam već godinama i redovno, kad god sam boravio u Londonu, spavao sam kod Grega a vikendom smo sva trojica pohodili Čelsijev stadion u Fulam roudu.

Čelsi nas je spojio, ali bilo je mnogo stvari koje su doprinele da naše prijateljstvo postane višegodišnje. Greg i Džef su bili bankari, pripadnici ergele top-menadžmenta *Trafalgar* banke u londonskom Sitiju. Gregova devojka, kasnije verenica, a još kasnije bivša žena, En Harding, godinama je mučila moždanu koru, srčane pumpe, dušu, ali i svog tadašnjeg momka Grega Branstona, velikom željom da postane model. Ali London je bio opasno čistište za sve devojke koje sanjaju o manekenskoj karijeri. Tako je i En odstranjena iz kombinacija glavne postave dugonogih lepotica, pa je svoje snove o manekenstvu uspela da sanira utešnim angažmanom u vidu fotkanja za katalog robne kuće *Dexter Hancock*. A to je bilo, kako je po razvodu cinično objašnjavao Greg, ravno onome da sanjaš da igraš u Arsenalu ali te je život sortirao u nižerazredni Preston. U periodu kada je En Harding izbačena iz kombinacija za karijeru vrhunske manekenke i kada je umesto u „Arsenalu“ skončala u „Prestonu“, namestio sam da njene fotografije izađu u srpskoj verziji prestižne svetske modnomagazinske franšize *Nelle Bazaar*.

Čim sam poslao broj magazina s njenim fotkama u London, En Harding je doživela rifreš snova o karijeri poznate manekenke. Sanjala je da bi

londonska verzija časopisa mogla da prenese njene fotke. Ali se to nije desilo i En Harding je nastavila sa karijerom u „Prestonu“, slikajući se za kataloge robne kuće *Dexter Hancock* u kojima je reklamirala kućne papuče, kupaće kostime, bademantile, fenove za kosu...

No to je sve manje zanimalo Grega jer ga je sve manje interesovao brak sa En Harding. Ipak, moja pomoć u poboljšanju modnog portfolija njegove bivše supruge u danima srećne veze doprinela je učvršćivanju prijateljstva tokom kog je Greg dolazio u Beograd, dok sam ja, u nesrazmernoj proporciji, mnogo više boravio u Londonu.

XIV

Nedelja 27. januar bila je dan derbija između Čelsija i Liverpoola i zato sam želeo da čitavu atmosferu degustiram u njenom najvećem i najdužem trajanju. Dakle, krenuo sam od samog jutra, tačnije podneva kada sam se uputio prema pabu *Lavlji kutnjak* na Kings roudu u kojem su se okupljali navijači Čelsija pred utakmice na stadionu Stamford bridž.

Na sebi nisam imao tipičan dres, već polo majicu sa grbom Čelsija koju sam kupio u stadionskom šopu. Sačekao sam Grega i Džefa čuvajući sto na koji su se, po njihovom dolasku, sručile tri krige.

Pošto sam popušio cigaretu, vratio sam se sa Gregom i Džefom u pab. Na ekranu su bile vesti koje su otpočele dramatičnim izveštajem sa sinoćnih protesta britanske ultradesničarske grupe *English Defence League* (EDL) povodom masakra vojnika u jugoistočnom Londonu koji su izvela dva tipa slaveći Alaha.

Bila je to nedelja dugih noževa jer je i u Parizu neki Afrikanac iznabadao francuskog vojnika. U samo nekoliko dana desila su se dva napada muslimanskih emigranata na tipove u uniformama. Zapadni političari su navodili da se radi o terorizmu s kojim će se brutalno obračunati. Istovremeno je javljeno da je Stokholm već nekoliko dana u plamenu. Na desetina automobila je zapaljeno, a incidenti su počeli posle ubistva nekog emigranta koji je vitlao mačetom.

Nastavio sam sa gledanjem vesti na kojima su prikazivani britanski desničari koji su napali nekoliko džamija u Londonu. Na trenutak me je obuhvatila neka zloradost izazvana napadom sopstvenog patriotizma. Čitave ode multikulturalnosti padale su kao špilovi nad sada već jasnim međurasnim sukobom.

Krenuli smo na stadion. *Blue Is the Colour* je odjedanput prasnula dok smo prolazili pored restorana *Bikova nozdrva* koji je držao Čelsijev fan. Buljio sam u predivne fasade Fulam rouda o koje su se razbijale strofe navijačkog evergrina *Keep the Blue Flying Fly*. Nekoliko balavaca iz kolone

prelazilo je s trotoara na ulicu želeći da iznervira vozače i pokaže ko ima prvenstvo prolaza.

A onda smo stigli pred Čelsijev hram, Stamford bridž. Polako smo se približavali tribinama opasanim zidom na kom se nalazilo sazvežđe fudbalskih superstarova iz svih epoha, od Ozguda preko Zole do Azara. Na ulazu na tribine sačekao nas je glas spikera koji je ceremoniju rutinski dovodio do ekstaze. Sa stadionskog razglasa su se čuli čuveni taktovi orgulja a na njih su se nadovezivali uvežbani pljesak i huk „*Cheelsea*“.

Primetio sam i nekoliko transparentata koji su iskazivali divljenje božanstvu Žozeu Murinju. A kada su na teren izašli fudbaleri predvođeni Lampardom, decibeli su već imali zavidnu brojku. Bio sam čist, s krvotokom potpuno lišenim mezadexsa koji sam izbegavao na ovakvim događajima, jer me je činio odsutnim. Domaći igrači su bili opušteni do bahatosti koja je dozvoljavala luksuz – dodavanje petom ili makazice. Decibeli su skočili kada je Oskar uterao loptu iza leđa Liverpoolovog golmana teledirigovanim lobom čija je putanja ispratila pravilni luk duge.

Spikerovo evidentiranje pogotka i digitalni dokaz vođstva okačen na stadionskom semaforu naterali su nas na huk. Nakon nekoliko sekundi, na video-bimu je ukadriran naš deo tribina na kojima smo se jasno videli Greg, Džef i ja. Naš delirijum je ovekovečen i poslat na TV ekrane širom Evrope i sveta. Vrlo brzo mi je koncentracija sa utakmice prešaltovana na razmišljanje o tome ko me je sve možda video u kadru sa derbija: kolege iz agencije, porodica... Mia? Da li je ona slučajno uključila televizor i videla da igra „moj“ Čelsi, pa nije toliko brzo prešaltala kanal?

Bila je veća šansa da me je video Nenadović kome je u tom slučaju vilica ušla u stanje padanja jer je verovao da sam u nekoj bolnici u Bostonu gde mi saniraju prelome. Ili ako me je videla svinjska prilika iz DPU – Darko Jović, sigurno su mu se zatresle salame ispod potiljka kada je pokušao da shvati kako sam postao kralj teleportovanja i kako sam bostonski gips zamenio londonskom slobodom.

Nisam mogao da sredim misli koje su u stampedu preklapale jedna drugu. Naglo sam otišao do stadionskog toaleta. Gledao sam u pločicama iznad pisoara nejasne i blede senke pivom već odvaljenih navijača koji su glasno mrmljali.

Pri povratku na tribine ostalo je da zabeležim izdisaj zaustavnog vremena utakmice koji je iznosio tačno tri minuta, nakon toga stadionom se zaorilo

Blue Is the Colour i svi fudbaleri Čelsija pohitali su do naše tribine bacajući dresove.

I to je bilo to. Fajront je trebalo da proglase momci iz obezbeđenja u narandžastim prslucima na kojima je pisalo *Safety Steward*. Stamford bridž je počeo da se prazni. Kretali smo se kroz stadionske tunele u gomili koja je urlala klupske hitove presecane odama Žozeu Murinju.

Ali, kao i na koncertima, nikome još nije bilo do razlaza, samo što su ovde bis i razvlačenje zabave značili ponovni odlazak u pabove duž Fulam rouda. Smeh, pojedini urlici, razgovori i navijački repertoar prskali su londonski distrikt SW6.

Išli smo lakim kasom duž Fulam rouda. Iako se tokom ovih šetnji nisu mogli voditi neki smisleni razgovori, dešavalo se da na svakih nekoliko minuta Greg ili Džef odapnu pitanja koja su bušila monologe zakopčane u meni i razmišljanja koja su preskakala fudbal i odlazila ka onome što me je iznenada obuzelo tokom šetnje. I nisu me samo pitanja lečila od iznenadnih napada melanholijske, već su takav učinak imala i povremena pljeskanja po ramenu sasvim nepoznatih ljudi, redom navijača „plavaca“, koji su imali prava na iznenadno obraćanje tim dodirima jer svi smo bili jedno – *Blue Army*.

U ovom rikvercu, stigli smo i do današnje početne tačke, paba *Lavlji kutnjak*, gde nas je sačekalo rutinsko kvašenje grla, ali i odluka koju sam doneo sa Gregom i Džefom – da odemo do Holand rouda, u pab *Biskupovo zvono* koji je bio u vlasništvu Brajana Degza, jedne od nekada najopasnijih njuški sa Čelsijevog kopa i pripadnika zloglasne grupe *Hedhanters*.

Žamor gostiju paba u sadejstvu sa zveckanjem krigli i escajga i siktanjem točilica za pivo pravio je atmosferu u koju smo Greg, Džef i ja uklizali bez napora. Vrlo brzo je na naš sto kelnerica iskipovala tri porcije pastirske pite uz krigle *Bather* ejla.

Posle blickrig ekspertize i projektovanja bliske budućnosti našeg kluba, utonuli smo u pitu čiji je ukus tražio apsolutno obožavanje i koncentraciju koja je podrazumevala uzdržavanje čak i od fudbalskih tema.

Kako smo Greg i ja bili pušači, u logičnom redosledu stvari, izašli smo s kriglama na trotoar ispred paba. Sunčevi zraci bili su u povlačenju, ali su ipak još uvek bili u stanju da nas posipaju onim kasnim popodnevnim svetlom koje je izduživalo senke navijača po pločniku. A onda je svu idilu lenjog

kuliranja prekinuo huk koji je dolazio iz ulice. Nailazila je kolona demonstranta na čijem čelu se nalazio mladi cvikeraš koji je držao na ustima megafon iz kog je dopirala kakofonična priča koju su ipak razumeli ljudi koji su ga sledili. Posle svake njegove rečenice, oni su je horski ponavljali praveći buku koja se valjala ka nama.

„A da... ovo su demonstracije povodom jučerašnjeg prebijanja nekog mladog Iračanina kog su odvalili od batina negde u zapadnom Londonu. Čuo sam u vestima da će danas biti protest“, objasnio nam je Greg iznenadnu uličnu situaciju.

Gledao sam odsutno u dugačku kolonu koja nam se približavala i registrovao nerazumljive uzvike koji su zvučali u mojoj verziji kao *had ma kas mak tar jez*, mada ni u stosatnom vežbanju ne bih uspeo da ponovim reči koje su izgovarali ovi likovi protestujući zbog prebijanja njihovog zemljaka.

Nisam kapirao iz koje je zemlje ova ekipa ljudi ali blagim pogledom na zastave bilo je jasno da se ne radi o Lihtenštajnu, već o nekoj arapskoj zemlji.

I onda, u sekundi, neko je iz naše blizine, iz ekipe navijača koja je cirkala pivo, u kolonu zafrljačio kriglu. Velika čaša se, pre nego što je razbijena o asfalt, u rikošetu izudarala o dva-tri tela demonstranata koji su urlikom reagovali na iznenadni udarac. U sekundi praska stakla, nekoliko navijača je poletelo ka koloni koja se pred „gostima“ savila kao kobasica.

Buka je pocepala dotadašnji mir nad Holand roudom. Nastao je kovitlac u kom su već počele da cvetaju vilice i nosevi. Nekoliko demonstranata i navijača već je popadalo po ulici, a tuča je počela da dobija na masovnosti, pošto su se iz sekunde u sekundu regrutovali novi dobrovoljci željni da ovog kasnog popodneva na ulasku u predvečerje krenu u šibanje.

Za samo nekoliko sekundi se idiličan dan presvukao u turobnu epizodu. Osećao sam da mi stomak vibrira od scena i da je pitanje sekunde kada ću biti poprskan krvlju iz nečije lobanje. Rasistički urlici i jauci onih kojima je hitna pomoć već bila potrebna postajali su sve učestaliji. Na asfaltu su se već nalazili razbacani trofeji tuče: kačket, naočari, pa čak i papuča čiji se vlasnik verovatno nadao običnom lakom popodnevnu na sobnoj temperaturi. Neverovatno koliko je furiozno i u pravom jurišu jedan događaj raspapao lep dan i pretvorio ga u odvratnost. Omamljen hranom i ejlom, osećao sam se paralisano. Tromost mi je ispunila telo ne dozvoljavajući mu da napusti mesto koje je sve više ključalo. Greg je istovremeno povukao Džefa i mene za ruke uzvikujući da nestanemo, ali nas dvojicu kao da je nešto kočilo i

sprečavalo nas da odmaglimo.

Nejasno je bilo gde su patrolna kola koja uvek prate demonstracije. Nejasno je bilo i zašto je povorka zalutala u Holand roud gde su protesti bili retkost. I tek što sam se u kratkom razmišljanju pozabavio ovim stvarima, zvuci sirena bolničkog i policijskog kombija sa rotacionim svetlima nadjačali su urlike gomile. Natukao sam kačket na glavu.

Upustili smo se u brzi hod, mimoilazeći se sa patrolnim kolima. Zbog paranoje oko mogućnosti da sam progonjen u Srbiji uplašio sam se legitimisanja i propitivanja pa sam pomalo kočio korak trudeći se da ga ubacim u brzinu osobe koja se, eto, slučajno našla u incidentu sa željom da se iz njega udalji. Odavali su me kapa, navijački dres i flaša *Reaven* piva koju sam poneo sa sobom kao da su mi tih preostalih nekoliko gutljaja preko potrebni.

Baš na uglu ulice, dijagonalno od paba *Biskupovo zvono*, u podnožju bilborda sa ogromnom fotografijom Žozea Murinja u plavom dresu, u stotinki sam uhvatio Portugalčev pogled sa slike, ali je to bilo naglo prekinuto iznenadnom situacijom. Pred nama su se našla dva tipa, po boji kože očigledno učesnici demonstracija, od kojih je jedan brzinom munje zavitlao nožem i njime zakačio Džefovu ruku iz koje je šiknula krv. Stravičan Džefov urlik odjeknuo je Holand roudom ali su ga delom amortizovali buka i sirene iz neposredne blizine.

Bio sam paralisan. Panika mi je jurila duž tela. Sve se dešavalo u paklenom špilu opasnih trenutaka u kojima je ovaj tip vitlao nožekanjom, očigledno želeći da nastavi rezbarenje po našim telima. To su bile sekunde, a u jednoj od njih moja flaša je poletela na napadača i pogodila ga žestoko u glavu. U isto vreme na pločnik su se stropoštali i njegov nož i moja flaša. Krik napadača bio je uvertira u horor. Od siline udarca on je počeo da pada, a onda je ivica trotoara postala neka vrsta lansirne rampe koja mu je oduzela ravnotežu i ubrzala pad. Ali pre nego što će se leđima sastaviti sa asfaltom, u deliću sekunde pocepanom na stotinke, na telo napadača su naletela kola hitne pomoći koja su jurila ka mestu nereda da bi pokupila ranjene demonstrante i navijače.

Začuli su se strahovit udarac o haubu i užasni krik mladog Arapina čije se telo stropoštalo na asfalt. Iz kola hitne pomoći sa urlajućom sirenom na krovu izleteli su medicinska ekipa i vozač koji se držao za glavu. Džef, koji je šakom držao ranu pokušavajući da zaustavi krv, spremao se da zatraži pomoć

iako je njegova povreda sada bila u drugom planu jer su se i lekar i ostalo medicinsko osoblje nadvili nad Arapinom. Ne prestajući da sopstvenu šaku koristi kao flaster, Džef se okrenuo ka Gregu i meni. Potpuno svestan svega što se izdešavalo u poslednjim minutima, neverovatno racionalno je procedio: „Nestanite odavde. Nadajmo se da je ovaj preživeo. Upamtite, ako dođe do ispitivanja – ovo je bila samoodbrana“.

To *samoodbrana* je razvukao pri kraju reči kao da je produženjem hteo da upozori da bi stvari mogle dodatno da se iskomplikuju srazmerno stanju Arapina koji je i dalje nepomično ležao na ulici. Ova Džefova pribranost i razvlačenje reči „samoodbrana“ bili su ispraćeni jednim dugim pogledom upućenim meni. Razvukao sam lice u grimasu odobravanja i razumevanja, ali kako sam u ovim poslednjim minutima makar deo njihovih sekundi trošio na neracionalnost, tako sam s tim nesvesnim epizodama nastavio okrenuvši glavu ka bilbordu sa likom Žozea Murinja.

U tom trenutku tromog popodneva polivenog umorom, adrenalinom i pivom, dešifrovao sam iz Portugalčevog pogleda nešto što sam shvatio kao razumevanje i preporuku da odem. A i Greg me je povukao za ruku otklanjajući moju paralisnost za koju sam malo kasnije shvatio da je mogla da bude opasna da smo se zadržali još neko vreme na mestu nesreće. Gungula izazvana naletom kola hitne pomoći na Arapina dala nam je dovoljno vremena da nestanemo. I nestajali smo, užurbanim koracima sumnjivaca koje niko nije mogao da prepozna, a onda smo usporili da bismo u cik-cak uličnom krstarenju i presecanju stigli do stanice metroa.

Na početku smo hteli da uđemo u taksi, ali nas je naša odeća naterala na zaključak da je najmanje sumnjivo da se evakuišemo iz opasne zone metroom. Bilo je potrebno svući sa sebe Čelsijeve dresove, šalove i kačkete. Razmišljali smo kao ubice koje čiste tragove i spiraju krv žrtava sa sebe. Naši dresovi, iako potpuno čisti, sada su bili kao košulje na kojima se presijavaju fleke od krvi. Ti tragovi iznenadnog zločina udaljivali su se sa svakom stanicom metroa. Iz tjuba smo se ukrkali na voz za Luišem gde se nalazila Gregova kuća u kojoj ćemo biti na sigurnom i s voajerskom predanošću lutati kanalima kako bismo saznali šta se dešava. Imao sam strašnu glavobolju i kao da mi je svaka nova misao udarala u već prenapregnuti mozak.

XV

Po ulasku u Gregovu gajbu odmah sam progutao tabletu protiv bolova. Iako smo bili na svom terenu, obojica smo želeli da što pre obučemo „civilke“. Pripadnost voljenom klubu postala je zbog svega što se izdešavalo u poslednjih sat vremena dokaz zločina, ili ako ne baš to, onda bar jasan znak raspoznavanja sumnjivaca. Dvorište Gregove kuće srećom nije gledalo na ulicu, što mi se kao konstatacija činilo idiotskim jer niko za nama nije raspisao poternicu.

U tom nizu neracionalnosti ponašali smo se kao lica sa poternica koje samo što nisu počeli da lepe po ulicama Londona i prikazuju u prvim minutima vesti. Posle instant boravka u dvorištu i popušenih cigareta vratili smo se u kuću. Sunce u uzmicanju je ipak odašiljalo zrake koji su produžavali dan i odugovlačili sa sumrakom. Greg je otvorio pivo, a ja sam povlačio dugačke gutljaje frenk-kole jer su me lager i ejl odvodili na scenu u kojoj zavaljujem flašu u glavu Arapinu i čujem njegov krik kada su ga kola hitne pomoći pokupila u padu. U padu koji sam ja izazvao.

„Koliko god smo jurili, ipak sam stigao da razmislim o situaciji. Ne mogu ti ništa“, otpočeo je Greg.

Nije mi se svidelo što je s tim *ti* koje mi je uputio delovalo kao da se sve prebacuje na mene. Radilo se o nesrećnom slučaju, ili kako je Džef opraštajući se od nas ispred kola hitne pomoći i ispod bilborda Žozea Murinja rekao – samoodbrani.

„Druže, bila je to, kako reče Džef, samoodbrana“, uzvratio sam Gregu koji je već počeo da se ispravlja.

„Naravno, bila je samoodbrana i nemoj, brate, da misliš da te okrivljujem što si odvalio onog drkadžiju flašom. Da sam ja imao u ruci što i ti, ne bih razmišljao da li da mu saspem bocu u glavu. Naravno da bih ga gađao. U ovome smo zajedno.“

„Okej. Hvala. Ne gledaju mi se vesti. Bojim se da je tip mrtav. Non-stop mi se to vrti po mislima“, paranoja mi se uvećavala i nisam hteo da je

sakrijem pred Gregom.

„Gledaćemo vesti kasnije, kad nam se tela opuste i puls uđe u normalu. Ne verujem da je mrtav. Kola nisu išla brzo. Iznenada je pao pred njih ali ona su već usporavala jer je sledilo skretanje na Holand roud“, analitičnim rečenicama me je smirivao Greg.

„London ključa proteklih dana od kada su oni moroni zaklali vojnika i sad smo mi dopremljeni nevini na ražanj čitave situacije. Gledali smo običnu utakmicu, a našli smo se u sranju“, izbacivao sam čak i smislene rečenice u dijalogu sa Gregom.

„Jebeš suviše razmišljanje. Stvar je prosta. Tip je krenuo na nas nožem. Džefu je pokidao ruku, a možda bi neko od nas bio proboden nasmrtno. U pitanju je jebena samoodbrana. Nećemo više analizirati“, trudio se da rastera paranoju i loše misli Greg.

Posle ovog dijaloga, obojica smo utonuli u ćutanje da bismo zauzeli mesta na foteljama ispred televizora sa kojeg je počela da dobuje uvodna špica vesti. Već u prvim sekundama najavljena je reportaža u vezi sa tučom u Holand roudu. Osetio sam da mi uzbuđenje nanovo prodire u sve kapilare. U rutinskom scenariju tih ekskluzivnih izveštaja isporučeni su kadrovi makljaže u idiličnoj scenografiji Kensingtona uz dramatični glas reportera. I Greg i ja smo nabaždarili čula na gotovs jer smo želeli da iz svake sekunde očitamo svoju situaciju.

Reporter je negde na početku izveštaja spomenuo ono što sam već konstatovao, a odnosilo se na neshvatljivu lokaciju demonstracija kao i na odsustvo policijskog obezbeđenja, što je verovatno bilo posledica uljuljkivanja u mišljenje da je u Holand roudu jedini mogući incident kada se kućnoj pomoćnici flaša sajdera stropošta iz cegera i raspukne se na pločniku na putu do budžovanske kuće u kojoj žena radi. Statistički je verovatnoća nekog izgreda u ovom kraju bila na jednocifrenom procentu.

A onda je spomenut bilans povređenih gde je kao najtragičniji naveden slučaj mladog Iračanina koji je u kritičnom stanju prebačen u bolnicu. Spomenuta je bizarna epizoda u kojoj su na njega naletela kola hitne pomoći. Njegov nesuđeni četvorotočkaški ubica iz nehata pružio mu je pomoć odvlačeći ga na hospitalizaciju nakon što mu je haubom odvalio telo. Nijedan detalj osim toga nije spomenut u izveštaju.

Onda je slika vraćena u studio gde je neki mudri sociolog cvikeraš trebalo

da prokomentariše današnje nered. On je, logično, vratio sve na događaje iz poslednjih dana. Politička korektnost kojom je planeta dresirana naterala je i gosta u studiju i voditeljku programa da kroz čitava ova dešavanja prolaze na prstima. Naravno da se, ako su dva obojena lika islamske veroispovesti odrubila glavu belom vojniku, posle čega je na ulice izašao desničarski EDL, da bi nakon toga došlo do ovih nereda u Holand roudu kada su Čelsijevi beli navijači napali arapske demonstrante, radilo o nečemu što i te kako ima veze sa rasnim problemima.

Ali i voditeljka i sociolog su u svojoj analizi prolazili kroz poslednje događaje samo blago flertujući sa mogućnošću da su u pitanju rasno-verski razlozi, plašeći se da kažu da su u svim ovim incidentima jasno podeljene strane. A više nego očigledno je bilo da su one rasno podeljene. Ipak, to je stidljivo spomenuto kroz repriziranu sekvencu priloga u kojoj su premijer Kameron i gradonačelnik Džonson posetili neki londonski kvart i pričali sa pripadnicima raznih zajednica od kojih sam upamtio baticu sa turbanom na glavi i crnog lika u nekoj haljini, izabrane tako da su obojica u tom susretu sa britanskim establišmentom demonstrirali autentičnost lokalnog dejstva ili pripadnost etničkim grupama koje uživaju u idiličnom ambijentu londonskog predgrađa u kom je melting pot usisivač apsorbovao religije i rase iz celog sveta.

Gotovo u sekundi kada je prilog bio završen, voditeljka je odjavljujući segment vesti spomenula da će u sledećim informativnim emisijama biti novih detalja o današnjim događajima kao i novih informacija o stanju povređenih uključujući i Iračanina kojeg sam odvalio flašom ispod Murinjevog bilborda u Kensingtonu. Dok sam paralisano posmatrao voditeljku, osećao sam da gubim dah pa sam mehanički zgrabio frenk-kolu sa željom da mi gazirani slatkasti napitak pomogne da se vratim u normalno stanje.

I Grega je ovo prodrimalo, ali se trudio da deluje pribrano:

„Ne brinimo, ova riba je spomenula nesrećni slučaj. Nigde nema ni reči o napadu na Iračanina, rekli su samo da su ga pokosila ambulatna kola.“

„Druže, opet si spomenuo reč 'napad', a pričali smo o samoodbrani“, replicirao sam Gregu.

„Okej, okej, okej... znaš vrlo jasno da mislim da se radilo o samoodbrani. Ali, najvažnije je to što je voditeljka rekla da se Arapin nalazi u teškom stanju jer je podleteo pod kola. Nije spomenula nikakvu makljažu.“

„Ali, druže, ako ga skinu sa uređaja za reanimaciju, ako je uopšte na njima, velika je verovatnoća da će ga pitati šta se desilo. Da li ga je opalilo sunce pa se zanjihao i izgubio ravnotežu ili je pretrčavao ulicu ili ga je neko gurnuo na nju? Pitaće ga, budi siguran. Ne veruješ valjda da će Arapin samo razdužiti bolničku pidžamu i papuče i otići iz bolnice sa jedanaestoro braće a da ga niko ne priupita o tome šta se dešavalo.“

„Pa šta, i ako ga budu ispitivali, mi smo čisti. Uostalom, otkud on zna ko ga je napao. A i ako se sazna, ponavljam, mi smo čisti“, brzo je izgovorio Greg želeći da ubedljivošću smiri situaciju i prekine suvišne analize zaključkom koji je sa nas skidao krivicu.

U prećutnom paktu, Greg i ja smo uplivali u razgovor koji nije imao veze za ovim događajem. Kao da se ništa nije desilo i kao da smo se ponovo zatekli u danu u kojem se odigravao inventar Čelsijeve polusezone. To je bio ležerni razgovor koji je na trenutke ometalo blago pijanstvo obojice. A posle desetak minuta Greg je ustao i saopštio da ide da legne. Iako sam bio umoran rekao sam mu da ću se još malo zadržati i surfovati internetom na šta je moj londonski brat odapeo upozorenje da je najbolje da se i ja odlučim za krevet jer bih vršljanjem po sajtovima ponovo mogao da upadnem u razdražljivost i paranoju.

Ali ja sam ostao. Na startu vizite omiljenih sajtova pogledao sam izveštaj i fotografije sa današnje utakmice. Ali kao da sam žurio sa preletanjem najvažnijih trenutaka sa današnjeg derbija puštajući da me van svakog razuma proguta radoznalost pa sam se kursorom usmerio ka poslednjim vestima u kojima je bio tekst o današnjoj tuči u Holand roudu.

Srećom, nikakvih novih saopštenja o Arapinu nije bilo osim onog već dobro znanog u kom je njegovo zdravstveno stanje nazvano kritičnim. Nisam odoleo, morao sam da posetim i *Srbija pouzdano*. Odahnuo sam kada sam shvatio da je poslednja vest o meni ona koju sam pročitao još pre nekoliko dana. Nije me bilo na udarnim poljima portala, na kojem su i dalje stajali stari baneri.

Pohitao sam i na *Fejsbuk*, najpre na moju stranicu na kojoj je bila izlepljena gomila postova likova koji su se raspitivali o mom povratku u Beograd. Prelazio sam točkom miša preko svih tih pitanja i želja za oporavkom i jurio sam nizbrdo po starijim okačenim stvarima ne bih li saznao šta se dešava tokom mog odsustva iz domovine. Bilo je zalepljenih spotova, nekih linkova na koje i pored radoznalosti uopšte nisam poželeo da

kliknem. U nekom sumanutom optimizmu nadao sam se da je možda i Mia nešto okačila, ali ne, ničega nije bilo.

Ne znam da li je olakšanje nastupilo kada sam kursorom opalio po ikonici *turn off*, ali nisam se mučio sa nesanicom. Dovoljno je bilo da se sasvim kratko pozabavim buljenjem u digitalnu sekundaru na DVD plejeru u sobi u kojoj sam spavao pa da uklizam u san.

XVI

Probudio sam se u stanju zbunjenosti, koje se nije moglo opravdati nezavršenom adaptacijom na novi krevet i gajbu pošto sam ovde, u Gregovoj kući, već bio danima. Ali ti prvi minuti po buđenju bili su slični restartovanju kompjutera. Kao da je trebalo da se svi podaci poslažu u postojeće foldere. Dok je to trajalo i dok mi mozak još nije bio u funkciji, bio sam bezbrižan, ali čim sam se razbudio, prva misao mi je odletela na epizodu sa Arapinom.

Greg je bio budan jer je iz dnevne sobe dopirao poslednji hit Dženifer Vašington *Moja ljubav šišti kao tonik* koji je imao zarazan refren, što je nateralo mog domaćina da „pritisne gas“ na svom uređaju i pojača ton do granice na kojoj su membrane zvučnika pulsirale do pucanja. Očigledno, imao je želju ne samo da otvori prepodne ubitačnom trominutnom bravurom Dženifer Vašington već i da me istera iz kreveta.

Ustao sam i našao se pred ogledalom u sobi. Zurio sam u svoj lik očekujući promenu. Nešto kao kad FBI agent iz *Tvin Piksa* u finalu serije gleda svoj odraz registrujući da iz njega izbija zlo. Predano sam gledao svaki kvadratni milimetar svog lica ne bih li u njemu prepoznao novopečenog ubicu. U samo dvadeset četiri sata, koliko je prošlo između moje dve posete ogledalu, postao sam možda osoba koja je nekome oduzela život. Možda je moja žrtva upravo skinuta sa uređaja jer je kardiogram upao u monotoniju i naterao štampač da ispiše dugačku ravnu liniju kao jasan znak rastanka od života.

Sve me je to okupiralo, ali srećom, Greg je, reprizirajući pesmu Dženifer Vašington, počeo da me doziva da izađem iz jazbine.

Ubrzo sam se našao u dnevnoj sobi gde me je Greg čekao dok je miris jaja i prepečenog hleba jurio u nozdrve. Čim smo zauzeli pozicije i otpočeli s mljackanjem tosta i jaja i grgoljenjem soka od pomorandže, Greg je izustio:

„Jedemo, pa kafa i cigareta i nema priče o onome od juče. Slušao sam vesti i sve je isto kao sinoć. Arapin je u lošem stanju, ali ne i beznadežnom.“

„Da li se javljao Džef? Sinoć smo ga potpuno zaboravili...“

„Javio se pre oko sat vremena. Mislim da će nam se pridružiti.“

„Dakle, sve je okej?“

„Sve je okej. I ako pitaš za ranu i ako te zanima da li ga je neko ispitivao.“

„Naravno da me interesuje rana, a radoznao sam i oko ovog drugog.“

„Sve je okej. Nije bilo ništa opasno što se tiče rane. Tip ga jeste gadno posekao, ali vrlo brzo posle previjanja pustili su ga kući. Džef misli da, usled čitavog haosa, nikome nije palo na pamet da ga nešto priupita. Niko njegovu povredu nije doveo u vezu sa padom Arapina pod bolnička kola.“

„To je čudno. Ne mogu reći da me njihova aljkavost ne veseli, ali mi je sve to neobično. Dva tipa, od kojih je jedan isečene ruke, a drugi pada pod kola, i to na metar udaljenosti, a niko ih ne dovodi u vezu...“

„Neobično ili ne, nama ide u prilog.“

„Naravno da nam ide u prilog. Nemoj misliti da mi je žao što oni nisu revnosni.“

„Pazi, nije isključeno da će, ako bude nekog policijskog čačkanja čitavih jučerašnjih nereda, neko početi da povezuje priču, ali pitanje je šta bi mogli dovesti u vezu.“

„Pa mogli bi ispitati ne samo Džefa, već i Arapinove ortake, mada oni, s obzirom da su imigranti, mogu da požele da ništa ne pričaju i da ih niko ništa ne pita. Pa i da kažu da sam odvalio ovog flašom, to ih ne spasava jer su oni napali nas. Mislim da je njima više stalo da panduri ne počnu da čačkaju.“

Posle produženog doručka i uz malo protivljenje Grega, uključio sam televizor uz obećanje da ću preskočiti engleske kanale. Daljinskim sam se dočepao CNN-a na kojem je tekla reportaža o slavlju u Kentakiju nakon hapšenja dvojice muslimanskih terorista koji su nekoliko dana ranije rafalima pokosili desetine ljudi u šetnji na nekom tradicionalnom hepeningu.

Nikako nisam mogao upamtiti naziv tog događaja koji se održavao svake godine u isto vreme jer me zapravo nije ni zanimalo zašto se hiljade ljudi nalaze na ulici i svetkuju uz roštilj, pivo i gazirana sranja. Na poslednjoj, ovogodišnjoj, šetnji dvojica pomahnitalih „sinova džihada“ su se našla među gomilom po kojoj su počeli da sipaju rafale iz automata.

Sada, nekoliko dana nakon masakra, ljudi su ponovo izašli na ulice slaveći pandure koji su uhapsili dvojicu ubica od kojih je jedan u kritičnom stanju.

Gledao sam ushićenje građana Kentakija koji su trtljali u kameru zahvalnost pandurima, nacionalnoj gardi i ostalim čuvarima, kako su naveli, njihovog mirnog sna. Televizijski prilog je bio dostojan informativnih programa režimskih medija Miloševićeve ere, podsećao je na prikaze onih baba koje su tokom NATO bombardovanja igrale kolo na mitingu na beogradskom Ušću posle obaranja aviona F-117A.

Sopstvena sudbina mi se učinila beznadežnom. U napadima panike video sam svoj život kako se ogromnom brzinom približava ćorsokaku. Da li bih za nekoliko dana, ili čak sati, mogao da budem označen i kao ubica?

Ali već sam bio utreniran da se iz nezgodnih razmišljanja velikom brzinom prešaltujem na nešto drugo, tako da sam se u sekundi okrenuo ka Gregu saopštivši mu da želim da procunjam po gradu. Istina, pitao sam ga da li je to pametno, na šta je moj engleski prijatelj samo odmahnuo rukom i sasuo kratku utehu da mi nismo lica s poternice tako da mi sloboda kretanja nije ničim ograničena. Dodao je da će me pozvati ako bude nepovoljnih vesti ili ukoliko dogovori viđanje sa Džefom.

Natukao sam rejbanke na nos, ali ne zbog potrebe da zakamufliram mamurluk i pokupim podočnjake ispod okvira naočara, već zato što je sunce isporučivalo zavidan broj celzijusa za londonske prilike. Engleska prestonica postajala je s godinama sve toplije mesto, a iznenadna klimatska promena je prošle godine odnela i nekoliko života. London se drastično menjao, ali ne mogu reći da su me te promene oduševljavale. Nekadašnje buntovništvo, rokenrol, pank... sve je to bilo dislocirano iz Londona. Nekadašnji disidenti potpuno su nestali ustupajući kvadratne metre pločnika bogatim Rusima koji su izvodili u šoping supruge ili kurvice iz svoje ergele. Tapacirali su im tela barberi tkaninama i okivali im ruke kartijeima i roleksima. Isto to su radili i Arapi koji su svoje mašine moćne kubikaže turirali po koncentričnim prstenovima oko Sloun skvera i Belgrejvije.

Obest je mutirala do krajnjih granica, pa nije bila retkost videti pozlaćene bentlije i rolseve koje su u zapregu moći uprezali arapski i ruski tajkunski kočijaši. Ove pozlaćene karoserije monstruoznih mašina zaslepljivale su prolaznike od Kings Rouda pa sve do Patni bridža do kojeg su ovi novi gospodari stizali u urlajućem galopu svojih automobila.

London je postao konzumentski grad i u njemu je morao biti rođen novi fenomen koji je već odnosio žrtve.

Bio je to šoping. Za razliku od Londona iz sedamdesetih i osamdesetih

kada su pažnju turista privlačili pank desperadosi, modovi, hipici... sada je više nego očigledno bilo da je grad prvenstveno postao konzumentski i biznis centar. Većito sivilo se neprestano sliva kroz prozore. Jedini plamičak na kraju tunela je nada u dolazak vikenda koji za skoro sve počinje najtežim maliganskim transovima već u petak uveče. U vreme fajronta prolaznici bukvalno obilaze nepomična tela ispred pabova.

Osim klime i šoping manije, pažnju mi je svakodnevno obuzimala i demografska promena grada. Sada je to bilo pojačano i time što sam se, ne svojom voljom, našao u rasnom neredu koji bi u finalu za mene mogao biti tragičan.

U suludom kreiranju uznemiravajućih misli stigao sam i do čudnog novog osećaja prilikom mimoilaženja sa jednom arapskom porodicom. U svim Arapima Londona počeo sam da vidim potencijalne rođake moje jučerašnje žrtve. Tako sam i u porodici koja mi je išla u susret, ocu, zabrađenoj ženi i slatkoj ćerki video najbliže osobe nesrećnika koga sam koliko pre dvadesetak sati poslao na intenzivnu negu. Zamišljao sam da mu baš oni odlaze u posetu i mimoilaze se s njegovim krvnikom, a da to i ne znaju.

Želeo sam da pobegnem u Čelsi ili Belgreviju, londonske kvartove koji nisu obilovali muslimanskom ekipom. Želeo sam to jer su u mojim suludim projekcijama svi Arapi Londona bili džinovska ožalošćena porodica koja se molila za svog rođaka koji je podleteo pod kola hitne pomoći.

XVII

Probudio sam se s blagom glavoboljom koja je uobičajena nakon dana u kojem je mozak prenapregnut lošim mislima, a telo alkoholom ili kojekakvim supstancama. Tek što sam se spustio u dnevnu sobu da pozdravim Grega, začulo se zvono na ulaznim vratima na kojima se pojavio Džef sa uvijenom rukom.

Činilo se da su od našeg poslednjeg viđanja protutnjala dva godišnja doba, a ne samo tridesetak sati. Džef je predupredio naša pitanja i izjavio da se oseća fenomenalno i da bi odmah mogao s nama na još jednu utakmicu ili u pab. Pošto mi nije pošlo za rukom da „prikočim“, uspeo sam da, što mi se inače često dešavalo u sličnim prilikama, izgovorim idiotsku rečenicu: „I da otperjamo još nekog lika pod točkove.“

Usledila je tišina, a onda grohotan smeh mojih engleskih prijatelja.

„Niko me nije pitao za Arapina. Nije bilo ni policije koja bi se raspitivala o slučaju. Moram da kažem da je to pomalo neshvatljivo, ali nam ide naruku. To sve spada u onaj mit da je engleskim pandurima glavno da naplaćuju kazne dok se u pozadini dešavaju svakakvi zločini“, rekao je Džef.

„Zajebi, nije bilo zločina“, odgovorio sam.

„Naravno da nije. Radi se o nesrećnom slučaju. A ono što nam zaista ide naruku je što mislim da ortaci tog Arapina neće nikoga okriviti jer bi ih to označilo kao napadače. Kako god okreneš, mi smo lica koja su dejstvovala u samoodbrani“, rafalno je ispalio rečenice koje su me ubedljivošću potpuno razveselile.

Ta ubedljivost koja bi me razveselila ili makar smirila nedostajala mi je sutradan u pabu *Lisica i stari mlin* u kom sam čekao Grega posle njegovog posla. Obožavao sam ovaj pab u Mejferu u čijem se središnjem delu nalazila ogromna lutka lisice u kariranom odelu i sa velikom čašom ejla u ruci. Na zidu je bila okačena glava lisice sa kačketom, a u sredini druge sobe paba dve preparirane lisice stajale su u staklenoj kutiji. Zanimljivo je da su kelnerice imale lisičje repove koji im nisu ometali kretanje a time ni promet i profit

lokala.

U pabu su se okupljali uglavnom poslovni likovi a prajmtajm je bio u popodnevnim satima kada bi bankari i menadžeri iz Sitija dojurili da natankuju svoja ždreća vrhunskim ejlom koji se presijavao poput lisičje dlake. U *Lisicu i stari mlin* je dolazila opuštenija varijanta menadžera i brokera. Svi su bili u perfektnim odelima i nosili su kožne torbe koje su na ovom mestu sejali po podu, ali niko od njih nije imao gikovsku fizionomiju.

Zanimljivo je da su mnogi od tih likova pripadali japi plemenu koje sam zvao „drečave čarape“. Deo ovih brokera je narušavao svoj izgled narandžastim ili ljubičastim čarapama. To je bila jedina mogućnost njihovog korodiranja besprekornog imidža belih kragni koje su ordinirale londonskim Sitijem u kojem su se opsluživali i plodili novac i moć. Drečave čarape su bile jedini način razlikovanja i pobune. Iste takve je imao i Greg koji je dojurio u *Lisicu i stari mlin* s nekom turobnom grimasom. Pre nego što će usnama pokupiti penu s vrha krigle, obratio mi se:

„Može se desiti da postane gadno.“

„Vreme, ili šta?“, trudio sam se da iscedim duhovitost koja se pretvorila u čist idiotluk.

„Pa može se reći da će možda nastupiti gadno vreme... Gadno vreme za nas trojicu.“

„Prestani da glumiš meteorologa i reci šta se desilo!“

„Dilan, ortak koji radi u mojoj banci, navijač je Čelsija i onog dana kad smo igrali protiv Liverpula, posle utakmice je baš kao i mi bio u pabu... U *Biskupovom zvonu*.“

„I?“

„Danas mi je rekao da panduri pregledaju snimke sigurnosnih kamera i da su krenuli da 'češljaju' goste paba koje su identifikovali.“

„To je najgora vest. Šta sad da radimo? Da verujemo u dobar žreb i da nas neće izvući?“

„Nadajmo se, ali ja sam skeptičan – ne verujem da će ikoga preskočiti.“

„Što?“

„Pa sekjurititi kamere su sve goste usisale u snimak. Nema šanse da su zažmurile i preskočile nas. Nadajmo se samo da nijedna kamera nije uhvatila nas i Arape u klinču. Ako jeste... Čao, doviđenja. Gotovi smo.“

Dokrajčili smo još dve ture *Red Fox* ejla, spuštajući glas u trenucima dok su kelnerice promicale oko stolova i odnosile ispražnjene krigele. Onda bismo blago povisili ton i nastavili priču koja je prekinuta Gregovim predlogom da se tornjamo iz *Lisice i starog mlina*. Razgovor smo nastavili u njegovoj kući, ali nikako nismo uspevali da popravimo raspoloženje.

Sada sam već naše verovanje da policija neće preduzeti ništa i da će se ceo incident završiti hospitalizacijom Džefa i Arapina mogao da okarakterišem kao izuzetnu naivnost. Izuzetno loše raspoloženi odvukli smo se u krevete. Probudio sam se malo pre nego što će Greg krenuti na posao. Učinilo mi se da je manje sumoran nego sinoć, ali nisam želeo ništa da ga pitam.

U trenutku sam doneo odluku da napustim London. Ne, nisam se osećao kao kukavica, ali morao sam da objasnim Gregu i Džefu da je to prirodan sled stvari, a ne napuštanje palube. Nisam želeo da pomisle da sam lik koji beži od zajedničke krivice i ostavlja ortake na cedilu.

Sat nakon što se Greg uputio ka odajama *Trafalgar banke* u Sitiju i ja sam krenuo u grad birajući dabldeker a ne metro. Bio je to novi model crvenog autobusa na sprat koji je bio varijacija prethodne verzije komunalnog vozila jer je imao zaobljen zadnji deo i pozadi nije imao vrata, a na tom otvoru busa nalazio se službenik gradskog prevoza koji se brinuo o regularnosti *ojster* karata i o bezbednosti putnika.

Sedeo sam na prednjem sedištu na spratu, tik do prozora i ispod displeja na kom je kao kajron curio red vožnje. Ovo je bila možda poslednja mutacija dabldekera u kojoj se vozim slobodan. Nije isključeno da ću na slobodu izaći tek kada se pojavi četvrta ili peta verzija ovog brendiranog autobusa.

Tešio sam se da kraj priče o makljaži možda ima bolju verziju u kojoj bih bio proteran iz Engleske, ali i to je značilo da ću preskočiti vožnju u četvrtoj mutaciji čuvenog londonskog autobusa. Ovo merenje ljudske sudbine i života preko crvenih dabldekera bilo je bizarno ali donekle smešno. Ipak, tešio sam se da bi nevolje mogle da me preskoče ako me kojim slučajem sigurnosna kamera nije ubeležila, ali je šansa za to bila mala.

Skliznuo sam u paranoju. Koji minut po izlasku iz autobusa bio sam uveren da me po pločnicima distrikta Hamersmit prati tip u kežual odeći. Ovaj lik je sedeo na susednom paru sedišta koji je takođe bio tik do prozora na gornjem spratu autobusa. Zanimario sam činjenicu da sam dva puta registrovao kako bulji u mene. Kad sam ga drugi put pogledao, zadržao sam pogled skoro pola minuta pitajući se da li sam saputnika možda ranije negde

sreo. Ali nije prošlo mnogo od izlaska iz busa do pojave paranoje u kojoj sam bio ubeđen da me prati privremeni komšija sa drugog sprata dabldekerera.

Primetio sam da već desetak minuta idemo istim putem i bio sam potpuno siguran da me prati detektiv Skotland jarda, koji je stilom oblačenja bio nivelisan sa navijačkom ekipom. Već su bile profane priče o tim tipovima koji se infiltriraju u razne grupe u potrazi za uljezom. Onda sam naglo zakočio ispred čajžinice *Vingl* glumeći zainteresovanost za paletu svih mogućih čajeva koji su, smešteni u kutije izuzetnog dizajna, krasili izlog. Čekao sam da se na staklu pojavi odraz mog pratioca. Kada se to desilo, zapazio sam da je tip u prolazu jasno okrenuo glavu ka meni.

Propustio sam ga da odmakne nekoliko koraka, ali on je išao sporo i ubrzo se naglo zainteresovao za izlog neke radnjice sa drangulijama. To mu je dalo priliku da me propusti jer sam ionako krenuo, pa bi još jedno moje zastajkivanje delovalo krajnje idiotski.

Uopšte više nisam sumnjao u to da se radi o njuški Skotland jarda. Proteklo je više od deset minuta otkad sam bio izložen monitoringu policajca na dužnosti, tako da o slučajnoj filigranskoj podudarnosti naših ruta nije bilo ni govora.

Bio sam praćen, što je ubrzalo moju paranoju.

Zapalio sam cigaretu pokušavajući da se smirim i smislim bar nekoliko rečenica ako usledi propitivanje.

Dosadilo mi je ovo zezanje, pa sam drugi put prestigao detektiva Jarda. Pri preticanju sam odglumio nezainteresovanost ali sam imao osećaj da je inspektor okrenuo glavu ka meni. Nisu me interesovali detalji jer mi je bilo jasno da bi uskoro mogao da me smota i privede na razgovor.

U sekundi sam ugledao javni toalet čiji je ulaz ličio na minijaturnu stanicu metroa. Spustio sam se u podzemlje i zauzeo položaj u prvom redu pisoara. Kuka na mom rajsferšlusu nije stigla ni dopola kada sam ugledao detektiva na poslednjem stepeniku. Zauzeo je susedni pisoar, što mi je unelo napetost usled koje nisam mogao da pustim ni kap. Imao sam osećaj da zastoj traje već čitav sat, a ne dva minuta. Za to vreme sam primetio da agent londonskog Meta ili Jarda baca pogled ka meni. Odlučio sam da mu se obratim prvi:

„Gospodine, možemo na ispitivanje ali valjda nije neophodno da to bude na komšijskim pisoarima.“

„Želiš da te ispituju? Želiš da te ja ispitujem ili...?“

Kako je izgovorio ovu rečenicu, inspektor je krenuo šakom ka mom šlicu. Izmakao sam se i procedio:

„Nikada, ni u serijama a ni u knjigama, nisam saznao za ove metode Skotland jarda. Da li vi okrivljene uvek odmah hvatate za muda?“

„Ej, kakav Jard? Kakvo ispitivanje? Čoveče, šta ti je?“

Kakvo fulanje. Kakve gluposti. Nasmeljao sam se.

Jedan gej start učinio mi se kao praćenje agenta londonske policije. Ali valjalo se iščupati iz ove scene koja mi je izazivala napade smeha.

„Čoveče, bio sam ubeđen da si inspektor... Detektiv, zamenik inspektora ili detektiva...“

„Znači, sumnjiv si. Zašto bi pomislio da te prate panduri ako nisi sumnjiv?“

„Moja oyster karta za gradski prevoz je istekla.“

„Ma daj! Da nisi neki opasni ubica, razbojnik, otmičar?“

„Ništa od toga.“

„Ali pomislio si da te prate?“

„Paranoja, nemam pojma. Stranac sam, a nešto je vruće ovih zimskih dana u Londonu pa se bojim da smo mi stranci postali vrhunski sezonski sumnjivci. Osim toga, prilepio si se, a nisam ti dao povoda.“

„Dakle, nisi...“

„Nisam gej. Moje saučešće.“

„Za moj uloženi trud i vreme. Svejedno, ulični lov je uzbudljiv baš zbog neizvesnosti.“

„Ja ne bih imao herca za te prepade. Mislim da bih se plašio da me neko ne izudara ako sam pogrešno nanišanio u lov u kao što si ti danas.“

„Eh, nismo u šezdesetim. Svako može da oprost nečije nerazumevanje, grešku ili loše ponašanje na ulici ako nije bilo nasilno.“

„Dobro, ja sam ti oprostio, aj'mo gore na vazduh i cigaretu.“

„Ja mogu i ovde da popušim.“

Nasmeljao sam se na ovu foru fejk inspektora, a u stvari tridesetogodišnjeg gej tipa u kežual oblandi.

Ubrzo, bio sam na vazduhu kvarta Hamersmit i lagano pušio ispred ulaza

javnog toaleta sa tipom koji me je prepaao na ulici a zatim iznenadio za pisoarom. Ne verujem da smo slučajnim prolaznicima izgledali kao likovi koji se nisu sreli od fakulteta. Boravak ispred javnog toaleta je upućenijima jasno ukazivao na to da smo obavili posao kao kraljevi ili kraljice toaleta, kako su nazivali pedere koji masturbiraju ili usisavaju penise iznenadnih poznanika za pisoarima.

Nisam imao vremena da se bavim percepcijom slučajnih prolaznika, a i moj friški poznanik me je pozvao na kratku kafu ili brzopotezno pivo u pabu *Kovač iz Hamersmita* u neposrednoj blizini.

Čim smo naručili odabrane polutke pinte bombarder piva, moj nesuđeni inspektor je rekao:

„Ovo ja častim za tvoj pretrpljeni duševni bol.“

„A onda ću ja drugu turu za tvoj gubitak vremena.“

„Ha-ha-ha-ha, okej. A stranac si iz koje zemlje?“

„Srbija.“

„Znam da ste dobri u tenisu i slabi na penisu. Izvini, ne mislim na heteroseksualce. Mislim da je zeznuto gejevima. Pamtim da sam na Bi-Bi-Siju gledao onaj masakr na vašoj gej paradi. Okej, nije bio masakr ali tornado pesnica jeste.“

„Ne mogu da opovrgnem vaš zaključak, lažni inspektore.“

„Znači, da sam imao ovakvu grešku s tobom u Beogradu, već bih bio pokojnik?“

„Ma jok, mada je rezultat neizvestan. Moguće je da bi ti uspelo u toaletu pored Narodnog pozorišta u Beogradu. Postoje gej klubovi, ali s prajdom ne ide. Mačo kultura ne dozvoljava šetnje pedera i lezbijki.“

„Mačo kultura je uvek nestabilna i zbunjiva. Plaši se da bi nešto možda moglo da je pokoleba pa da poklekne. Ti si čvrst... Mislim, u opredeljenju.“

„Krajnje. Ne bih ti oduzimao više vremena.“

Posle ispijanja druge ture evakuisali smo se iz paba *Kovač iz Hamersmita*. I kao u nekom šablonskom filmu krenuli smo u suprotnim smerovima. Nismo čak jedan drugog pitali za ime, jer u današnjem brzom protoku vremena i informacija svaki suvišni podatak opterećuje ljudsku memoriju.

XVIII

Odlučio sam da odem do stanice metroa odakle sam se iz Hamersmita prebacio do okoline Ridžent strita iz kog sam uklizao u Mejfer i naravno pab *Lisica i stari mlin*. Razmišljanja o bizarnim štikliranjima epizoda iz dosadašnjeg života naterala su me da nastavim sa sumornim popisom. Moja raspoloženja su se kretala od blage depresije do euforije. Kad sam se osećao depresivno, želeo sam da udahnem što više od života jer sam računao da će mi on uskoro biti izbijen iz ruku. Ne bukvalno, ali hapšenje, a pogotovo zatvor koji mi sleduje, lišiće me smucanja poput ovoga.

Zato sam bio čvrsto rešen da preostalo parče slobode iskoristim krajnje racionalno, da bih u kasnijim zatvorskim inventarima mogao da ga štikliram kao uspešno gubljenje vremena. Pre nego što će mi kelnerica doteturati pivo, otišao sam do pabovskog toaleta, zamandalio se u boks za muške goste i sa vodokotlića ušmrkao kosu i tanku crticu trabldaka. Uzeo sam tek toliko da me podigne, hteo sam da ostanem dostupan za realnost.

Vratio sam se iz ve-cea, pokupio svoj *Red Fox* ejl i iskipovao se na udobnu kožnu fotelju ispod plazme, a tik do vitrine u kojoj se reklamirao *Lady Fox Cider*. Grgoljio sam pivo smeštajući ga u krvotok u kojem je već jurio trabldak. A pre nego što ću početi da osećam njihovo sadejstvo bacio sam pogled na komšijski sto i ugledao En Harding, Gregovu bivšu suprugu kojoj sam objavio jedan modni editorijal u srpskom odeljku svetske franšize *Nelle Bazaara*.

Smeđokosa devojka sa licem tipičnim za one engleske devojke koje sam nazivao „lisičja glava“. Vrlo seksi tip devojaka sa izduženim nosićima i uskim licima. En je buljila u drugu plazmu sa koje se emitovala serija *Kraljice Ist Enda*, sapunica koju prate nezaposlene žene nezaposlenih muževa. Nejasno je bilo zašto je neko od osoblja markirao ovaj kanal i seriju koja je odudarala od ekipe koja je svraćala u *Lisicu i stari mlin*. Ustao sam i prišao stolu za kojim je bila En Harding koja se zapanjila kad me je ugledala.

„Ohhhh... Kakvo iznenađenje, moj dragi i nesuđeni agente za Srbiju“,

rekla je i rukovali smo se.

„Drago mi je da te vidim, En.“

„Ti si kod Grega?“

„Da, već nekoliko dana.“

„Kako to da si došao u London u periodu kada je dan najkraći a temperatura najniža?“

„Bio sam više od deset puta u Londonu i video sam dosta toga, tako da mogu sebi dozvoliti luksuz malog broja sati dnevnog svetla.“

„Pa da. Okej. Šta ima novo kod tebe?“

„Sve je standardno. Bez euforije. A kod tebe? Dokoličariš ovde na pauzi ili...“

„Pims posle poluostvarenog šopinga po Mejferu.“

Nisam želeo da je pitam o karijeri, frajerima, ubijanju vremena... Prineo sam njene dlanove svojim nozdrvama i ispalio:

„Da vidim koliko mogu da osetim od tvog prezimena.“

„Molim?“

„*Baylis&Harding*... tečni sapun za ruke.“

„Ha-ha-ha-ha... pa ajde, pomiriši. Ruke perem *Baylis&Harding* sapunom sa mirisom ananasa.“

„Osećam da na dlanovima ima još ananasa.“

„A šta ima u tvojim džepovima?“

„Trabl...“

„Oh. Pristajem, ako si raspoložen da podeliš.“

„Naravno.“

„Gde si ga ti povukao?“

„Dole sa vodokotlića u muškom toaletu.“

„Dame traže drugačiju i otmeniju scenografiju. Da li može kućna? Kod mene u Ameršamu?“

Izašli smo iz *Lisice i starog mlina* i uputili se ka Ameršamu, idiličnom predgrađu Londona i okruga Bakingemšir u koji smo stigli Metropolitenskom linijom. Prošli smo pored bankomata koji nam je namigivao zelenim

treptajima sa linije iznad proreza za bankovnu karticu. Otkucavalo je predvečerje u scenografiji savršenog predgrađa. Travnjaci sa urednom frizurama, što je bilo logično za standard meštana a i zbog činjenice da svaka engleska dnevna novina ima vikend-dodatke posvećene baštovanstvu.

Prepao sam se od iznenadne misli da mi sudbina neće dozvoliti penzionersko dokoličarenje među dvorišnim ružama koje bih redovno održavao. Sve ono što mi se činilo dosadnim sada mi je zvečalo idilom u smiraju budućnosti. Prolazili smo pored usnulih rovera, jaguara, fordova, mini morisa... preko staze po kojoj su dobovale potpetice En Harding. A onda smo stigli do njene kuće. Smestila me je u fotelju pored kamina koji je domaćica tek rasplamsala. Buljio sam u vatrene iskre koje su odskakale od plamtećih cepanica i to me je hipnotisalo. Oduvek sam bio u odličnom fazonu sa En, iako zapravo nikada nismo pričali strogo jedan na jedan. Uvek su to bile grupne varijante i uvek je ona bila u senci svog dečka i kasnije muža, a mog ortaka – Grega. S En sam tek danas nagurao bitniju minutažu prave priče. Kad se ponovo pojavila u sobi, na sebi je imala džemper, farmerke i džokejske čizme.

„Ovo je kao iz onih kućnih storija i stranica lajfstajl magazina pod nazivom *Zavirili smo u dom*. Tako izgledaš. *Ovde smo kod En Harding koja je upravo došla sa jahanja*“, rekao sam.

„A to je i istina. Zaista sam počela sa jahanjem. Mislim, počela. Ima tome nekoliko meseci.“

„Svaka čast. A nekako mi ide uz tebe.“

„Jašu li devojke u Srbiji?“

„Kako koga.“

„Ha-ha-ha... meni izuzetno prija. A sad trabl na sunce.“

Izvukao sam vrećicu sa trabldakom i spustio je na kamin.

„Posle vas, gospođice Harding.“

En je izvukla crtu na kaminu. Usisavala je liniju tik do biste nekog meni nepoznatog starca koji je imao lobanju poput hibrida Čerčila i Hičkoka. Posle usisavanja je protrljala nozdrve a zatim mi dala znak rukom da se poslužim. Uhvatio sam je za levu nogu i stavio je na fotelju. Uzeo sam vrećicu i izvukao liniju na njenoj čizmi. Seo sam na pod, njena čizma mi je bila pred licem. Dobacio sam joj:

„Da probamo te moćne čizme. S nogu. Trabl dak s nogu.“

Smejala se ne krijući da joj se sviđa izbor podloge s koje sam ušmrkao solidnu crtu. Skinuo sam džemper i ostao u majici kratkih rukava. Glavom sam se naslonio na fotelju na kojoj je En zadržala u istoj pozi svoju uzdignutu nogu. Bacila je pogled na mali deo Čelsijeve tetovaže na mojoj ruci.

„Čekaj, čekaj, dečko“, izgovorila je i otišla do stola da bi pokupila današnji *Tajms*. Okretala je stranice, a kada je našla traženu, vratila se do mene. I dalje sam bio u poluležećem položaju s glavom naslonjenom na fotelju. Stavila je desnu nogu na moje grudi i procedila:

„Tek mi je sad nešto palo na pamet. Evo današnjih novina i teksta koji ću da ti pročitam. Slušaj pažljivo. Stanje Iračanina koji je teško povređen u tuči sa Čelsijevim navijačima i dalje je teško. Policija nastavlja da privodi osumnjičene na razgovor. Novi i nezvanični detalj je da su od juče među glavnim osumnjičenima jedan Rus i dva Engleza koji su navodno viđeni u obračunu sa povređenim Iračaninom i njegova dva prijatelja.“

Pošto je ovo izgovorila, En Harding je donom pritisla moje grudi i upitala:

„Kakav tekst, dečko. Šta kažeš?“

„Tekst kao tekst.“

„Ne, ne... dragi moj. Tek mi je sad zanimljiv i tek mi je sad nešto sinulo.“

„Trabl već piči tvojim telom, gospođice Harding.“

„A ne, nije to u pitanju. Nešto mi govori da su ovde opisani niko drugi do ti, Greg i Džef.“

„Manju lajnu je trebalo da ti izvučem. Ne znam ko je od nas naprasno postao Rus.“

„Rus, to su pandurske gradacije u istrazi. Neko je provalio kako nešto pričaš sa naglaskom koji se nekome učinio kao ruski. Priznaćeš, macane, da ima smisla.“

„Ja ga ne vidim.“

„Sve što kažeš može se iskoristiti protiv tebe. Na tebi je da opovrgneš.“

„Draga En, nisam potezao do Ameršama radi ispitivanja...“

„Nisi, okej, nisam ni ja iz Skotland jarda. Opusti se. Ovo je malo ubistvo među prijateljima.“

Posle ovih njenih rečenica svukao sam joj nogu s mojih grudi i pridigao

se. Ona nije imala nameru da skrene pogled s mojih očiju glumeći ono „Uhvaćen si“.

Ova vest iz novina, pogotovo kad sam je slušao iz usta En Harding, kao i njene opservacije savile su mi dijafragmu. Mislio sam da ako neka devojka iz kataloga bademantila i sobnih papuča rešava slučaj, onda to tek neće biti teško prevejanim njuškama iz murije. Olakšanje sam tražio u činjenici da se radi o zaključku osobe koja nas je dobro znala i koja bi zbog poslednjih meseci braka možda i volela ovakav rasplet u kom njen bivši muž završava u ćeliji. Ipak, morao sam da odglumim opuštenost pa sam saopštio da je vreme da krenem uprkos fenomenalnom druženju.

„Znaš kakav je Greg. Moram se držati kućnog reda kod domaćina. Četkice za zube u pogon i odlazak u krevet oko ponoći, a tek se treba doteturati do Luišema...“

„Dragi, da te povezem... ne, ne, moram te odvesti.“

Trudio sam se da dobro odglumim odbijanje iako mi je njena ponuda delovala kao neviđeno olakšanje, i zamišljanje presedanja na metro linijama do Gregove kuće činilo mi se više nego napornim.

Seli smo u crni rendž rover koji je skliznuo na drum Ameršama na kojem nije bilo nikoga osim nas. Buljio sam kroz prozor overavajući na drumskoj tabli razdaljinu do Vikomba. Klizili smo Bakingemšiom u noći u kojoj su lisice izašle na ispašu po kontejnerima u blizini hipermarketa *Tesco* koji se po mrklom mraku činio kao usamljena šumska tvrđava.

En je ošinula radio i u trenutku se sa zvučnika zaorio zarazni hit Dejva Beneta *Kad se noć rascveta u jutro*. Trudio sam se da ne ćutim jer bi to značilo da razmišljam o Eninoj priči o nama kao sumnjivcima a to bi njenu teoriju učinilo uverljivom i tačnom. Blebetao sam osećajući na trenutak da me flešbek šmrkanja sa čizama gospođice Harding uzbuđuje. To je bilo bezbednije od razmišljanja da bi nas neka drumska pandurska kontrola uhvatila sa nimalo nevinim krvotokom. Sam put je dosta brzo prošao, a na rastanku sam En poljubio u obraz lažući da ću joj se javiti.

Moje čangrtanje ključem u ulaznim vratima dovelo je Grega u hodnik što je ukazalo na očigledno nestrpljenje mog domaćina koji mi se odmah obratio rečenicom:

„Čoveče, gde si ceo dan? Iskrslo je nešto o čemu nisam smeo da ti javljam ni SMS-om.“

„Znam šta je. Video sam. Tačnije, čuo sam od En Harding.“

„Od En Harding?“, upitao je Greg zapanjeno i s više decibela.

„Da, bio sam kod nje na gajbi u Ameršamu.“

„Kod nje na gajbi. Kresali ste se?“

„Kresali smo nozdrve trablđakom. Ne spavam sa bivšim suprugama ili devojkama svojih prijatelja ili braće. Nisam Džon Teri, a ni Rajan Gigs.“

„Okej, a što ti je ona rekla za vest iz novina?“

„Pročitala je vest i kao ona kapira da smo to mi. *Dva Engleza i Rus* su niko drugi do nas trojica.“

„Ona će nas prijaviti. Jebeno će nas prijaviti. Zbog mene će nas prijaviti. Možda je ipak trebalo da je kresneš zbog ometanja istrage.“

XIX

O tome da li nas je En Harding prodala razmišljali smo Greg, Džef i ja u turobno kišno jutro prve nedelje februara dok smo se približavali stanici policije u Kensingtonu.

Tokom prethodne noći razmatrali smo odbranu u trojnom sazivu. Zaključili smo da u početku ne spominjemo samoodbranu i da se jednostavno držimo priče da smo se razdvojili. Navodno, Greg i ja smo krenuli ka njegovoj gajbi a Džef ka svojoj, posle čega je Džef na putu upao u frku sa Iračaninom koji mu je nožekanjom isekao ruku.

Zaključili smo da sigurnosna kamera očigledno nije snimila sam incident i Arapinov pad pod ambulantna kola čim ovoliko dugo traje „češljanje“ koje obuhvata sve goste koji su se tog popodneva našli u *Biskupovom zvonu*.

Ispitivali su nas pojedinačno, a ja sam bio poslednji od nas trojice. Našao sam se u sobi sa dvojicom inspektora čija sam prezimena zaboravio odmah po predstavljanju. U uvodnom delu od mene je zatražena verzija događaja koju sam opisao baš kao što sam se dogovorio sa Gregom i Džefom. Reč je uzeo inspektor za koga sam upamtio da se zove Denis.

„Okej, gospodine Lomiću. Ali postoji još jedna stvar koja može uticati na istragu, a to je ako utvrdimo da ste lagali tokom ovog ispitivanja.“

„Lagao. Zašto bih lagao?“

„Pa možda zato što ste nedavno to radili s vašim kolegama ili šefovima u firmi u Beogradu.“

„Da?“

„Dok ste danas čekali na ispitivanje, mi smo se malo raspitali i čeprkali na osnovu pasoša i formulara koji ste popunili sat ranije.“

„O čemu ste se raspitali?“

„Pa o tačnosti podataka koje ste uneli u formular. Naveli ste da radite u agenciji *Pollock Advert* koja je čuvena kompanija u svetskim okvirima. I zaista, vi radite u *Pollock Advertu*.“

„Onda nema problema sa lažima u mom formularu.“

„Da, nema problema oko samog zaposlenja i vaše funkcije u firmi, ali ima problema oko onog što ste rekli pretpostavljenima. Mogu vam reći da su oni bili strašno iznenađeni veću da se vi nalazite u Londonu i da se vodite kao jedan od mogućih učesnika nereda posle utakmice između Čelsija i Liverpula. Kad je čuo da se radi o incidentu u kom je jedna osoba teško povređena i bori se za život, vaš šef je bio zapanjen jer je verovao da se nalazite u nekoj bolnici u Bostonu u kojoj se oporavljate nakon lakše saobraćajne nesreće. Te nesreće nije bilo ili je bilo?“

„Nije je bilo.“

„A zašto ste svojim nadređenima u Beogradu rekli drugačije?“

„Zato što sam hteo da izdejstvujem produžetak odmora u Americi. Morao sam imati opravdanje jer sam prekoračio broj dozvoljenih slobodnih dana.“

„A kako da znamo da sad niste u prekoračenju... Istine ili laži. Sve dođe na svoje mesto, gospodine Lomiću.“

„Dođe, gospodine, ali ja nemam veze sa ovim što se događalo u nedelju.“

„Nemate veze? Pazite, možda ste i vi čitali u novinama da je jedan od osumnjičenih Rus koji se našao u kovitlacu sa svoja dva engleska prijatelja.“

„Da taj Rus nije Roman Abramovič ili neko od njegovih bodigardova?“

„Ne, gospodine Lomiću, nije Roman Abramovič. Čak nije ni njegov telohranitelj. Čak nije ni Rus. Nijednog Rusa nismo pronašli među gostima paba tog popodneva.“

„A zašto bih ja bio osumnjičen, ja nisam Rus? Uostalom, ako sam došao sa svoja dva engleska prijatelja, zašto bih onda s njima pričao na ruskom?“

„Osoba koja nam je otkrila priču o Rusu je tog navijača videla i čula kako priča na ruskom u telefonskom razgovoru a ne sa nekim od navijača. A srpski može nekome zazvučati kao ruski. Zar ne?“

„I norveški može zvučati kao holandski.“

„Može, naravno da može. Dobro, gospodine Lomiću. Toliko. Ovo su zasad preliminarni razgovori. Takođe, ovo je i neka vrsta sistema eliminacije, eliminacije nekog kao osumnjičenog.“

Ako je neko eliminisan kao osumnjičeni, onda to znači da je nevin. Ovo smo

u idiotskom zaključku ponavljali nekoliko puta Greg, Džef i ja ubrzo pošto smo se strovalili niz stepenice policijske stanice u Kensingtonu.

Ponavljali smo priču o nevinosti i tokom vožnje do Sohoa, do paba *Buldogovo kupatilo* u kom smo želeli da nakvasimo nepca posle policijskih šaržera napunjenih inspektorskim zamka-pitanjima. I pre nego što su se na naš sto iskrcale tri porcije buldog lagera trijumfalno smo veličali našu odličnu odbranu.

Upravo ta konstatacija naše potpune nevinosti bila je savršena prilika da saopštim da mogu slobodno da otputujem u Brisel. Nisam ni sačekao Gregovu i Džefovu reakciju, već sam odmah sasuo dodatak u kom sam rekao da ćemo biti u kontaktu i da ću se vratiti u London ako nešto krene po zlu. I jedan i drugi su moju odluku o napuštanju Engleske primili blago kao da se radi o odlasku u sinepleks ili pab. Samo su klimnuli glavama i pljesnuli dlanovima.

Sve je bilo savršeno i nisam imao ni najmanji osećaj griže savesti nekoga ko beži pred nevoljom. Bio sam potpuno iskren jer ako bi panduri krenuli u neko novo prekopavanje slučaja koje bi uključivalo ispitivanje Grega i Džefa, sigurno bih se vratio u London. Tokom poslednjih nedelja sam se osećao kao osoba kojoj su odstranjeni svi centri za zabrinutost. Čak i kad sam bio loše raspoložen, nisam bio zabrinut jer sam znao da povratka na staru idilu ionako neće biti. U tim periodima mi se čak i optužnica činila kao nešto oko čega ne bi trebalo da brinem.

Stara idila je bila narušena, a kako i ne bi, kada je u zbirnom inventaru posledica stajala užasna stvar koje sam se uvek iznova sećao – vest koju su mi saopštili inspektori. Saznao sam da su moji pretpostavljeni, tačnije Nenadović, zapanjeni mojom situacijom koja se ni geografski a ni medicinski ne poklapa sa onim što sam naveo kao razlog kašnjenja sa odmora.

XX

Na londonskom aerodromu, u velikom boksu rezervisanom za let u Brisel, posmatrao sam ekipu s kojom sam putovao. Zavideo sam grupici mladih Engleza koja je euforično prekrćivala vreme do ukrcavanja. U centru pažnje je bila plavokosa klinka u šortsu, sa rejbankama i slamnatim trendi šeširićem. Kod dobrih riba tolerišu se budalasti izlivi. Kod ove ribice je sve pucalo od slatkasto-glupavih usiljenih kikota koji su privlačili pažnju muškog dela ekipe koju nisu činili parovi već gomila prijatelja. Ipak, plavuša je bila pod pojačanom pažnjom, čak sam i ja natukao cvikere za sunce da bih mogao uživati u njenom poigravanju japankom koju je stopalom klatila gore-dole.

Temperatura koja nas je sačekala u Briselu bila je skoro identična londonskoj. Čim sam izašao iz same zgrade aerodroma Šarlroa ugledao sam ono meni dobro poznato blago metalno nebo. Tako sam nazivao i svod iznad Amsterdama. Sa zadovoljstvom sam konstatovao sekunde lake euforije koja me je spopala kada sam stupio na ulicu koja je opasavala aerodrom i kroz koju su klizili taksiji i rentakar vozila. Bila je to ekstenzija putovanja koje je u mom slučaju nastavljeno metalik sivim šatlom na putu ka centru grada gde me je čekala moja drugarica Ameli, koja je radila u briselskoj franšizi *Pollock Adverta*. Samo je izvukla glavu kroz prozor svog automobila i napućila usne u poljubac.

Seo sam do nje u crni mercedes koji je počeo vožnju gazeći točkovima po kockastoj kaldrmi što je prouzrokovalo slatke vibracije koje su se širile telom. Oduvek, u svakoj vožnji mercedesom, voleo sam da posmatram čuveni znak ove kompanije poboden na haubi. Tako sam i u kolima sa Ameli bio ogrnut iznenadnim zadovoljstvom koje je pružala vožnja po Briselu do kvarta Sen Žil u kom je bio njen stan.

Ameli mi je svoju gajbu prepustila na nekoliko dana koliko će ona provesti kod svoje sestre u Parizu. Još tokom prvog kilometra vožnje od aerodroma Ameli mi je ponudila da ostanem kod nje i pošto se ona vrati iz Pariza u Brisel. Došavši u njenu gajbu u ulici Avenue du Park nismo imali baš mnogo vremena za priču pošto smo bili u nekoj vrsti smene straže koju

smo ispunjavali cirkanjem *Grimbergen* piva uz čije je prve gutljaje potekla i dobrodošlica moje domaćice.

Pokazala mi je dve karte za koncert Mercedes Holand, pevačice i vlasnice nekoliko hitova koji su pokorili planetu, a poslednji među njima bio je *Gaziš me kao asfalt*, naročito omiljen među balavcima. Pošto je putovala u Pariz, karte je ostavila meni što i nije bilo tako loše iako nisam bio neki fan Holandove. Posle ispijanja piva Ameli se zadržala još desetak minuta, a onda je stigao taksu koji ju je odvezao.

Znao sam da će mi promena prijati. Već sam manje razmišljao o svom sranju, o Arapinu, o novcu za reklamnu kampanju koji sam potrošio unapred. Jednostavno, nisam razmišljao o lošim stvarima, a da bih ih dodatno predupredio, odlučio sam da odmah izađem u šetnju Briselom. U bakalnici u komšiluku snabdeo sam se još jednim pivom, a nekoliko stotina metara dalje u istom kvartu kupio sam brendirani belgijski pomfrit. Ubacivao sam u usta krompiriće okvašene majonezom i pavlakom i po njima posipao pivo koje sam kratkim i čestim gutljajima ubrizgavao u grlo.

Dovukao sam se do poznatog trgića Een Vogel, u kafić u podnožju zgrade na čijoj fasadi su bile ugravirane reklame piva *Hoegaarden* i *Jupiler* koje su noću bacale svetlost na ulicu Rue des Minimes. Naručio sam kriglu i, pre nego što je pri prvom gutljaju pivska pena nestala sa mojih usana, ugledao sam za susednim stolom prelepu devojkicu od oko dvadeset godina, očigledno ćerku arapskih gastarbajtera.

Blago talasasta kosa, predivne krupne tamne oči i malo sitnija građa uvijena u neodoljivi šmek arapskih devojaka koje sam obožavao iako u kontaktu sa njima nikad nisam odmakao dalje od flerta u grotlu trga Džema El Fna u Marakešu ili u okolnim uličicama koje su opasavale bazare.

Osetio sam da je sada prava prilika da oskudni staž oćijukanja sa arapskim devojkama uveličam baš ovom iznenadnom lepoticom. Zato sam i svukao sa lica naočare za sunce ne želeći da one ometaju sudare pogledima. I ubrzo su se pojavili prvi odzivi klinke. Sudari naših pogleda dobijali su na dužini, tako da sam stigavši do pola krigle već ubeležio flert zavidne minutaže. Odsustvo nade i oćekivanja od budućnosti snabdevalo me je ravnodušnošću, što je u oćijukanju sa ovom devojkicom bio plus jer sam bio lišen kolebanja. Zato sam i rešio da započnem konverzaciju nakon koje smo lepa mlada Arapkinja i ja sedeli za istim stolom.

Naručio sam joj šejk. Primetio sam da je moja iznenadna poznanica

tapacirana svim mogućim fejk brendovima. Na njenom telu nalazilo se mnoštvo proizvoda kineskog brend kloniranja. Lažni brendovi nisu bili samo modni krik Trećeg sveta, Turske, Balkana... Oni su se zapatili i na samom izvoru ovih marki – na Zapadu, kraseći uličnu modu i prkoseći originalima kao ružni i neželjeni polubrat. Viđao sam fejk barberije i kineske verzije *Luj Viton* torbi i na Njujorčanima. Tako je kineski socijalistički kapitalizam oblačio sirotinju širom sveta, pa i one nešto bogatije koji ipak nisu mogli da pređu prag bleštavih prodavnica u šoping alejama zapadnih metropola.

Lepotica s kojom sam upravo sedeo imala je na farmerkama beli kaiš sa ogromnim *D&G* znakom. Identični logo krasio joj je narukvicu sata, vrat joj je „davio“ *Barberijev* šal, a na stopalima je imala ribok patike. U otvaranju naše konverzacije saznao sam da je došla iz okoline Marakeša što mi je dalo materijala za priču jer sam ovaj marokanski grad dobro poznao. Govorila je francuski, a engleskim se traljavo služila što meni nije bio problem jer se konverzacija nije odmakla dalje od površinskog grebanja opštih tema.

Blizina njene maslinaste kože ubrzavala je uzbuđenje koje mi je već obuzelo telo. Dodirivao sam prstima njene dlanove i prste na rukama simulirajući slučajnost, a kako je vreme odmicalo ti dodiri su se produžavali dajući signal da je put čist i da mogu da ubacim u najveću brzinu, što je rezultiralo ne baš sasvim kratkim dodirom, nakon čega je usledio dugi poljubac. U minijaturnoj pauzi rekla je da joj sve to deluje nestvarno i da to nikad javno ne bi mogla da radi u Maroku. Upravo ta činjenica raspaljivala joj je strast.

Tek posle dvadesetak minuta upitao sam je za ime. Nisam bio siguran, ali učinilo mi se da je izgovorila „Asfa“. Nisam zatražio da ponovi plašeći se da bih mogao da ispadnem moron koji nije u stanju da zapamti nečije ime. Posle druge ture pića ustali smo i krenuli putem kojim nas je vodila opijenost tako da i nismo znali kuda zapravo idemo. Ipak, posle nekoliko koraka setio sam se da u džepu imam dve karte za koncert Mercedes Holand, što je dokrajčilo moju novu ljubimicu, koja je u nekom euforičnom kreštanju sročila da se pre neki dan rastužila shvativši da su sve ulaznice za nastup njene omiljene pevačice već planule. To je bio moj dodatni plus u očima devojke koja je tek pre dve godine prebacila punoletstvo.

Mercedes Holand je nastupala u *Brussels Ballu*, ogromnoj hali u obliku džinovske betonske kugle. Na nekoliko desetina metara od ulaza spopao me je idiotski osećaj jer su publiku činili pretežno balavci. Bilo je čak i onih vrlo

mladih koje su na koncert doveli roditelji. Držao sam Asfu za ruku dok smo se probijali kroz masu klinki koje su me, tokom međusobnog fotkanja, povremeno zaslepljivale svojim galaksijima izuzetnih mogućnosti.

U samoj utrobi džinovske kugle već su bila ugašena svetla, što je bila dobro poznata uvertira. Mrak je narušavan samo laserskom paljbom koja je povećavala uzbuđenje i dizala nivo adrenalina. A onda su kroz saund sistem potekli taktovi hita idiotskog naziva *Utisni tvoje prste kao u pliš* na šta je iz grla hiljada balavaca odjeknulo neartikulisano odobravanje praćeno horskim pevanjem čiji su se zvuci odbijali od betonskih zidova briselske lopte. Usred te euforije, tinejdžerska boginja Mercedes Holand je, išamarana blicevima foto-reportera, trijumfalno izletela na binu.

Asfa je bila leđima oslonjena na mene, tako da me je njihanje njene guze dovodilo u stanje euforije identične onoj koja je ključala u hali. I ona je utonula u horsku pratnju publike, pevala je idiotske stihove koje bi Mercedes samo započinjala prepuštajući publici da nastavi. Osećao sam se kao mumificirani plejboj koji se trudio da kamuflira sredovečnost tako što je s predanošću pratio svoju mladu ljubavnicu i gušio se u budalastoj situaciji. Ređali su se ultimativni hitovi planetarne balavurdije *Noćas kad me zvezde ozrače, Vanila i nes, Sakriće nas kiša* čije su refrene kanonadom decibela pojačavali glasovi iz partera i sa tribina *Brussels Balla*.

Posle ubitačnog seta i dva bisa svetla u hali su se upalila i nas dvoje smo krenuli ka izlazu kog smo se dokopali brže nego što sam očekivao. Nakon saslušane Asfine klinački ushićene recenzije koncerta Mercedes Holand koja me uopšte nije zanimala, počeo sam da je nagovaram da produžimo večer u gajbi u kojoj sam boravio u Sen Žilu. Ovaj predlog ju je dodatno pogodio jer je rodbini, tačnije sestri, morala da prijavi još jedno pomeranje povratka kući. S druge strane, video sam da ju je današnja obilna porcija iznenadnog uzbuđenja ošamutila i da ona ne želi da ga odjednom prekine.

Ušli smo u taksi baš kad je počela kiša. Držao sam Asfu za ruku i prepuštao se omamljujućem narandžastom svetlu sa kontrolne table automobila i uličnim svetlima koja su, dok sam ih posmatrao kroz pokisli prozor, dobijala zamagljena izduženja. Gledao sam nečujni ples brisača koji su odbacivali vodene kapi sa šoferšajbne, a onda je sa radija krenuo hit *Sakriće nas kiša* koji smo pre nekih sat vremena odslušali uživo.

Dovukli smo se do gajbe u Sen Žilu. Asfa je šetala po stanu poput mačke, na način svojstven ženama koje ispituju novi prostor. Smestili smo se za sto

pored prozora obasjani delićima svetla koji su dopirali sa ulice i prosipali se po nama.

A onda sam joj prišao i podigao je odvlačeći je od stola ka unutrašnjosti sobe. Njene tamne oči i oštri nos davali su joj onaj neodoljivi arapski seksepil pred kojim sam se gubio. Raskopčao sam joj farmerke i skinuo patike u brzom zamahu. Ostala je u ružičastim gaćicama, kupljenim, zamišljao sam, na akciji na drugom spratu robne kuće *Van Hoolst*. Zgrabio sam sa stola narandžastu konzervu i dao joj da pije radler pivo sa grejpfrutom, a onda sam joj grickao usta i lizao jezik na kojem sam nailazio na ostatke pivskog soka. Odbacila je gornji deo garderobe i ostala samo u majici na bretele. Primetio sam da ima sitniju građu, pomalo tanke nogice i čvrste grudi. Bile su male, ali savršeno oblikovane, što je erekciju pakovalo na nivo uzbune. Ljubio sam joj u naizmeničnim naletima grudi i usne naglo skrećući ka vratu gde sam se sudarao sa tamnim uvojcima. Sedela mi je u krilu i svojom malom guzom peglala moju kitu koja je već uveliko divljala.

Nisam osetio paniku zbog razlike u godinama. Kapirao sam da sam možda vršnjak njenog ćaleta, ali mi se u sekundi jebalo za to. Sisao sam joj grudi podižući *Versaceovu* majicu na bretele koju su sašili Kinez i žena mu Kineskinja u minijaturnoj sobi za jednog i po čoveka u predgrađu Šangaja. Srebrnasta slova *Versace* okrznila su mi usne dok sam tu majicu povlačio nagore. Grickao sam Asfinu guzu, a onda sam krenuo da joj ližem ribicu dok mi je rukom sa *D&G* narukvicom za sat prelazila preko kose.

A onda sam se na trenutak odvojio od nje. Podigao sam patike i prineo ih njenim stopalima. Gledala me je upitno sa nekim budalastim smeškom, a ja sam joj već obuvao „ribokice“. Odluku sam doneo u trenutku. Želeo sam da bude samo u patikama. Bila mi je okrenuta leđima. Potpuno gola. Rukama sam je držao za nogice i vrteo njeno tanko telo poput elise na helikopteru. Znao sam da neće biti ništa od seksa jer se to ne očekuje od Marokanke njenih godina i zbog tog dobrovoljnog apstiniranja dobio sam dodatne poene poverenja. Ipak, želeo sam da njen orgazam odjekne u posleponoćnom terminu u kvartu Sen Žil i plašio sam se da ga ne priguši topot tramvajskih točkova. Asfino uzbuđenje bilo je toliko da je rad jezikom po njenoj ribici izbrojao tek desetak minuta pre nego što će neodoljiva klinka doživeti orgazam praćen rafalima kratkotrajnih krikova koji su se razleteli po sobi.

Zalepila je usne na moje čašćavajući me za izuzetno zadovoljstvo, a onda je šapicom obavila moj penis. Svršio sam utiskujući joj usne na grudi u

trenutku kada je po nama pljusnulo svetlo noćnog autobusa koji je razbacivao odvaljenu omladinu duž Sen Žila.

Verovatno je čak moj šturi razgovor sa amsterdamskom prostitutkom od pre nekoliko godina na krevetu iza zamračenog izloga u Četvrti crvenih fenjera bio duži od konverzacije sa Asfom. Ali to mi uopšte nije smetalo, a verovatno ni njoj. Obukli smo se, pa još jednom poljubili i onda polako izašli iz stana i zgrade. Krenuli smo niz ulicu ka nekoj vrsti kružnog toka na kojem je bilo najlakše uhvatiti taksi. Asfa me je zamolila da je otpratim do kola, ali mi je rekla da želi sama da dođe kući. To sam potpuno razumeo, a pre nego što će se zavaliti na zadnje sedište crvenog taksi vozila, ukucao sam njen broj mobilnog čije je cifre sricala već preumornim glasom.

XXI

Ujutru, zapravo već je prošlo podne, probudio sam se s lakom glavoboljom. Ipak, pošto sam napravio kratku rekapitulaciju prethodnog dana nakrcanog uzbuđenjem, osetio sam i zadovoljstvo. Do mene je dopirao miks ljudskih glasova, automobilskih motora i sirena dočaravajući svojom gustom sve ono što čini radni dan i njegov uobičajeni repertoar. Smutio sam hladnu kafu i priljubio se uz prozor, želeći da simfoniju *busy* biznis jutra posmatram iz neposredne blizine.

Odmakao sam se od prozora i upustio se u razmišljanje o jučerašnjoj epizodi sa Asfom, ali me je u tome prekinuo zvučni pisak prispele SMS-poruke.

Otišao je, pisalo je na displeju, a poruku je poslao Greg. „Otišao je“, u prvom trenutku pomislio sam da londonski prijatelj opisuje moj odlazak iz Londona u trećem licu, ali ubrzo mi je sinulo. „Otišao je“ je sigurno bila poruka koja se odnosila na Arapina, a napisana je tako da ukoliko počnu da nas nadgledaju, što se u napadima paranoje činilo logičnim, niko ne bi mogao da zaključi ko je i kuda zapravo otišao. U napadu iznenadne panike nisam osetio nimalo kreativnosti koju bih iskoristio za pisanje zamaskiranih SMS odgovora Gregu. Uključio sam kompjuter i otišao na sajtove engleskih novina.

Brzim listanjem stigao sam do kratke vesti iz jučerašnjeg izdanja u kojoj je pisalo *Preminuo je Mehut Sumel, irački azilant teško povređen u nedavnim demonstracijama i tuči sa navijačima Čelsija u Kensingtonu*. Kratke redove pratila je fotografija žrtve koju sam daunlodovao i odmah uvećao, ali pri svakom dodavanju piksela Mehutova slika je bila sve mutnija. Ostavio sam fotografiju prilepljenu na desktop i otišao do prozora da zapalim cigaretu. Pri svakom pokretu činilo mi se da me Mehut prati.

Čak i kada sam završio sa pušenjem i krenuo da šetam po sobi, osećao sam pogled moje žrtve. Prišao sam kompu i klikom na *delete* poslao fotografiju Iračanina u *Recycle Bin*. Bila je to na neki način ponovljena

egzekucija, ali bila je neizbežna pošto me je posmatranje fotografije dovelo do ludila. Nisam mogao da stapam poglede sa čovekom koga sam poslao u *Recycle Bin* života.

Uhvatio sam mobilni i otkučao samo *Razumeo i ne mogu reći da mu želim srećan put*. Pre nego što sam shvatio da je možda trebalo da napišem još nešto, mobilni je zapištao stavivši mi do znanja da je poruka već stigla u Gregov inboks. Napisao sam novu u kojoj je stajalo *Da li je potrebno da dođem u London?* i s nestrpljenjem čekao Gregov odgovor. Ubrzo se na displeju pojavilo *Ne, a ako bude nešto – javljamo ti*.

Osetio sam olakšanje, ako se uopšte moglo govoriti o tome. Nisam više mogao da sedim na gajbi, pa sam izleteo napolje i priključio se uzavrelom i zgusnutom uličnom krvotoku. Lakim korakom mimoilazio sam se s muškarcima od kojih su neki žurili na poslovne sastanke, a drugi da kusaju radove svojih supruga iz mikrotalasnih retni. Mimoilazio sam se sa ženama koje su jurile sa poslovnih sastanaka ili ljubavno-švalerskih dejtova terajući štikle u galop ne bi li za svoje umorne muževe smandrljale jelo u mikrotalasnoj.

Oko mene su se širili koncentrični krugovi pulsirajućeg života.

A moj život?

Činilo mi se da njegov poslednji deo otiče kroz uski grlić peščanog sata.

Kao da sam sve što je trebalo već potrošio.

„I ubice imaju prava na ovako lepo i sunčano rano popodne.“ Bila je to novost jer sam prvi put sebe identifikovao kao ubicu. Ta nova definicija naterala me je na kratkoročno planiranje. Šta bi sve trebalo da uradim pre nego što me policijski automobil pod rotacijom odvede na dugogodišnju robiju? Zamislio sam hapšenje i kako mi pandur rutinski spušta svoj dlan na glavu dok se ukrcavam na zadnje sedište patrolnog vozila.

Osamnaest sati je prošlo od kada je život na aparatu na koji je bio prikopčan Mehut Sumel bio završen i iscrtan dugom linijom bez prekida. Osamnaest sati je bio dugačak i moj staž ubice. Šta se sve promenilo u svetu za ovih osamnaest sati? Koliko je studenata odbranilo svoj diplomski rad i izašlo kroz univerzitetska vrata sa titulom lekara, pravnika, dirigenta? Koliko je očeva odvelo svoje sinove na prvi trening u fudbalu? Koliko je majki odvelo svoje ćerke na vađenje mlečnog zuba? Bavio sam se bizarnom statistikom, a onda sam se iznenada zaustavio pred izlogom prodavnice

peciva *Van Himel*. Ogledao sam se u društvu raznih slanih i slatkih specijaliteta.

Moje lice je bilo prikazano na staklu čuvene briselske pekare u društvu kroasana, tarta, korpica od testa tapaciranih voćnim prelivima... Trudio sam se da pronađem makar tragove promene na svom odrazu u staklu i u svom liku prepoznam crte ubice, ali nisam primetio ništa od toga.

Čak i kada sam ušao u pekaru i stao pred velika ogledala oko kojih su bila okačena plastična i drvena peciva, nisam primećivao da mi se lice promenilo u odnosu na prethodni dan, kada sam se takođe ogledao na istom ovom mestu otkidajući zubima delove tarta. Naručio sam slano pecivo punjeno šunkom i kačkavaljem i uz kusus dobio široki smešak prodavačice. Potpuno identičan kež kao jučerašnji... Danas sam već pojeo prvi kroasan kao ubica.

Izletevši iz pekare odlučio sam da, tokom šetnje gradom, napravim hitan popis stvari koje bi trebalo da obavim dok sam još na slobodi. Osetio sam da mi je život oročen.

A onda sam odlučio da prekinem ovo loženje. Vratio sam se na rečenice koje smo ispaljivali Greg, Džef i ja, a koje su nas nedvosmisleno činile ljudima koji su nekoga povredili u samoodbrani. Pustio sam da me obuhvati samoohrabrenje u kojem sam pri svakoj rekonstrukciji bio lice koje se brani, a sve što se desilo sa Arapihom bio je nesrećni slučaj.

Kroz glavu mi je prošla misao da bih možda mogao da se obratim Miji, ali sam odustao od slanja takvog mejla jer bih u njemu morao da zavapim za njenom pažnjom. Odlučio sam da popodne potrošim u dremežu na gajbi i gledanju televizije. A još čvršće sam odlučio da sutra samo sačekam Ameli, predam joj ključeve i što je pre moguće uhvatim avion za Dansku, za Kopenhagen.

Kada sam prvi put putovao u inostranstvo išao sam u Kopenhagen i iz tog razloga sam želeo da se oprostim od tog grada, za slučaj da naredne godine provedem u nekom engleskom zatvoru.

XXII

Našao sam se u avionu loubkost kompanije *Viking Dan Air* kojim sam poleteo u Kopenhagen. Let je bio veoma kratak, u njegovom finalu avion je nadleteo delić Eresundskog mosta koji spaja Dansku i Švedsku, a ja sam osetio blagi strah gledajući ogromnu vodenu površinu kuljajućih ledenih talasa. Od toga su me odvojili pisak i signalna lampa sa obaveštenjem o vezivanju pojaseva, a nekoliko minuta nakon toga sleteli smo na pistu i rolali do velike horne-tunela na terminalu.

Bio je to moj jedanaesti dolazak na aerodrom Kastrup. Voleo sam da dolazim u Kristijaniju, jer sam mislio da je to vrhunac slobode, a novca mi nije nedostajalo. Sada, međutim, jedva da mi je ostalo hiljadu evra. Nisam želeo da razmišljam o tome kako da dođem do novca kad mi i to malo nestane.

Tokom šetnje hodnikom do izlaza šamarali su me mirisi danskog peciva i oblačići parfema iz djuti-fri šopova. Dok sam koračao ka vozu koji će me odvesti do grada setio sam se mog prvog dolaska u dansku prestonicu, kada sam sa aerodroma do centra putovao belim autobusom na kojem je stajao natpis *SAS loves you... yeah, yeah, yeah*. Pozajmljen refren pesme Bitlsa na reklami skandinavske avio-kompanije.

U vozu sam se smestio do mladog para prema čijoj sam euforiji osetio zavist. Bili su to Španci koji su imali ushićenja za izvoz. Radost kojom vas snabdeva svako putovanje, euforija zbog dolaska na novu destinaciju i ugriz prvog dana odmora – sve to me je inače prskalo dok je voz jurio ka Kopenhagenu. Sada sam prvi put bio lišen tog raspoloženja. Osećao sam se kao ljuštura izložena pred tuđom srećom. Okretao sam glavu ka prozoru, ali i u toj usiljenoj koncentraciji na prirodu, do mene je stizao kikot, ali srećom i stanica u Kopenhagenu.

Na putu ka izlazu mimoilazio sam se sa tipičnim ljudskim inventarom – zblanutim Japancima nagnutim nad mapama i tabletima, aljkavim mladim turistima sa rancima na leđima koji su špartali u praktičnoj garderobi

avanturista čiju sam nonšalanciju prezirao, poslovnim ljudima u odelima punim mrvica od kroasana pojedenog s nogu u staničnom bifeu...

Hotel *Viking Bro* pripadao je lou kost kompaniji kojom sam doputovao, a nalazio se u kvartu Vesterbro u neposrednoj blizini stanice. Raspakovao sam se i spustio u hol sa foteljama, nadomak recepcije. Preko puta mene šuštal je fontanica – kič replika čuvene Male sirene.

Krenuo sam ka izlazu mimoišavši se s parom bledolikih starijih Šveđana. Otpočeo sam švrljanje Vesterbroom koji sam dobro poznavao i u kom sam igrom sudbine, a tačnije zbog najjeftinijih hotela, redovno boravio. Ulica Istetgade spadala je u moj redovni repertoar još od prvog dolaska. Arterija Vesterbro distrikta je nekada imala više pornografskog sadržaja, ali i ocvalih hipika sa psima kojima su oko vrata bile vezane indijske marame baš kao i u komuni Kristijanija. I danas su se tu nalazili seks-šopovi za sve one koji su više voleli da masturbiraju u kabinama nego u dnevnim sobama. Istetgade je davao i jasnu sliku nove podele sveta. Tačnije, geopolitički presek bio je najvidljiviji oko samih seks-šopova pored kojih su se muvale prostitutke.

Većinu su činile devojke iz Istočne Evrope i debele Afrikanke. Tokom šetnje ulicom njihove ponude su se odbijale o moju ravnodušnost. Na trenutak sam pomislio da bih se kasnije možda mogao pozabaviti nekom od devojaka, ali me je to brzo napustilo. Odlučio sam da svratim u *Hansen bar* u kom se skupljala šarolika ekipa – od hipstera do *gay leather* klonova. Tu se moglo popiti odlično pivo, neka od nabudženih kremastih kafa, pazariti uz malo napora dobar hašiš, ali i sedamdesetoprocentni kristal metaks, jedan od derivata mezadeksa, čija mi je ubitačna uteha bila potrebniija od seksa sa debelom Afrikankom koja se kurva na crno. Zauzeo sam mesto do prozora. Sa razglasa je dopirao hit *U kotlini tvoje mržnje* koji je pevala Sibil Brauning, rasna crnka s kiptećim poprsjem. Korektna pesmica je provocirala ubrzanje motorike i hvatanje ritma gostiju bara koji su dočekivali refren lupkajući cipelama po podu.

Ekipa je bila standardna. Većinu su činili pripadnici moderne omladine – hipsteri sa insektoidnim cvikerima, tananim nogicama i džemperima sa V-izrezima iz kojih su isfuravala njihova koščata prsa. Ostatak ekipe je bio šaren, ali toliko tipičan da me je već spopadala muka od koncentracije stereotipa. Ali tako je bilo svuda na svetu. Tehnološki napredak je ugostiteljskoj i gastro kulturi doneo *wireless* epohu.

Registrovao sam gomile cvikeraša čija je odurna lica osvetljavalo dizanje

operativnog sistema. Prepoznavao sam njihov nedostatak talenta na osnovu iskustva zasnovanog na gomili kontakata sa sličnim mladim ljudima koji su pisali drame, reklame ili režirali spotove krajnje lošeg kvaliteta. Velika većina tih ljudi nije ni dopirala do konzumacije svoje prve ozvaničene kreativnosti jer je zapravo nisu ni posedovali. Ali s posvećenošću su drndali po tabletima i na svakih nekoliko minuta pokazivali sadržinu nekoj magarici iz društva koja je bila ili modni kreator ili je takođe pisala besmislene drame koje niko nije hteo da objavi.

Nisam u toj ekipi pronalazio ni trunku zanimljivosti, a naročito je bilo evidentno odsustvo moje erekcije. Mnogo privlačnije su mi bile one *akaunt* cice koje su se iskradale na kafu iz ofisa pa su iz bara odašiljale kretenske poruke obložene arsenalom idiotskih smajlija za svaku priliku. Kod njih je makar bila prisutna nepretencioznost koju sam poštovao.

U trenutku dok mi je pristizala druga kafa iz moćnog arsenala *Hansenove* ponude, za moj sto se smestila robusna azijska riba, verovatno lezbijka koja je, dok se spuštala na stolicu, teatralno napućila usne i odaslala poljubac plavokosoj seksi kelnerici. Azijatkinja nije imala želju za društvom, privukla ju je moja zainteresovanost za sedamdesetoprocentni kristal metaks. Kosooka muškobanjasta lezbijka je bila diler, a dojavu o mušterijama joj je slao neko od ekipe za šankom *Hansen bara*.

Predstavila se kao Mo, što je verovatno bila lažna identifikacija, uz to i krajnje stereotipno ime, mada je odgovaralo njenoj pojavi. Kupovina kristal metaksa nije obavezivala na bonton, ali su se podrazumevale neke kamuflažne radnje za slučaj da među svim ovim urbanim licima sedi pandur u civilu i traži sumnjivce. Zato je Mo nosila sa sobom laptop i time se utapala u ljudsku scenografiju u baru.

Podigla je poklopac svog kompjutera pokretom mehaničara koji otvara haubu da bi se nadvio nad motorom. Tek što nas je okinula svetlost pri zagrevanju *Windowsa*, usledio je reklamni film o Stivu Džobsu, tom proćelavom vlasniku *Apple* korporacije, čija je smrt naterala analitičarske seratore da ga proglase apostolom novog doba.

Pričali smo dva-tri minuta, a onda je Mo spustila kesicu kristal metaksa koju sam zavukao u jaknu. Nedugo posle toga napipao sam tableticu i spakovao je u grlo. Osobina kristalca – furiozna okupacija krvotoka – došla je ponovo do izražaja tako da sam uskoro osetio detonaciju vena, a za njom i ljuljanje svesti. Glasovi gostiju počeli su da mi se odbijaju o zidove lobanje

kao rikošet.

Hvatao sam nasumično rečenice na danskom koje nisam razumeo. Dva transvestita u glamuroznom stajlingu ušetala su u kafić, a jedan od njih, s platinastom perikom i štiklama čija je oštrina mogla da raspoluti glavu leptira, okrznuo me je u prolazu promrmljavši mi kroz kikut rečenicu koju sam ja prihvatio praveći se da je razumem. Očigledno je moja kretenska grimasa odavala potpunu urađenost što je trandža ispratio još jačim kikutom. Želeo sam da ustanem i odem u hotel, ali sam već u prvom pokušaju shvatio da su mi noge „cementirane“ za pod pa sam odustao i vratio se na stolicu.

Primetio sam da je u baru još najmanje troje pokošenih kristalcem. Niko na mene nije obraćao pažnju, ali sam se ipak uplašio da ne preuzmem ulogu likova koje sam sažaljevao u mladosti – onih do koske urađenih tipova koje prisutni zaobilaze kao nevolju. U sledećem pokušaju uspeo sam da se odlepim od stolice i poda, išetam na ulicu i krenem ka hotelu.

Doleteo sam do hotela panično hvatajući poslednji pokušaj prisebnosti, a onda sam se brzim hodom uputio ka liftu. Nisam ni pokušao da se istuširam, odmah sam se bacio na krevet gde mi se vratio osećaj sigurnosti jer sam bio odvojen od ljudi i pogleda. Telo mi je vibriralo baš kao i mozak koji me je u tom oscilovanju poslao u prizore naivnog slikarstva.

Obreo sam se u nekom nepoznatom krajoliku okružen njivama u jesenjoj scenografiji. Bio sam naslonjen na stablo ispod kog je bio razvučen seoski drum posut lišćem preko kog su prelazili točkovi zaprežnih kola. Volovska rika je iznenada počela da mi stravično odzvanja lobanjom, a onda se smirila i ja sam utonuo u san.

XXIII

Stigao sam do moje omiljene gradske lokacije – kanala Nihavn. Smestio sam se u baštu nekog kafića i naručio blaunskol, novo pivo koje sam zavoleo tokom prošlogodišnjeg boravka. Otpivši prvi gutljaj, upustio sam se u vršljanje internetom preko mobilnog telefona.

Svrativši do *inboksa* zatekao sam dve poruke koje su me odalamile jače od vetra koji je u zimskim mesecima jurcao ovim kanalom. U prvom mejlu, koji je dolazio od važnog lika iz DPU, uz ispoštovano zaglavlje, pobrojavanje svih mogućih telefonskih brojeva i adresa i naravno kurtoazne želje i nadu u poboljšanje mog zdravstvenog stanja, što je značilo da im Nenadović nije preneo svoj razgovor sa londonskim inspektorima, stajalo je ipak i nešto što me je ošamutilo.

Vrlo direktno je postavljeno pitanje sudbine novca koji mi je isplaćen za kampanju. Naglašeno je da sam novac dobio unapred, a da do sada ništa nije urađeno. Naravno, oni imaju puno razumevanje za moju situaciju. Ne može se sve kontrolisati u životu i nepredviđene epizode stignu svakog od nas. Oni me razumeju, ali se nadaju i da ja razumem njih. Predizborni meseci su tu i oni moraju ući u kampanju. Razumeću, naglasili su to boldovanjem, da oni posao moraju poveriti nekom drugom.

U dugom većanju, a sve uz rečenice u kojima naglašavaju da nisu želeli da menjaju najboljeg, ipak su došli do zaključka da je za obe strane najpametnije da novac u najskorije vreme vratim, pa će ga oni prebaciti na drugog kreatora promotivnog nastupa partije. Već posle ovih redova osećao sam da mi pulsiranje žila prelazi u stanje eksplozije.

Ostatak mejla je samo pogoršavao stanje – interesovali su se za to da li sam honorar stavio u banku i kakva je mogućnost njegovog transfera, tačnije povraćaja. Da li sam u stanju da sam to uradim? Da li sam ovlastio nekog ko to može učiniti umesto mene? U turobnoj kanonadi uznemirujućih rečenica bilo je napisano i nešto što je trebalo da me opusti, a zapravo mi je narihtalo uznemirenost – nekakva briga DPU za mene.

Iako su uspjeli da preduprede tužbu romskog mečkara, razumeću da je problematično u ovim predizbornim mesecima doneti odluku da kampanju radi čovek koji je optužen za nasilje i to prema pripadniku manjinske grupe čije glasove DPU očekuje. Učešćem u kampanji samo bih skrenuo pažnju na sebe i učinio lošu uslugu DPU. Ovako je najbolje da se sve slegne i da moj kambek bude u mirnijim okolnostima.

Na kraju je ponovljena molba za transfer novca za koji su oni verovali da mi se netaknut izležava na računu.

U sekundi sam se odlučio za transfer dela ovog novca u novčanik kelnera koji mi je doneo još jedan blaunskol. Početnim dugim srkom pokušao sam da makar malo ugasm uznemirenost koja je ključala, ali otvaranje drugog mejla pojačalo je moje rastrojstvo.

U šifrovanoj poruci prispeloj od Grega stajalo je da je Džef, u mejlu označen kao „cimer“, pozvan na još jedan razgovor u policiju. U mejlu je stajalo da ne paničim iako postoji mogućnost da ćemo imati loš „raspust“ i da je najbolje da se držimo stare priče. Gregovo pismo bilo je krcato rečima „raspust“, „gosti“, „cimer“. Iako sam shvatao njegovu nameru da ovim terminima prikrije stvarnu sadržinu, upravo sam ovu preteranu začinjenost poruke smatrao neuspelom kamuflažom koja bi zapravo mogla privući pažnju policije. Naravno, ako neko iz policije uopšte bude čitao te mejlove. S druge strane, ni sam nisam znao kako bih drugačije sročio poruku da sam bio na Gregovom mestu.

Zato sam, otvarajući odeljak *create message*, dugo buljio u prazno polje u kojem je kursor treptao u mestu čekajući da ukucam prvo slovo. I ma koliko se trudio da izbegnem Gregov kamuflažni stil, odgovorio sam upotrebljavajući istu terminologiju i složio se sa svim što je naveo.

Dodao sam i panično pitanje *Da li je raspust gotov?* ali sam ga obrisao jer je termin „raspust“ u Gregovom mejlu već upotrebljen kao oznaka nekog lošeg perioda koji bi mogao da usledi. Radoznalost me nije ostavljala na miru, pa sam „raspust“ zamenio rečju „praznici“ i otkucao *Da li su praznici gotovi?* Ostavio sam telefon na stolu, a kroz nekoliko minuta stigao je odgovor od Grega. *Nije isključeno*, pisalo je, a umesto tačke je bio stavljen tužni smajli.

Vraćajući telefon u džep, zaključio sam da nemam hrabrosti da odgovorim centrali DPU stranke. Zapravo, odlučio sam da odgovor napišem kasnije, verujući da bih mogao da sročim dobru laž kojom bih možda mogao da

odložim nevolju.

Koliko god epizoda sa Arapinom bila morbidnija od ove sa DPU, ipak sam u čitavoj toj stvari imao saučesnike. Imao sam osobe s kojima sam mogao da komuniciram pa su se nevolja i užasno finale svega parcelisali na tri dela. U slučaju novca uzetog od DPU bio sam potpuno sam. Svoju paralisanost prikrivao sam buljenjem u kanal i ljude koji su prolazili pored bašte kafića.

Za stolom pored mene sedele su dve Amerikanke. Njihovo tipično američko kevtanje me je razdraživalo, ali ipak, utonuo sam u prislušivanje razgovora verujući da će me makar nakratko dekoncentrisati. Plavokosa Amerikanka pričala je svojoj zemljakinji, nedvosmisleno azijskog porekla, kako se rastužila zbog priče koju je dan ranije čula od svog, valjda, petogodišnjeg sina. On je sa dvojicom vršnjaka uhvatio muvu, a onda su joj otkinuli krila i stavili je u teglu. Ubrzo je insekt uginuo što je kod derišta, kako je prenela ova gospođa, izazvalo napad griže savesti pa je klinja odlučio da pita kevu da li ta muva ima mamu.

Na osnovu toga, plavuša je zaključila da njen sin ipak izrasta u normalnu osobu što je klimanjem glave odobravala njena pajtašica na kafi.

„Neko ko oseća krivicu zbog počinjenog zločina, mora biti dobar čovek“, nastavljala je keva jednog od maloletnih ubica muve.

Neko ko oseća krivicu zbog počinjenog zločina, mora biti dobar čovek. Ova idiotska rečenica mi se sve više urezivala u misli pa mi se činilo da je neprestano čitam sa usana ove Amerikanke iako su ona i drugarica već počele da trtljaju o nečem drugom. Otišao sam do toaleta buljeći u svoju senku na keramičkim pločicama iznad pisoara. Gađao sam mokraćom tablete za osvežavanje, kao onog ranog prepodneva na stadionu Čelsija.

Neko ko oseća krivicu zbog počinjenog zločina, mora biti dobar čovek.

Da li sam osećao krivicu? Delimično, što znači da sam samo delimično dobar čovek. Osećao sam strah koji je svojom količinom potapao krivicu i činio je beznačajnom. Bilo me je sramota da to priznam. Plašio sam se posledica, beznađa, sopstvenog kraja koji nisam mogao da ukrasim ni trunkom optimizma dok sam stajao nad pisoarom toaleta u *Grete Plankt* baru na obodu Nihavn kanala.

Nisam stizao do sopstvene krivice pred kojom se isprečio panični strah koji me je sve više spopadao. Pri povratku iz toaleta počeo sam da

razmišljam o porodici muva čiji je potomak pao u šake sadističkoj družini balavaca. O tome kako se jedna mala muva nikada nije vratila kući. Natukao sam naočare za sunce osetivši da ne mogu da kontrolišem plač koji me je iznenada obuzeo nasred kafića. Ščepao sam novine trudeći se da kamufliram vlastiti raspad.

Moje ludilo izvodilo je striptiz na otvorenom. Nagnuo sam se nad novinskim tekstovima napisanim na jeziku koji nisam razumeo.

Pogled mi se mutio od plača koji se srećom usporavao i ubrzo skroz prestao.

XXIV

Sati u kojima su kišobrani na gotovs stvoreni su za sporo ispijanje piva ili kafe u nekom od bistroa ili za odlazak u šoping mol kakav je bio *Donegard markt*. Promicao sam između gondola hipermarketa *Danske seter* čija me je ponuda ostavljala ravnodušnim jer zapravo nisam imao nikakav spisak za šoping. Iz hipermarketa sam direktno uklizao u ogromnu prodavnicu televizora i kompjutera. Na džinovskom zidu su bili poređani turbo moderni plazma ekrani, na jednom od njih je u monstruožnom HD formatu tekla neka od epizoda serije *Breaking Bad* dok se na drugom prikazivao stari film *Američka lepota*.

Iz prodavnice televizora i kompjutera pokretnim stepenicama sam se prebacio na prvi sprat gde su me sačekale dve avenije *Donegard markta* koje su se račvale od simpatične pjacete sa fontanom i veštačkim cvećem oko kojeg je kružio leptir na baterije. Obe šoping aleje bile su ispunjene ljudima. Uglavnom su tu bile porodice, vrlo mladi parovi i horde balavaca sa neartikulisanim glasovima. Gubio sam se u gužvi i utapao se u gomili, a u očima sigurnosnih kamera, ako je neko uopšte pratio moje kretanje, delovao sam kao osoba koja se uputila ka nečemu. Činilo se da sledim hordu koja je grabila ka robi na akciji kao da je u pitanju odlazak na utakmicu ili koncert.

Opisao sam krug našavši se ponovo na pjaceti. Seo sam u kafić i naručio *lemon-colu*. Kafić je bio pun. Kikotanje i dobar izgled tri devojke za susednim stolom češali su mi čula. Prekidale su priču rafalima smeha isprovociranim buljenjem u nešto na tačskrinu mobilnog jedne od njih. Najbliža meni imala je neke turbo drečave pink japanke ukomponovane s istovetnom bojom laka za nokte. Na prstu do palca nalazio se srebrnkasti prsten. Vrtela je jpankom koja samo što nije pala sa njenog stopala. Pratio sam njeno poigravanje uživajući u prelepim nogicama balavice. Usisavao sam limunkasti napitak zamišljajući da ga cirkam, tačnije ližem, s devojčinog stopala.

U jednom trenutku kikot je dobio na decibelima što me je nateralo da podignem glavu. Sve tri su se smejale poručujući mi pogledima da su me

„uhvatile“. Još dva puta su pogledale ka meni, a onda su približile jedna drugoj glave i nastavile da se smeju. Ni najmanjim pokretom nisam hteo da pokažem da me je to njihovo cerenje ispomerilo i nateralo u nešto nalik stidu.

Platio sam i pokupio se iz kafića. Popeo sam se na sledeći nivo *Donegard markta*. Besciljnost putanje bila je očigledna jer mi se hod usporio do najmanje brzine kojom sam stigao pred nešto nalik internet kafeu i igraonici. Unutra je bilo bar desetak balavaca. Uplatio sam tipu na blagajni mogućnost da prokrstarim netom.

Iako sam na internet mogao i preko telefona, polusatno buljenje u veliki ekran delovalo mi je zanimljivije. Otišao sam na redovno krstarenje po omiljenim sajtovima izbegavajući engleske portale sa vestima. Srkao sam novosti iz sveta fudbala, filma, muzike... Pošto sam se toga zasitio, prešao sam na pregled svoje *Fejsbuk* stranice na kojoj su bili načičkani novi postovi. U postojbini, većina mojih prijatelja sa *Fejsa* i dalje je verovala da sam imao nesreću na putu, pa su mi otuda na zid lepili nadu u što skoriji oporavak koji je u mnogim postovima bio praćen i muzičkim video-klipom.

A onda sam u sekundi poželeo da odem na Mijin profil što sam i uradio osećajući da mi puls prekoračuje brzinu treptaja kursora na belom polju u kojem sam ukucao ime Mia.

Bilo je tu novih galerija, ali je samo jedna fotografija bila iz perioda sa mnom. U albumu *Profile pictures* naleteo sam na fotku za koju mi je pozirala tokom našeg prelaska Bruklinskog mosta. Smejala se dok joj je vetar pravio čuperke koji su se u kadru ukrštali sa sajlama mosta, a u pozadini su bleštali neboderi Menhetna.

Onda sam se mišem vratio na njen zid na kojem sam ubrzo poginuo.

Posle možda samo deset stepeni rotacije točkića miša naleteo sam na link *Extra time* popularnog srpskog lajfstajl magazina koji je imao stalnu rubriku *Meridijani* rezervisanu za putovanja ličnosti koje nisu imale selebriti status već su bile direktori ili menadžeri advertajzing kompanija, lekari... Ti likovi su po povratku sa neke destinacije pisali reportaže i tako svoje utiske delili sa čitaocima.

U novom broju bilo je predstavljeno putovanje Mije i njenog partnera Vladimira Novakovića, direktora najmoćnije softverske kompanije u Srbiji. Njihov boravak u Toskani bio je neka vrsta, kako je u tekstu spomenuto,

medenog meseca i to nakon tri godine veze i na kraju i braka.

U potpisu jedne fotografije stajalo je da Mia sanja o roditeljstvu, što je detalj koji je možda i *hajlajt* putovanja tokom kojeg je srećni par obilazio vinograde i raritetne tornjeve još raritetnijih crkava. U mazohističkom napadu posvećeno sam se vraćao na fotografije čiji mi je svaki piksel razdirao telo, dok su iskežena lica Mije i njenog partnera u toskanskoj scenografiji u meni proizvela stravičan napad tuge kakvu do tada nisam poznavao.

Na fotkama je Mia bila obučena u neku ležerno elegantnu kombinaciju, a njen muž ju je pratio birajući opušteni stil odevanja u kom se nisu zaboravljali detalji. Nosila je jaknu koju je imala u Njujorku, i ona mi se činila kao detalj bivšeg života koji mi je zauvek oduzet.

Njen muž se nije mogao pohvaliti zanimljivim izgledom. Čitav stajling bio je rutina uspešnog čoveka koji se nije bavio stilskim inovacijama, a kamoli originalnošću. Košulja marke *Ralf Loren* bila je uniforma uspešnih ljudi koji su se presvlačili u krpe pokazujući status, ali ne i ekskluzivnost. Frizura mu je bila obična, a bradicom je kamuflirao podbradak. Gikovski ekspert za softver imao je dobru berbu i u životu.

Na zajedničkim fotografijama Mia i on su odavali utisak para čija je sreća friška i jasno vidljiva, ili su bar tako izgledali na onim slikama koje je izabrala redakcija. U tekstu je opisivana toskanska maršruta, a oboje su se povremeno osvrtnali na ono što je za njih predstavljalo najznačajniji doživljaj.

U jednom pasusu ona je objasnila kako je u prethodnim vezama na želje bivših partnera za decom odgovarala bekstvom, ali da je u Vladimiru pronašla stabilnog muškarca za koga zna da će joj biti oslonac i zaštitnik.

Oduvek sam se gadio nad idiotskim stilom ovog magazina, ali me on nikada nije doticao. Ovog puta je situacija bila potpuno drugačija pa me je upravo taj idiotsko kitnjasti stil pisanja šamarao.

Idilično putovanje, ljubav u zamahu, trudnoća u najavi, ljudi koji su pronašli sebe u vezi... Čitao sam tekst nekoliko puta, puštajući da me tuga raskomada. Tražio sam detalje, proučavao fotografije, pa iako sam već naučio sve rečenice napamet, u sumanutom i filigranskom pretraživanju sitnica stizao sam do stanja u kojem sam se osećao dokrajčenim.

Za sve to vreme, moje čitanje i samoubistvo na *Fejsbuku* pratio je konstantni pisak automata za igru i to kada bi na displeju usledilo tiltovanje mašine usled pogotka nekog od balavaca. Prilikom zvučnog saopštenja poker

aparata da je neko od klipana osvojio poen igraonicom bi se razlegao neartikulisani urlik ćosavog pobednika. Tip na blagajni je bio istreniran na ovu kakofoniju koja mu uopšte nije ometala buljenje u emisiju o Hitleru na nekom od TV kanala koji su se bavili istorijom. Pored mene i radnika igraonice, jedina osoba koja je prevalila tinejdžerstvo bio je tip za stolom preko puta mene, čije je lice bilo osvetljeno kad god bi otišao na novu internet stranicu.

Delovao je kao asocijalni luzer koji je sve u šta je buljio mogao odgledati i kod kuće, ali mu je ovaj prostor davao privid socijalnog bića koje se, eto, obrelo među ljudima iako s njima zapravo nije imao nikakvu komunikaciju.

Ustao sam od stola pre nego što sam potrošio plaćeno vreme. Prošavši pored idiotskog izraza lica tipa sa blagajne igraonice našao sam se ponovo u aveniji *Donegard markta*. Šoping je bio u konstantnoj uzlaznoj fazi tako da je koridor bio sužen, a već tokom prvih sekundi šetnje nekoliko puta su me izudarale džinovske kese prilikom mimoilaženja s konzumentima rasprodaja na izmaku sezone.

U zumiranom kadru osetio sam nedvosmislenu samoću. Našao sam se u trenutku na tački avenije gde su svi oko mene bili upareni. Nijedan solo šetač na šoping stazi. Tinejdžerski parovi, bračni parovi, parovi sa parovima dece...

Štrčao sam, ali skandinavska kultura prigušuje špijunažu tuđih sudbina ili je za te sudbine potpuno nezainteresovana. Slobodno sam mogao da iskrvarim od samoće u najvećem šoping molu u Kopenhagenu, a to nikog ne bi uzbudilo. Uostalom, zapadna kultura smatra samoću domaćom životinjom. Zabrinuta je zbog nje u sociološkim istraživanjima i umetničkim filmovima koje retko ko gleda. Ali niko nije umro od samoće. S druge strane, možda sam i ja za sve te parove bio neko ko hita ka kraju jedne avenije da bi se susreo sa svojim parom.

Posle teksta o srećnom putovanju moje instant njujorške devojke, njenoj budućoj trudnoći i savršenoj vezi sa osobom na koju se može osloniti, osećao sam se kao usamljenik u preriji srećnih i uparenih. Tumarao sam osluškujući žamor, pijukanje fiskalnih kasa, lupkanje aparata za espresso i naravno moronske hitove sa razglasa. Prodavnice garderobe su me uznemiravale, pa sam poželeo mir kojim bi mogla da me snabde džinovska prodavnica nameštaja i opreme za dom. Možda zato što sam osetio ogromnu potrebu za toplinom.

Na samom ulazu jedne takve prodavnice naleteo sam na baštensku opremu poređanu na obodu veštačkog travnjaka koji sam dodirnuo prstima u želji da mi anulira stres. Nekoliko kanti za zalivanje cveća bilo je inspirisano stanovnicima Diznilenda. Kao da su izvučene iz garaže Mikija Mause koji njima poliva cveće u svom dvorištu. Smirivale su me asocijacije koje je proizvodio baštenski arsenal.

Lakim koracima sam nastavio dalje. Ono što me je udarilo na sličnom mestu u Briselu, sačekalo me je i u Kopenhagenu. Pogodio me je obilazak odeljka sa spavaćim sobama. Garniture spavaćih soba su predstavljale moju liniju razdvajanja sa običnim životom čije sam se dosade plašio, a tu, u prodavnici, taj isti život mi se činio toliko poželjnim da me je prepadala mogućnost da mi on zauvek bude otrgnut.

A onda sam u blagom okretu video izloženu garnituru sa dečjim krevetom pored kojeg je stajala kolevka. Setio sam se teksta, a i fotografija Mije i njenog muža. Oslonac, želja za roditeljstvom, porodični život koji svojom običnošću proizvodi kod mene zavist i razdiruću tugu.

Njujorška epizoda mi je delovala nestvarno. Oni odlasci sa Mijom na Menhetn, doček Nove godine kada sam joj jezikom brisao suze dok su u pozadini plesali soul diva Dajmond Beset i njujorški gradonačelnik Ričard Stajvesant. Ili kada sam joj poljupcima skidao hladnoću sa dlanova, pokupljenu sa mesingane kvake brodvejskog pozorišta. Nestvarni su bili i poljupci ispred *Holisterovog* šopa u Petoj aveniji dok su nam po jaknama prskale kapi iz fontane a u uši ulazila sintetička replika zvuka okeana koji se razbija na Hafington biču.

Posle pročitnog teksta o njenoj budućoj trudnoći, stabilnosti novog partnera, sreći... osetio sam da je moja avantura sa Mijom bila identična putovanju para koji se slučajno zadesio u kupeu, posle čega je devojka izašla na stanici na kojoj ju je sačekala sreća. Momak je nastavio putovanje švercujući se, dok ga kontrolor nije izbacio iz vagona.

Loša sudbina me je prosto tranžirala. Od te pomisli osećao sam gušenje koje je postajalo sve gore pri svakom koraku. Odlučio sam da se evakuišem iz *Donegard markta*.

XXV

Našavši se na parkingu tržnog centra, shvatio sam da nemam nikakvih planova. Iako sam već nekoliko puta boravio u ovom gradu, u njemu nisam imao nijednog poznanika. Prvi put, ne računajući onu razarajuću samoću po Mijinom odlasku iz Njujorka, bio sam potpuno sam. Osim nekoliko Gregovih poruka, moj mobilni tokom poslednjih nekoliko dana nije primio nijedan poziv ili SMS.

Od višedecenijske vrhunske društvene životinje za samo nekoliko meseci postao sam soler. Ušao sam nasumice u autobus koji je vozio do zoološkog vrta. Ni sam ne znam zašto sam se opredelio za ovu liniju a ne za neku ka centru grada. Pomislio sam, ako sam već na ovoj putanji, zašto onda ne bih otišao u životinjski park. Verovao sam da bi to moglo da me smiri. Odsutno piljenje u rastinje, ptice, zelenilo parka, vodoskoke... sve to bi trebalo da mi pomogne da iskuliram.

Istovremeno, konstatovao sam da i dalje nemam snage da odgovorim na pismo DPU. Nisam imao dobru ideju kako da se zaigram u poruci i dobijem na vremenu. Strpao sam u džep jakne otkinutu kartu sa pozlaćenim bar-kodom i rednim brojem 10121 koju je na ulazu otcepio uniformisani redar zoo-vrta. Tromo sam prolazio kroz aleju parka, dok mi je u ušima odzvanjao urlik divljih ptica iz okolnih džinovskih kaveza. Seo sam na klupu ne znajući od čega se to odmaram, ali želeo sam neku pauzu.

Zapalio sam cigaretu i odmah dobio prekorni pogled nekog sedokosog ćoravka, oca familije koji je gmizao ukorak sa sinom identične ružnoće. Iza njih je išla žena, obučena u skoro istovetnu besmisleni praktičnu odoru kao i matori.

Grozio sam se ovako dizajniranih parova koje sam često susretao na severu Evrope. Oduerne uniseks sandale koje su bile na kopitima supružnika, idiotske crvene jakne od materijala negadljivog na kišu i platnene smeđe pantalone vanvremenskog dizajna koje su zapravo oduvek bile van vremena i mode. Svako od njih je komotno mogao da zameni garderobu sa bračnim

drugom a da se to ne primeti i da bude okej. Taj prezrivo začuđeni pogled kretenskog ćaleta koji je sa istim gađenjem ponovila i njegova žena, a sve zbog cigarete koju sam pljugao, bio je prekor za moje sknavljenje nečeg što su oni smatrali prirodnom oazom. Nekoliko minuta pošto su se udaljili, zafrljačio sam pikavac na stazu prethodno overivši da nema nikog u blizini. Nastavio sam šetnju puštajući da me smiruju prigušeni urlici životinja.

Ogromna elipsasta palata za slonove. Otvoreni kavezi po čijim zemljanim tapisonima promiču američki bizoni. Džinovska cisterna od neprobojnog stakla kroz čiju utrobu napunjenu vodom plivaju beli medvedi dok sa njima flertuje preslatka plavokosa devojčica priljubljena uz prozirni zid. Sve sam to overio u lakom kasu između boksova sa životinjskim stanovnicima vrta. A onda sam se našao u kvartu mrkih medveda.

Mužjak i ženka uživali su u popodnevnom dremežu i varenju obilnog obroka. A do njih, u kamenom eksterijeru sa centralnim bazenom nalazio se Ben, možda glavna zvezda vrta. On je pre nekoliko godina bio junak serije novinskih tekstova i TV reportaža, a razlog je bio taj što ga je majka odbacila pri porođaju pa su ga radnici i veterinari vrta jedva odvojili od smrti. Sada je bio već zaboravljen jer je od malog medolina narastao u predatora od skoro dvesta kilograma. Bio je kao rok superstar čija je popularnost odavno overila suton i čiji je poslednji hit na listama bio pre više od decenije.

Nekadašnja pompa i gužva pred kavezom bile su daleka prošlost. I njegovi rođendani, kada su mu deca donosila plișane medvede a osoblje vrta voćnu tortu zapanjujućeg izgleda, postali su istorija.

Delovao je odsutno i razočarano kao da ni sam nije mogao objasniti odsustvo pompe i interesovanja za njega. Nikoga nije bilo u neposrednoj blizini njegovog kamenog doma.

Na trenutak bi nam se pogledi sreli, a onda je on odlazio u redovnu i dosadnu svakodnevnu rutu. Spuštanje do bazena, brćkanje, povratak na stenje i onda opet to isto ko zna koliko puta. Dosadnu rutinu presecao je jedino dolazak obroka.

Nisam mogao da se odlepim od Benovog velikog boksa. Videvši da nema nikog u blizini, zapalio sam cigaretu. Zvuk upaljača naterao je medveda da ponovo usmeri pogled ka meni. U jednom trenutku je razjapio usta i ispustio uzdah – ili je to bilo nešto nalik zevanju – a onda me je opet pogledao.

Stajali smo jedan nasuprot drugom. Saućesnici u samoći. Bivša životinjska

zvezda novina i TV reportaža i doskorašnji superstar advertajzinga i političkih kampanja.

A onda sam podigao nogu i lako se uspenrao na zid našavši se nadomak šipke. Preskočio sam je u lakom zamahu. Našao sam se na njegovoj teritoriji. Posmatrao me je ispitujući u nepomičnom gardu moje pokrete. Sada sam se nalazio u prostoru predatorskog eksponata vrta. Na tuđoj teritoriji. Kao pljačkaš juvelirnice koji osluškuje tišinu očitavajući sopstveni strah od mogućeg uključenja alarma. Vladala je neobjašnjiva i ogromna tišina. Čak je i vetar bio nečujan, igrao se sa granama ispod sumornog neba po kojem je već jurcao sumrak presvlačeći ga u polutamu.

Sporim i milimetarskim koracima prodirao sam u dubinu Benovog kamenog boksa. Medved me je posmatrao. U pogledu sam mu očitavao začuđenost. Nalazio sam se na koti kaveza na kojoj je razdaljina od životinje i sigurnosnog zida sa galerijom za posetioce bila podjednaka. Začuo sam urlike ljudi iza mene. Okrenuo sam se i ugledao par koji je vikao. Nisam razumeo da li se obraćaju meni ili nekome iz vrta ali bilo je jasno da njihovi krici imaju veze sa mnom. U sekundi u kojoj sam vratio pogled ka Benu, džinovski mrki medved krenuo je ka meni.

Čitav vidik je sve više bio ispunjen tamnosmeđim krznom koje se približavalo. Pokušao sam da koraknem unazad, ali je Benova šapa zaparala vazduh iznad mene. Ubrzo nakon toga osetio sam kako mi kandže prelaze preko dela glave i zarivaju se u levu ruku. Kao da me je Vulverin ošamario onim svojim sečivima na prstima.

Usledio je još jedan zamah predatora koji me je odbacio unazad. Osetio sam neopisiv bol, kao i toplu krv koja mi je natapala glavu. Koliko mi je još sekundi preostalo do smrti, ili do odmotavanja filma sa retrospektivom života, pre nego što kraj odbrojavanja označi fajront? Ispuštao sam sve glasnije krike ali su oni iznenada bili nadjačani povicima „Ben, Ben, Ben!“, što je na trenutak nateralo medveda da okrene glavu.

Dvojica radnika vrta bacali su u boks ogromne komade mesa, što je medveda trebalo da odvuče od mene. Ali pre nego što će se okrenuti ka iznenadnoj poklon večeri, Ben me je pogledao i, kao po gangsterskoj tradiciji, overio finalnim udarcem šape. Potom se naglo okrenuo i ustremio ka mesištu pobacanom u kavez.

Ležao sam na kamenoj podlozi zureći u nebo koje su ubrzo zaklonile dve ljudske glave. Ubrzo sam primetio da je oko mene već petoro ljudi a iznad

Benovog boksa nakupio se priličan broj posetilaca, u želji da vide spektakl koji je uznemirio rutinski obilazak zoološkog vrta. Iako sam osećao da mi se telo rastavlja, nekako su uspeali da me podignu i odvuku iz kaveza. Čim smo prešli njegov prag, stavljen sam na nosila. Sve to je pratila ogromna buka koju su činili glasni uzvici i sirena na velikom belom kombiju hitne pomoći u koji su me strpali. Kada su se vrata vozila zatvorila, spazio sam nekoliko osoba u belim mantilima koje su piljile u mene kao u čoveka koji im je prekinuo mirno dežurstvo i pokvario rutinsku smenu.

Jedan od tih likova ubrzano me je oblepljivao zavojima. Ispustio sam krik u trenutku kada mi je pomerio levu ruku. Lepa plavokosa doktorica ili medicinska sestra, pomalo strogog lica, obratila mi se na danskom da bi se, shvativši da sam stranac, prešaltovala na engleski. Posle nekoliko minuta spore vožnje, hitna pomoć je ubrzala kretanje što je značilo da smo izašli iz vrta i ušli u grad.

Sporim rečenicama sam odgovarao na pitanja plavokose doktorice koja je odustala od traženja razloga za moju avanturu i usredsredila se samo na istraživanje o bolovima i delovima tela u kojima ih osećam. A iznad mene, sa zvučnika na plafonu vozila hitne pomoći, tiho je dopirao hit *Isporuči me u sazvežđe tuge* koji je zavijala ultimativna pop-soul diva Dajmond Beset.

Tableta koju su mi dali po ulasku u tunel bolnice opravdavala je dejstvo i polako sam tonuo u nešto nalik snu.

Čitava stvarnost rastajala se od mene a tokom drugog refrena Besetove, u kojem ona pet puta ponavlja sam naslov *Isporuči me u sazvežđe tuge*, osetio sam iznenadni dolazak blaženstva.

Zahvalnica

Hvala: Brome street bar NYC, Trpezi, Veljku Laliću, Whole Foods NYC, Marku Preleviću, L train NYC, Chelsea Potter Kings Road SW3 London, Neni Rosić, Coach and Horses pub W1 London, Maji Spenser, Metropolitan line, Amersham Buckinghamshire, TC Vidikovac, Chalfont & Latimer, London bus route 11, Old Speckled Hen, Pimms.

O autoru

Branko Rosić rođen je u Beogradu. Svirao je u kultnom pank bendu *Urbana gerila*, a kasnije i u elektro grupi *Berliner strasse*. Saradnik na knjizi *Leksikon Yu mitologije*. Objavljivao tekstove u časopisima *Playboy*, *Cosmopolitan*, *Max*, *National geographic*, *B92 online*, *Fame* i dnevnim novinama *Press*. Diplomirani je mašinski inženjer. Jedan od prvih srpskih muzičara koji je dao intervju za čuvene engleske novine *New Musical Express* i prvi srpski novinar koji je dobio intervju od kultnog engleskog muzičara Morisija. Zamenik je glavnog urednika magazina *Nedeljnik*.